

ပအိုဝ်းလိတ်လဲင်း စွမ်းလီတား အစွဲ

လိတ်ရဲဦး ( ၂၃ )

ဝေင်နယ်းသီးသဲင်း တနယ်းလုမ်းဆဲင်းရာ၊

ဇဝနာရာမ ပရိယတ္တိ လိတ်သွဉ်တို့က်

ဗေဉ်ဗေဉ် နီ ကောဝိဒ

( ခံဗ္ဗာစရိယ , အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ , အဂ္ဂမဟာ ဂန္ထဝါကပဏ္ဍိတ )

နဲင်းငန့်တေား ဗဟိုသံဃာ့ဝုန်းဆောင်း။

တဲမ်း

ငတ်ရှာငတ်ဆီ

ဇာတ်ဝတ္ထု

အမဲဉ် ( ၂ )

( ကေနီပိတ် - သီလဝံ ဇာတ်ဝတ္ထု - အပျုတ် ( ၁၀ )

၁၃၆၆ - ဗား ခဲဉ်သီးလာဗွေ ( ၂၂-၃-၀၅ ) ကျာသပတေ့နီ၊

၁၃၆၇-ဗား၊ ခဲဉ်ဟားဇောင်း (၈) နီ၊

ချုထန်းပထမ အလဲင်း အုပ်ပေါင်း (၁၅၀၀၀)။

ပအိုဝ်းလိတ်လှိုင်၊ စွမ်းလီတာအစွိုး

## လိတ်ရဲဉ်း (၂၃)

ဝေင်နယ်သီးသဲင်း တနယ်လုမ်းဆဲင်းရာ၊  
ဝေနာရာမ ပရိယတ္တိလိတ်သွဉ်တို့က်

ဗွေဗွန်ကောဝိဒ

(ဓမ္မာစရိယ၊ အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ)  
( နိုင်ငံတော်၊ ဗဟိုသံဃာ့ဌာနဆောင်း )

တဲမ်း

ငတ်၊ရု၊ငတ်၊ဆီ

ဇာတ်ဝတ္ထု

အမိုင် (၂)

( ကေနီပါတ် သီလဝဂ်၊ ဇာတ်ဝတ္ထု အပျုတ် - ၁၀ )

၁၃၆၆-ဗား၊ ဒေသသီးလာဗွေ ၂၂-၃-၂၀၀၅၊ ကျားသပတေ့နီ၊

(က)

( မာတိကာ - လိတ်ကတူးစဉ်း )

မိုင်စဉ်း	အကျောင်းခရာ	လိတ်မဲ့ငါ
၁။	ငေါင်းတယ်းအွဉ်	----- က
၂။	လက္ခဏမိဂဇာတ်ဝတ္ထု	----- ၁
၃။	နိဂြောဓမိဂဇာတ်ဝတ္ထု	----- ၇
၄။	ကဏ္ဍိ ဇာတ်ဝတ္ထု	----- ၂၂
၅။	ဝါတမိဂ ဇာတ်ဝတ္ထု	----- ၂၈
၆။	ခရာဒိယ ဇာတ်ဝတ္ထု	----- ၃၇
၇။	တိပလ္လတ္ထ ဇာတ်ဝတ္ထု	----- ၄၂
၈။	မာလုတ ဇာတ်ဝတ္ထု	----- ၅၃
၉။	မတကာဘတ္ထ ဇာတ်ဝတ္ထု	----- ၅၈
၁၀။	အာယာစိတဘတ္ထ ဇာတ်ဝတ္ထု	----- ၆၄
၁၁။	နဠကပါန ဇာတ်ဝတ္ထု	----- ၆၈
၁၂။	ခြင်းကမ္ဘာလစ်မျိုး ဘုံတံ၊ ခိုလစ်စား-	၇၄
၁၃။	ငေါင်းရီလွှဲခန့်	----- ၈၀
၁၄။	ငေါင်းရီလွှဲခန့် အဖြေမဲဉ်း	----- ၈၂
၁၅။	ငေါင်းရဲပ်နီဝုံး ကဗျာ	----- ၈၅
၁၆။	ငေါင်းရဲပ်နီဝုံး တွမ်း ငေါင်းဆုတောင်း	-- ၈၆
၁၇။	ထွားအားကျိုးဟး လိတ်ဘားသား	----- ၈၇

( ၁ )

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

### ငေါင်းတယ်အွဉ်

၁၃၆၆-ဟး၊ ဒဲဉ်ရုတ်ဆန်၊ (၆)နီ၊ ပအိုဝ်းလိတ်လုင်စွမ်းလီ  
တား၊ ဗဟိုးသံဃားစွါ၊ နေင်းခွပ်ပွယ်မော့ခွဲ ဝေင်၊ နယ်ဟိုပုံ၊  
ကျောင်ကျောက်တန်၊ ကို ဆွဲ၊ ဖျတ်ချက်အလ၊ နေင်းလေ ၁၃၆၇-  
ဟး၊ ဗဟိုးသွဉ်တန်၊ အမိုင် (၂၁) အတွက်တား၊ ကအွဉ်းထွော့ခါဒါး  
“ဇာတ်ဝတ္ထု-ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ အမိုင် (၂)” နှ်းတဲ၊ ဗွေဗွန်သီးသင်း  
(ဘဒ္ဒန္တကောဝိဒ) ယံကတဲမ်းဖေးဖျင်သွော့အကျောင်၊ ဗွေပေါင်၊  
သံဃား၊ ဖေးအပ်ယင်းဒျား၊ တားဝွန်နဲင်းနှ်းသွဉ်။ ။

ကွပ်ပိုးနောင်မ၊ နေးသ၊ မေတ္တား၊ တဲမ်းဖေးဖျင်ဒျား “ဇာတ်  
ဝတ္ထု-ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ အမိုင် (၂)” ယိုသွဉ်။ ။

တဲမ်းပွဲး၊ အခြပ်အရဲဉ်း (အစီးစဲဉ်း) ဖုံးနောင် -

၁။ ပစ္စုပ္ပန်၊ ဇာတ်ဝတ္ထု ( ဝတ္ထုဘဝယိုခါ )

၂။ အတိတ် ဇာတ်ဝတ္ထု ( ဝတ္ထုဇာတ်ကရီး )

၃။ ကလ၊ အိသတိ၊ ကလ၊ အိပညား၊ ကလ၊ ဒါး ထာ၊ သေ  
တရာ၊ နီ၊ ၊

၄။ ပစ္စုပ္ပန်၊ အတိတ်၊ ကလ၊ အိပညား၊ ဟပ်မတ်ခရာ “ကဗျာ”  
တပျတ်စီး (၃-ပျတ်) နဲဉ်းနှ်းသွဉ်။ ။

ထွားသွဉ်ဟော်ကျပ် ဇာတ်ဝတ္ထုယိုနှ်း၊ လ၊ အိသတိ၊ လ၊  
အိပညား၊ လ၊ အိသ၊ ချမ်၊ သား၊ အကျို၊ အမျို၊ မျို၊ တဲင် ဘဝယို ဘဝ  
ငါအတား၊ ထွာအိထာ၊ ချမ်၊ သား၊ နောင်သွဉ်။ ။



### ကဗျာ မေတ္တာ

- ၁။ ဘုရားအလောင်း - အကျောင်းခရား  
ဝတ္ထုအာဇာတ် - ဟောင်းမတ်နပ်၊ရာ၊  
တမ်းဖေးဖျင်ရင် - ခွန် နှင်၊ သံဃာ  
သွဉ်သွံ၊နား - ချမ်းသာလှငါငါ ။
- ၂။ ဘုရားအလောင်း - အကျောင်းခရား  
( နေထူးသွဉ်သား ) - ချိုင်းကားအများ  
နမ်းယိုတွမ်းသ၊ - ယံခွေလွေဗား  
ဆု၊ကိစ္စျား - မေတ္တာပုဿာငါ ။

### တောင်ခါ၊ ➤ ( လှဲင်းသော့တား )

- ( ကထင်းသွဉ်ဒါး - သံဃာအများ )  
( ကထင်းသွဉ်ဒါး - တကားအများ )  
( ကထင်းသွဉ်ထူး - နှင်းမှုး အများ )  
( ကောသွဉ်ဖေးဒါး - ဆရာနောင်ရာ )

ဗွေဗွန် ကောဝိဒ  
ဝေရာရာမ ၊ သီးသင်း  
၁၃၆၆ - ဗား၊ ဒွဉ်သီးလာဗွေဗွန်၊

ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ရု၊ငတ်၊ဆီ) အမိုင် (၂) ( ၁ )

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

## ၂။ သီလဝဂ်

### ၁၁။ လက္ခဏမိဂဇာတ် (ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု)

နီဗ္ဗေဒဘုရား သတင်းသွံ့အင်းအုံ ရာဇဂြိုဟ်ခမ်း ကျောင်း၊  
ဝေဠုဂူကိုအတွင်း၊ ပွိုင်းပွိုင်းတွင်း ဒေဝဒတ် (ဒေဝတတ်)တင်  
ဟော်ဟား “လက္ခဏမိဂဇာတ်” ယိုသွဲ့။

အိုးခဲတလင်း ဒေဝဒတ်နောင်၊ ထွဉ်းနီဗ္ဗေဒဘုရား ပညတ်  
အချက် (၅) ချက်နိုင်းယို -

“ရဟန်းသီးဖုံးနောင်၊ တသက်လမ်း -

- (၁) အုံဟားကျောင်းတခြာကို၊ အုံကျောင်းခုံထူး လှတမ်း ၊
- (၂) တွံ့ဟားသွမ်း၊ ဝင်းကပင်းလူးနောင်၊ ထူးသွံ့၊ လှတမ်း ၊
- (၃) တွံ့ဟားပံးသကူး၊ ထူးဝင်းကလူးသက်နီ၊ လှတမ်း ၊
- (၄) အုံဟားသေင်းဆလ၊ အုံကျောင်းကို လှတောင်း ၊
- (၅) သွံ့စဉ်းထ လှတောင်း -

ယို(၅)ချက် တချက်ချက် မဉ်းလွှောက်နားတောင်းနောင်၊  
အပဲစ်ယံကဗား” ဒေဝဒတ် ထွဉ်းဆရာဗ္ဗေဒဘုရား ပညတ်ခါးနိုင်း  
နောင်။

နီဗ္ဗေဒဘုရားရိုး -

“ဒေဝဒတ်ဟွေး - တသေန်းလျှော့တောင်း၊

( ၂ )    ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမိုင် ( ၂ )

- ၁။ မဉ်အုံကျောင်းတခြာတဲ့လ၊ မဉ်အုံကျောင်းနံ့ထူးတဲ့ ထွာဒျား၊  
၂။ မဉ်တွံ၊ သွမ်၊ တဲ့လ၊ မဉ်ကျွ၊ ဝင်၊ ကပင်၊ တဲ့ ထွာဒျား၊  
၃။ မဉ်တွမ်တွမ်ပံးသကူ၊ မဉ်းထူးထူး ဝင်၊ ကလူးနပ်၊ လ၊ ဒျား၊  
၄။ မဉ်အုံသောင်းဆ၊ လတဲ့လ၊ ကမ်းသ၊ အုံကျောင်းကိုတဲ့ထွာဒျား၊  
၅။ ထီးတင်း၊ ဟွန်တင်း၊ သံသယမဉ်းအဲဉ်ထင်းနပ်၊ သွံ၊ စဉ်း  
ထတဲ့ ဒါးဒျား” ဆရာဗွေဘုရား မိန်းချာနဲင်းနပ်၊ သွ။

ဒေဝဒတ်နပ်၊ ကိတောင်ပြန်လင်း စမ်းဘုရားထူး လ၊ တင်း  
တင် - “အချက်(၅) ချက်ယိုနပ်၊ ဓမ္မဒျား၊ ယိုနပ်၊ ဝိနယဒျား၊  
ယိုနပ်၊ ဗွေဘုရားအဆွံ၊ အမ၊ ဒျား၊ ကနစ်သက် ကထောက်ခံ  
ကယျမ်းအံးသား ရဟန်းဖိုးနပ်၊ သော့မဲဟိုင်း” ဒေဝဒတ် ကထွိုင်း  
ကေးညားနဲင်းနပ်၊ တွေ့၊ ခမ်းဝွေသားလီး ဝဇ္ဇိရဟန်းပေး အပါ၊  
ငတ်၊ ရှာ၊ ဖိုးနပ်၊ ထောက်ခံထိုးခန်းဒျား ဒေဝဒတ်၊ ဒေဝဒတ် ဟဲ့၊  
သင်ထိုးခန်းဒျား “ဂယာသီသ” အရပ်သူ၊ သွ။

ဗွေသာရိပုတ္တရာ လင်းဗွေဘုရားနဲင်းယို -

“ဩဗွေ - ဒေဝဒတ်နပ်၊ ခွယ်ထိုးသံဃား ဟဲ့ရဟန်း  
အပါ၊ ငတ်၊ ရှာ၊ ကျွညားလွေလဲဉ်း ဂယာသီ အရပ်သူဗွေဩ”

နီဗွေဘုရားရိုး -

“သာရိပုတ္တရာသီးဖိုးဟွေ - သီသညင်တင်း ရဟန်းပေးဖိုး  
နပ်၊ ဟနော၊ ခါးလားရဟန်းပေးဖိုး ကကိုင်ထိုးနပ်၊ သီလွေချာနား  
ထွါခါ ဟဲ့သင်ချာယင်း သီတပဲ့ဖိုးနပ်၊ ဟိုင်း”

“ဗွေဒျား ဗွေဩ”

ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမိုင် (၂) ( ၃ )

ဗွေသာရီပုတ္တရားတွမ်း ဗွေမဟာမောဂ္ဂလာန်းနဝ် အားမခံး  
နဲင်းနဝ်၊ ထွဲတင် ကျွဲလွေ၊ ဂယာသီသ သူ၊ သွ။

ဝွေဗွေသီး လွေဟော်၊ ရှေ့၊ ရှေ့၊ ဒေါ၊ နီ၊ နီ၊ နားနားဖေး  
ယင်းတင် လ၊ သင်၊ ချာယင်း ရဟန်း၊ ငတ်၊ ရှာ၊ ကတ်၊ နီးဖျော်ချာ  
ဝေဠုဂ္ဂန်းကျောင်းကိုနဝ်၊ ရဟန်းသီးဖုံး အံးဖြားလွမွေးစွဉ်းချာ သာ  
ရီပုတ္တရား။

တိုးနဝ်၊ တွေ့၊ နီဗွေဘုရာ၊ ရှိ -

“ရဟန်းသီးဖုံးဟွေ - သာရီပုတ္တရားနဝ်၊ ထွေရံးလွဉ်းသား  
အာ ထွားဖိုင်းမဲ့ယိုခါလွမ်းမွေးတဝ်း၊ စိုးရီးပန်အွဉ်တဲ ထွားဖိုင်းမဲ့  
ဖိုလဲဉ်း၊ ဒေဝဒတ်နောင်၊ အလို၊ ယွမ်းထို၊ ဘဝယိုလွမ်းမွေးတဝ်း၊  
စိုးရီးတဲ ယွမ်းဖိုလဲဉ်း”

“ယံကစဲင်းနဝ်၊ ဟော်၊ နယ်ဖေးမွိုင် ဗွေသြ”

ငေါင်းခေါငါးသား တပဲ့သံဃာ၊ တောင်ပြန်းနဲင်းနဝ်၊ တင်  
နီဗွေဘုရာ၊ ဟော်၊ ကျာ၊ နယ်ချာ စခါဘဝ လယိုအတွိုင်၊ သွ။

လက္ခဏမိဂဇာတ် (အတိတ်ဝတ္ထု)

အွိုးစခါ ရားဇေယျိဟ်းခမ်း “မဂဓ” အောင်းထွာခွန်အတွင်း  
ဘုရာလောင်၊ နဝ်၊ ထွာချို၊ အံတခြာကို၊ ချို၊ ကရံးလွဉ်းဝွေ၊ နဝ်၊  
အဝ်းတရောင်၊ ဘုရာလောင်၊ ပိုနဝ်၊ အမဉ်း၊ “လက္ခဏ” တဗား၊  
အမဉ်း၊ “ကာဠ” တဗား၊ အဝ်းနီဗား။

ဘုရာလောင်၊ ကထင်းဖြားတွေ့၊ အဒေါ၊ ဖေး အပိုဖုံးနဲင်း



( ၄ )    ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရျာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမိုင် ( ၂ )

ယို - ပိုသီးဖုံးဟွေး - ခွေနှပ်၊ ဖြားလဲဉ်းသွ။ ပိုခိုလက္ခဏာနှပ်၊ အဉ်သွော့ အဟေးငတ်၊ ရျာ၊ ပိုခိုကာဠုနှောင်၊ တဲ့ အဉ်သွော့ အဟေး ငတ်၊ ရျာ၊ နော” အပ်တော အပိုဖုံးနဲဉ်းနှပ်။

တို့၊ ရဲဗ္ဗ၊ ခိန်းတွေ့၊ ဘုရားလောင်း၊ ဒေါ၊ ဖေးအပိုဖုံးနဲဉ်းယို-  
“ပိုသီးဖုံးဟွေး - ယိုခါနှပ်၊ အခိန်းရဲဗ္ဗ။ ပေါးတို့၊ တို့၊ ခိန်း  
ရဲဗ္ဗ၊ နှပ်၊ ချို၊ ဖုံးသီအာငါး၊ နီလို့၊ ဖြားဖုံးနှပ်၊ နေးတွမ်းနီအနယ်၊ တမျိုး  
မျိုးတင် မဲ့၊ နီထုမ်းအုံ ထုမ်းအံးဒျား တထောင်းထောင်း၊ သီဖုံးနှပ်၊  
ဟဲ့တွမ်းသီလို့၊ တင် လင်၊ သွော့ အိုးကောင်ခင်းထျှ၊ သူ၊ ဗ္ဗ၊ မဉ်း  
ပွဉ်မ၊ သင်၊ လွဉ်ချာသွော့နော”

အဖါကထွဉ်းအတိုင်၊ ချို၊ ဖုံးလင်၊ ပြုံးလို့ ကောင်ခင်းထျှ၊  
လို့ဖုံးတဲ့ “အခိန်းယိုနှပ်၊ ချို၊ ဖုံးထင်းကောင်လောင်း၊ အခိန်းယို  
နှပ်၊ ချို၊ ဖုံးလင်၊ ဆောင်းကောင်ထျှ၊” သေထွေးနဲဉ်းနှပ်၊ ဖုံးတင် အုံနီ၊  
ထာ၊ ဗ၊ ပေါ၊ ခ၊ ဆွမ်းတွေ့၊ ချို၊ သီအာမွေးစွဉ်းထာ။

ချို၊ ကာဠုနှပ်၊ သူ၊ သေတင်းထာ၊ မူးယာခိုးကြံ့ တန်သွ။ တဲ့  
တွမ်းအသွ၊ ပဉ်ဖုံးဖုံး အံးသောက်ဒျားထာ၊ ခုံထျှ၊ အံးကြံ့ဒျားထာ၊  
ခုံသောင်၊ ပါ၊ ခ၊ ရောင်တွေ့၊ ဝွေ၊ သီးစွါ၊ နှပ်၊ သီအာမွေးစွဉ်းထာ။

ချို၊ လက္ခဏာနှပ်၊ ပညားအဝံး၊ ထာ၊ သူ၊ သေအဝံး၊ ခုံထျှ၊  
ခုံသောင်တဲ့ တသင်တင်း၊ ဝွေ၊ သီးစွါ၊ နှပ်၊ မူး၊ ကြွ၊ နာ၊ တိန်းတိန်းမ၊  
လွေ၊ ချာလွေ၊ ငါ၊ အုံဗဉ်းဒျားထာ၊ တခြာကို။

ကွပ်ပွိုးနှပ်၊ မ၊ ကထင်းလ၊ လစ်၊ လာ၊ ကတိန်းသင်၊ ချာ အဖါ  
ထျှ၊ နှပ်၊ တဟေးဟေးယွမ်းတင်း၊ တို့၊ ချို၊ ကာဠုနှပ်၊ အဝံးကုတ်လ၊ နှိုင်း

နှိုင်းစွဉ်း ဝွေတမားလွမ်း၊ ဘုရားလောင်းရိုး -

“အကျင့်ဟောင် တန်ပညား၊ အွဉ်သွေးဒါး ဖုံးဖင်းသင်၊  
ထွားယင်းမြိုင်း လက္ခဏာနပ်၊ (ဖိုင်းထွားမွေးစွဉ်းထား)၊ တို့ကဉ္စ  
နပ်၊ အင်းကိုင်တမားတန်ဒျား (တကိုင်ငါး)၊ ထွားစံလှဲင်း”ရိုးနိုင်း  
နပ်သွေ။

ယိုခါ ဒေဝဒတ်နပ်၊ မော့နပ်ခါ ထွာဖိုချို့၊ ကမဉ်းကာဉ္စနပ်၊  
ဒေဝဒတ်လိုဖုံးယိုခါနပ်၊ မော့နပ်ခါ ထွာဖို ကာဉ္စသွေ၊စွိုးဖုံး၊ သာရိ  
ပုတ္တရားနပ်၊ မော့နပ်ခါ ထွာဖိုချို့၊ ကမဉ်းလက္ခဏာနပ်၊ ဘုရား  
ပရိသတ်ယိုခါနပ်၊ မော့နပ်ခါ ထွာဖို လက္ခဏာသွေ၊စွိုးဖုံး၊ နင်းယ-  
သော့နပ်၊ မော့နပ်ခါ ထွာဖိုလက္ခဏာ ကာဉ္စသီးမြိုး၊ ဘုရားခွေ  
ယိုနပ်၊ မော့နပ်ခါ ထွာဖိုအဖါအကျောင်၊ ပေါင်ချာဇာတ်နိုင်းနပ်၊  
သွေ။

**ထွားသွဉ်ဟော်ကျပ် လက္ခဏာမိဂဇာတ်ယိုတဲင်**

**ကလ၊အီ သတိ၊ ကလ၊အီပညား၊ ကလ၊ဒါး**

**ထားသေ တရားဖုံးနပ်၊ -**

၁။ ပေါးပညားအိုင်ထင်းနပ်၊ ယျမ်းတမျိုးဒါး ဝင်းငင်းအကျောင်၊

၂။ နီလို၊ ဖေးကထွာမွှန်းဝင်းလိုနပ်၊ ထို့၊ဗူးခါ၊ဟပ်ဟပ်ဗား  
အကျောင်၊ ၊

၃။ နီလို၊ မဉ်းပါထို၊ပါ၊ဖဲ၊နပ်၊ ချားနားရော့ရော့၊ အွဉ်းဒေါ့တွဲ၊  
တွဲ၊ ဟဲ့ချာဗားယင်းအကျောင်၊ ၊

( ၆ )    ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်, ရှာ, ငတ်, ဆီ ) အမိုင် ( ၂ )

၄။    အခိန်းမွေးတင်း ခင်းလမ်းမွေးတင်းနပ်၊ အင်းလိုလွေတင်း၊  
မင်းလွေနပ်၊ မော့ဒါးဘော၊ အန္တရာယ်အကျောင်၊ ၊

၅။    ကောအွဉ်သား မင်းဒါးမ၊ လိုဆ၊ ချာချမ်းသား၊ ကောအွဉ်  
သား မင်းဒါးတင်းနပ်၊ လိုဆ၊ ချာ ဒုက္ခ-စတင် နှဲင်းနပ်၊  
ဖုံးသွ။ ။

### လက္ခဏာမိဂဇာတ် ကဗျာ

၁။    သာရိပုတ္တရာ                    -    အွဉ်ငါသံဃား  
         ဖိုင်းထွားဟင်ငါး           -    အံးဖြားနောင်ရာ၊  
         ယိုလျှမ်းမမွေး               -    ရီးဟွေးခါကား  
         ဘုရာဗွေ                         -    ဟော်ဖေ အိုးစခါ ။

၂။    လောင်တော့စခါ               -    ချိုထွာဖိုဗား  
         လက္ခဏ+ကာဠ               -    ပုတ္တနီဖြာ၊  
         ညမ်းမွေးကာဠ               -    လက္ခဏယံငါး  
         အွဉ်တဲဝါး                       -    ဖိုင်းထွား ဖျော်လို့ချာ ။

၃။    ပညားအဲဉ်ထင်း               -    ဝင်ငေါင်းစူးမား  
         ဟင်တင်းယံယွန်း           -    လွေမွှန်းလာလာ၊  
         အွဉ်ညမ်းဒုက္ခ                 -    အွဉ်ကျချမ်းသား  
         မိဂဇာတ်                           -    ဟောင်မတ် စနောင်ပါ ။

### လက္ခဏာမိဂဇာတ်ဝတ္ထု ထွေယိုသွ။

\* \* \* \* \*

ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ရု၊ငတ်၊ဆီ) အမိုင် (၂) ( ၇ )

### ၁၂။ နိဂြောဓိဂဇာတ် (ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု)

နိဗ္ဗေဒဘုရား သတင်သည့်အင်းအုံ သာဝတ္ထိခမ်း ဇေးတဝှန်း  
ကျောင်းကိုအတွင်း ပွိုင်းပွိုင်းတွင်း ဗွေးကုမာရကဿပ တကားမမိုး  
တင် ဟော်နယ်ဟား “နိဂြောဓိဂဇာတ်” ယိုသွေ။

ဝေဠုဗွေး တကားမမိုးနဝ်၊ ထွာရားဇဂျိုဟ်း သဠေတန်ပိုမူး၊  
သဠေပိုမူးနဝ်၊ ကုသိုလ်းပန်ချာ အင်းအာမွေးငါး၊ နေးတွင်းဉာဏ်း  
ဝိပဿနာ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်တင် ပွိုးအန်မွေး သခါးရ၊ ပစ္စိမဘဝိက  
(ထွာဘဝအဆိုင်သွတ်) တဖြာသွေ။

သဠေပိုမူး အသ၊ကိုနဝ်၊ ကံးအီးထွာ ရဟန္တာအရောင်း  
အင်းလေတောင်းသော့လဲဉ်းသွေ၊ချားရင်တင် ကွီမွိုးဖါအခွင်၊နဲဉ်းယို-  
“မွိုးဗွေးဖါစပ်းဩ - ပိုမူး အုံလမ်းပျော့တင်း၊ မဉ်ဉ်းချားစင်၊  
အဉ်းစွ၊ခွင်၊ဇေးသော့ဩ”

“မကွီတို့၊ အခွင်၊နဲဉ်းနဝ်၊ပိုမူး၊ နီယိုသဠေမျိုးတန်နဝ်၊ပေး၊  
ပိုတဲ့ အင်းပိုမူးတဖြာ၊ချား၊ ပိုင်မွှန်းစင်၊ ပိုမူးဗွာ” ရီမွိုးဖါ အခွင်၊  
ကားမိုင်၊လဲဉ်းလဲဉ်း လ၊တောင်း။

ရီအခွင်၊လ၊တောင်းတင် သ၊ဠေပိုမူး ယူးကျုံးတောတမျိုး၊  
‘ခွေအရွယ်မဉ်းတေားလမ်းမဲ့၊ တေားလမ်းထွေ သဲဉ်းလွဉ်းကဝါ၊  
ရီဝါ၊အခွင်၊ ပိုင်ကစင်၊မ’ အသ၊ကို ကျမ်းတေးတောနဲဉ်းနဝ်။

ကကျမ်းတေးခါ၊အတိုဉ်း တေားလမ်း၊ ယောင်၊ရေ၊ခြေခြား  
သမ်းလိန်းမားတင် ဖူဖီအဝါ၊ စွမ်းဖြာ၊ရက်ဝေ၊ ဝေ၊တဲ့ အကျဉ်း  
ဟပ်ဟပ် အုံအင်းခွမ်မာ၊ ဝတ္ထရာ၊ ကေးမွေးစဉ်းချား။

ပွယ်၊နက္ခတ် ရားဇဂျိုဟ်းခမ်းနောင်၊ ကွန်းမွေးစဉ်းထား၊

( ၈ )    ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမည် ( ၂ )

နှိုင်းတရေဝေင်တဲ့ နှိုင်းစွဉ်းလူ့အခမ်း၊ တွိုးသဌေးပိုမူနပ်၊ နှိုင်းတမ်းအနမ်း၊ လွေ့ပွယ်တဲ့ လွေ့ရိုးရိုးသားသားတင် အဝါရီနိုးယို-

“ဝင်၊ လွေ့ပွယ်၊ တဝေင်၊ လုပ်မ်း၊ ဝင်၊ ကနှိုင်းနမ်း ပငါပရာ၊ တွိုးနားနောင်၊ မနှိုင်းတမ်းနမ်းအီ ဖူးမူ”

“ဝေးခိုဗွေ - ဖူးမူနမ်းယိုနပ်၊ လူ့သီး ဗျဟွားသီး ဖန်ဆင်၊ ခါးတဲ့ တမွေးတမ်း၊ လောနေးခံယား၊ တွေးနေးနေးသားခြိုးတဲ့ တမွေးတမ်း၊ ဗိုမွှေးဗိုတွဲတဲ့ တမွေးတမ်း၊ အဝ်းစဲသော့ တသီးမွန်ထီ သီဟားတမ်းထာတဲ့ တမွေးတမ်း၊ အေးတကောက်၊ တန်ချားဖြိုးဖြိုး၊ ဆီးဗုတ်၊ တန်ချားခြေင်ခြေင်၊ ထာ၊ နွှမ်းခြေင်ခြိုးတန်ချားရင်၊ ရင်။

နေးတွမ်းဉာဏ်၊ မဉ်းယူပဉ်ဟားဟား၊ နေးတွမ်းပညာ၊ မဉ်းယူပဉ်မျိုးမျိုးနပ်၊ နီလိုခန္ဓားတန်ယိုအကို အေးဗွေတေင်၊ အနွှမ်းသေင် တန်ချား၊ ဖေးအံးဟားစွမ်းနီ၊ နီ၊ အလီထန်းချာ အတသာသော့ ထင်း၊ ယူစဲင်းစဲင်းလွခန်း၊ ထာနန်းအဝ်းသော့ ကားမိုင်းစွိုးစွိုး၊ ထာဗွိုးအဝ်းသော့ ကားမိုင်းဟားဟား၊ ရေးဂါးအဝ်းသော့ ကားမိုင်းစားစား၊ ဟိုသားအဝ်းသော့ ကားမိုင်းမျိုးမျိုး၊ နေ့နီယိုင်းထီ၊ နွှမ်းတရီနတ်ခက်၊ မဲ့စက်အေးတူ၊ ကလူ့ဆွတ်ယား၊ ကသား ဖြူပီ၊ အထီရီးသေး၊ အဝွေးလင်၊ နွှီး၊ ဒွတ်ထိုးရီးဖျင်၊ စင်ဆောင်း ဝွေးပြန်း၊ ထန်းယင်းရွေးလဲ၊ ဖြူဖြူတရေ၊ ဝွေးတော့ကွတ်အို၊ နမ်း ကိုချားတပန်း၊ အွဉ်းထန်းမွှိုင်ဟ၊ လင်းတစောက်အား၊ အံးချားရိုး အိုး၊ ထီးဖီးထူလုံး၊ လွဉ်ပြုံးဟွမ်ဟံ၊ ရိုးယံအံးငင်း၊ တဆင်းယား ပြိုင်၊ အဝ်းကိုင်စွဉ်းချား၊ ခန္ဓားဆွတ်၊ မွိုင်၊ ယူမွိုင်တခြင်းခြင်း။

ထင်းတန်ထွားအထန်း၊ ရိုးတန်းထီးတရေ၊ မြိုင်းလွေကွဉ်  
က၊ ကင်းဒူးဒင်းမွန်း၊ ဒွဲလျှမ်းပွစ်ချော်၊ အဝ်းရော်၊ ပြားဆာ၊  
တနီ၊ ခါသီဗား၊ လွေ၊ ပေင်းပြားသင်းခဲင်၊ ဝင်၊ သင်၊ ဆ၊ ချာ၊ အာသာ  
ပွစ်၊ တရွစ်၊ ဖြင်းတမွစ်ယားသွေ၊ လုံးလွှဲအံးဆဲင်း၊ ပြင်၊ တပိုင်း  
ဆွတ်၊ လို၊ ကွမ်းကိုထီအိုင်း၊ အဝ်းစဲမြိုင်းဆွတ်၊ ပျိုင်း၊ ယူးမြိုင်ပသို့။

ပီဖြိုး၊ အလောင်း၊ မြိုင်းဆောင်းချားမဲ့၊ ယူးတဲ့တယွို၊ လို၊  
တပွဲ၊ ဟွန်ကွိုက်၊ လို၊ မြိုက်ထီးတရေ၊ ပီလွေ၊ အေးဖျိုင်း၊ တဲက်  
တိုင်း၊ ဥပမား၊ ဆရာ၊ ပကီး၊ တဲမ်းစီးကင်းလဲင်၊ မဲ့င်၊ ထွားဖျိုင်းယံ၊  
အဝ်းခံဖျိုင်းကို၊ အေးယိုထီးတင်း၊ ငင်းယိုဟွန်ရှိုင်း၊ လို၊ တိုင်းရိုး  
မွန်း၊ လို၊ စွန်းဟပ်မျတ်၊ ဝိပဿနာ၊ ထွားဒါထီးဟ၊ အသုဘ  
ခြေင်ခြေင်၊ ထာ၊ နွမ်းသောင်လွဉ်းလွဉ်း၊ မွဉ်းနမ်းတဲ့ ခရာကဲထမဲ့င်။”

စတင်နဲင်းနပ်၊ ဟော်၊ ဖေးအဝါ၊ တရာ၊ အာတန်။

“ဖူးမူး - နာ၊ ထီးနမ်းအပဲစ် ပဉ်တကားနပ်၊ သွေဟ ပွိုးထမဲ့င်၊  
မပိုင်တင်းစင်၊ အီ”

“ရီမြိုးဖါအခွင်၊ လ၊ တင်းမ၊ ပိုင်ဟားတင်းဒျား၊ ဝေးခိုဗွေး  
မဉ်းဖေးခွင်၊ နပ်၊ ထင်းပိုင်စွဉ်း ဟန်းနီ၊ ယို”

“မွေးဒျား ဖူးမူး၊ ဖေးပိုင်ဒျား”

အဝါ၊ ဖေးခွင်၊ လျှမ်းတကားတင်း အဝါ၊ နပ်၊ မာ၊ နေးပွယ်၊  
ကပ်လူးလွှဲးစားကထွေ၊ မ၊ တွမ်းအသွဉ်းသယ်းခွေးရံ၊ တဖုံးတဖင်း  
ထင်းပသာရဟန်၊ မူးသီးကျောင်၊ ပိုင်စင်၊ ထွေ၊ ခင်းလမ်းလ၊ တော၊  
တနု၊ တောဒျား ဒေဝဒတ်တပဲ့၊ မူးသီးကျောင်၊ ကွဲးတွေ့တဲ့ယောင်း  
ပိုင်ဟားလဲဉ်းစင်၊ တင် ထာ၊ ကျမ်းအောင်းလဲဉ်းတွေ့၊ သ၊ ရေ၊ ငါး  
မရေ၊ မရား။



( ၁၀ ) ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမိုင် ( ၂ )

ကွဲးတွေ့၊ သ၊ ရေ၊ ဆောင်း၊ သ၊ ရောင်းလဟးနေးလွှမ်း၊  
ပျိုးထမိုင်၊ နဲတင် “ အဝ်းနမ်းလောင်းပျဿနား ” ပေါးလွဉ်၊ အသွ၊ မူး  
ဖုံး ရီနဲင်းယို -

“ ဗွေးမူး - နီဗွေးဟို့၊ တဲ့ပူး၊ ဂူခိုးပအောက်ဟ အဝ်းနမ်း  
လောင်းကွေးနဝ်၊ ကွပ်ပျိုးထမိုင်၊ မထွာလ၊ တွိုးနဲင်းနဝ်၊ ”

“ ဗွေးမူးသီးဖုံးပွေး - ကျောင်၊ ကား အဝ်းနမ်းလောင်းတဲ့  
ခွေသွဉ်းသေတဝ်း၊ ခွေသွဉ်းသီးလတ်တဲ့ တကိုင်တဝ်း ”

အသွ၊ ရဟန်၊ မူးဖုံး ဟဲ့လွေ၊ ရဟန်၊ ဒေဝဒတ်ထျ၊ ထွူတင် -

“ ဩဗွေး - ရဟန်၊ မူးယိုနဝ်၊ ဖေးနေးကပိုင်ဟးစင်၊ တင်  
ခံဒုက္ခ ဝတ်ပတ်ဟပ်ဟပ်ဟး အဝါ၊ နဝ်၊ မ၊ ပိုင်လ၊ စင်၊ ယိုခါနဝ်၊  
အသန္ဓေးနမ်းလောင်း သံးအဝ်းထို၊ ဒျား၊ အသန္ဓေးယိုနဝ်၊ ဝါလွတ်  
တွေ့၊ ပါလွဉ်ဒျား လိုလမ်းဘဝကားမကောင်၊ ကထင်းထွာ ရဟန်၊  
မူးမ၊ လ၊ မကောင်နဝ်၊ နီသွဉ်းသီးသေတဝ်း၊ အီးမာ၊ ဟးနဲင်းမိုင်၊ ယို  
ဗွေး ”

ရဟန်၊ ဒေဝဒတ်နောင်၊ ပညားတဲ့အိုင်ထဝ်း၊ ထာ၊ သယ်၊ ခံး  
ထာ၊ ရက် ထာ၊ သညင်၊ ( ခန္တီး မေတ္တာ၊ ကရုဏာ ) တဲ့ အိုင်ထဝ်း  
တင် အဲ့တင်းအမဲ့ ထွားစင်းရဟန်၊ မူး၊ သ၊ ကိုယူး မဲ့ဝင်၊ ကဲ့၊ ရဲ့၊  
ဂွေ၊ နဲင်းစွဉ်းအွဉ်းတကြီးလွေ၊ လုံးတူး၊ အွဉ်းတကြီးထို၊ စွဉ်း  
ရဟန်၊ မူးနဲင်းယို -

“ သီတရွှစ်၊ လွေ၊ ပါ၊ ရဟန်၊ မူးနဝ်၊ လိုင်း၊ လွေ၊ အွဉ်းထွက်စွဉ်း  
တလဲင်းချင်၊ ဟိုင်း ” ယူးယားချာငါဒွမ်း၊ ဒေါ၊ တပွမ်းစွဉ်းနဲင်းနောင်။

“ ဗွေးမူးသီးဖုံးဩ - ခွေသွဉ်းထွက်နွောင်၊ တဝ်း၊ ဒေဝဒတ်

နပ်၊ ဘုရားမွေးတမ်း၊ ခွေသွဉ်းပိုင်စင်၊ ဒေဝဒတ်ထူးမွေးတောင်း၊  
ပိုင်ချား ဘုရားထူးချား၊ ကပိုင်ဗားစင်ယိုတဲ့ ထားယိုးပေးမွေးတမ်း၊  
ပသာလွေက ခွေသွဉ်း ပွေးဘုရားထူးသူ၊ ပွေးသြ”ရဟန်းမူပေး  
ရိုးနဲင်းနပ်တင် အသွေရဟန်းမူဖုံး ပသာလွေ ပွေးဘုရားထူး။

အင်းရားကျိုဟ်းခမ်းလွေ သာဝတ္ထိခမ်း ဇေးတဝွန်းကျောင်း  
ပွေးဘုရားထူးနောင် ညာ “လစ်ဆီငတ်” ယူးဇနား (မဉ်းတွက်  
တယူးဇနား တဆီနီမင်းနပ် အင်းမင်းပေါင်၊ “ငတ်၊ ရှာ၊ လစ်ဆီ”)  
နောင်သွ။

တွိုးလွေကျောင်း ဇေးတဝွန်း ပိုင်းပွေးဘုရားထူး လင်းနယ်  
အကျောင်းအခရားနပ်၊ နီပွေးဘုရား မဉ်းဆွဲဖျတ်ဖေးတဲ့ “ရဟန်း  
မူပေးနပ် ဒေဝဒတ် ပလိန်ပယ်းထိုးသွ။တဲ့ ရဟန်းဂေါတမ အင်း  
လက်ခံနေက” တိတ္ထိသီး ကဲ့ရဲ့ခရား အင်းဒါးနဲင်းနပ်၊ ကဲ့ရဲ့  
ခရား ဖေးကအင်းဗားမွှန်းတင် ‘အမုယိုဆွဲဖျတ်ချား အများပရိ  
သတ်ငါမ’ နီပွေးဘုရား ယူးနဲင်းနပ်။

နဲင်းမွူးရပ်တော့ ဟဲ့ထင်း ခွန်တန်ပသေနဒီ ကောသလ  
အနားထပ်ဏ်းသဠေ၊ ကျောင်းတကားမူ ဝိသားခါး-စတင်ကျောင်း  
အူဘုရားကား လိုဖြားလိုတန်ဖုံးထွ။ခါ -

“ဥပါလိ - ရဟန်းမူပေးအမုနပ် နာလွေဆွဲဖျတ်ဖေး  
ပရိသတ် အများငါသူလင်း”

“မွေးချား ပွေးသြ”

ဥပါလိ ခံးထူးတားဝွန်း နဲင်းနပ်ထွ။တင် ကျွဲလွေပရိသတ်  
ငါ လွေအံသော့ ထားဒါကိုထွ။တင် ခွန်ဆငါနပ် အမုယိုဝွေပွေး

( ၁၂ ) ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရျာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမိုင် (၂)

အပ်တော ကျောင်းတကာမူ၊ ဝိသားခါးနဲင်းယို -

“တကာမူ၊ ဝိသားခါး - ရဟန်းမူ၊ ပေး သန္တေးယိုနပ်၊ အဝ်း  
ရီးချာ၊ ခါးလားကပိုင် ရဟန်းကားဟောင်း၊ ပိုင်ရဟန်းထွူမ၊ လ၊  
သန္တေးယိုဟောင်း၊ အမွေးအမဲဉ်းအတွိုင်၊ ဖေးနေးကသေဗား  
တကာမူ၊ ဝိသားခါး စစ်ဆေးဖေးပွိုင်”

ဗွေဥပါလိ ဖေးတားဂွန်း လွယ်အပ်နဲင်းနပ်၊ တင် ဝိသားခါး  
နပ်၊ ထွဉ်းအသွဉ်းမူ၊ ခောင်းဖါကင်း၊ ရဟန်းမူ၊ ပေးနပ်၊ ပင်းသော့  
ဖါကင်းကို၊ ဝိသားခါးစစ်ထွား ရဟန်းမူ၊ ပေးနပ်၊ စူခင်းဟို၊ ပဒေ၊  
တိန်းသေထွူခါ တွက်ချာသင်ယင်း အနီ၊ အလာ၊ တွပ်နပ် သေး  
ခေါင်းသေးချာ၊ သေစင်းစင်းစွဲ အခရာထွူမ၊ လင်းပျ၊ နယ် ဗွေ  
ဥပါလိနဲင်းယို -

“ဩဗွေ - ရဟန်းမူ၊ ပေး သန္တေးယိုနောင်၊ လ၊ လွဉ်ချာ၊  
အဝ်းအွိုးလမ်းခါကာ၊ ဗွေဩ”

ကထင်းဟွန်ဟာ၊ ဝိသားခါးငင်းနဲင်းနပ်၊ တင် ဥပါလိဗွေမျတ်  
ဆွံ၊ ဖျတ်ဖေးနဲင်းယို -

“ရဟန်းမူ၊ ပေး သန္တေးနပ်၊ လ၊ လွဉ်ချာ၊ အွိုးလမ်းကာ၊ တင်  
ရဟန်းမူ၊ ပေးနပ်၊ ကြောင်းကြ၊ စင်ဖြိုးချာ၊ နပ်၊ သွူ”

“သားရ - သားရ - သားရ”

ရဟန်းမူ၊ ပေးနပ်၊ သ၊ ရေ၊ ငါးတင် ရိုးသေးပိုင်လွေ၊ ဗွေဥပါ  
လိတွမ်း ရဟန်းသံဃာထွူတော့၊ တွမ်းအသွေ၊ ရဟန်းမူ၊ သီးဖုံး သင်၊  
ချာယင်း အကျောင်းနောင်၊ သွူ။

ရဟန်းမူ၊ ပေးနပ်၊ ပိုအဝ်းနမ်းလောင်းကီ အလာတဆီ က

ထင်းလှတင် လွှဲလင်းပိုခိုတဖြာ၊ ပိုခိုပေးနပ်၊ ဝန်းသေ၊ဟးအကြံ  
ကွီသေ၊ဟးအဆု၊ ပွေးဘုရာ၊ ပဒုမုတ္တရ ခင်းထျ၊တွေ့၊ ဘွန်၊ကံး  
တန်ငါး ပိုခိုရတနာ၊ တဖြာ၊သွ။

တို့တနီ၊တွေ့၊ ခွန်တန်ဖျော်လွေ၊ ရဟန်း၊မူးပေးကျောင်းထျ၊  
ဟွန်လှ၊ခန်း လို၊ပေးငွိုးထား၊တင် ရီအမတ်ဖုံးနဲင်းယို -

“ရဟန်း၊မူးကျောင်းကိုသူ၊ သေန်းစဉ်းလို၊ပေးငွိုးထားနဲ”

“မွေးမွေး - မွေးဥပါလိ ကဆွဲ၊ဖျတ်ဖေး ရဟန်း၊မူးပေးနပ်၊  
အလွှဲလဲဉ်းအပို မွေးဩ”

“ပေါးနပ်၊ဟ ရဟန်း၊မူးနပ်၊ ကိစ္စအာငါး၊ အပိုပေးနပ်၊ ခွေအီး  
ထူးလွှဲကမ၊”

ခွန်တန်ချ၊သ၊နဲင်းနပ်၊ထွဲတင် လွေ၊ကွီရဟန်း၊မူး၊ ထူးသင်း၊  
အိုးဟော် နဲင်းစဉ်းပိုယားအတိုင်၊ အွင်းဖေးတွမ်း အသွဉ်းအသယံး  
အလွှဲအခွမ်း၊ အဝတ်ပတ်သား၊ မောင်းပေးနပ်၊ ဖန်ဖေးအမဉ်း၊  
“ကဿပ”၊ ခွန်ထူးလွှဲ၊ ထွာခွန်ပို သံးတန်လွှဲခွန်ကိုတင် တွင်း  
တော “ကုမာရကဿပ” (ခွန်ပိုကဿပ)နဲင်းနပ်၊သွ။

ခွန်ပေးကဿပ အသက်ကထင်းလှ၊ နွတ်၊နောင်းနပ်၊ ပွဲင်  
သျှင်း နီမွေးဘုရာ၊ထျ၊ သက်တေးလှ၊ နီဆီနပ်၊ ပွဲင်စင်း၊ သွဉ်  
လိတ်ပိဋကတ် ကျမ်းမျတ်သေဒါး၊ ဒိန်းခါးကာလ ကထင်းညဆိုင်၊  
နပ်၊ ဝွေမွေးနားဟး နီမွေးဘုရာ၊ဟော်၊ “ဝမ္မိကသုတ်”တရာ၊နပ်၊  
တင် ထွာစဉ်းဒျား ရဟန္တာ။

ဝွေမွေးနောင်၊ ဟော်၊တရာ၊ ထူးထူးဆန်းဆန်းဒါးငါးတင်  
နီမွေးဘုရာ၊ ဖေးခါးပင်းထို “တေဒဂ္ဂ”ဘွဲ့နဲင်းယို -

( ၁၄ ) ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမိုင် ( ၂ )

“တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ စိတြကထိကာနံ ယဒိဒံ ကုမာရဿပေါ”

အနက် = ဘိက္ခဝေ - ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး၊ စိတြကထိကာနံ - ကဟော်ဒါးတရာ၊ ထူထူဆန်ဆန်၊ မမ သာဝကာနံ - ခွေတပဲ့၊ ရဟန်းဖုံးအကို၊ ယဒိဒံ - (ယောအယံ) ကုမာရကဿပေါ - ကုမာရကဿပယိုနပ်၊ (အတ္ထိ-အင်းသျှူ)၊ ဧတံ (သောကုမာရကဿပေါ) - ကုမာရကဿပနပ်နပ်၊ အဂ္ဂံ (အဂ္ဂေါ)- ထွာစွဉ်းချား အယံသွတ်သွတ်သျှူ။

### ပြန်ပအိုဝ်းခြင်ခြင်

“ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး - ကဟော်တရာ၊ ထူထူဆန်ဆန်၊ ခွေတပဲ့၊ ရဟန်းဖုံးအကို ကုမာရကဿပယိုနောပ်၊ ထွာစွဉ်းချား အယံသွတ်သွတ်သျှူ”

မ္ဗုးဟာခိန်းတွင်၊ ဗွေးစင်သီးဖုံး အုံပြုံးဒေါလွနဲင်းယို - “ဒေဝဒတ်နပ်၊ ထာသေထာဒါး ဉာဏ်းပညာထီးရင်း အဲဉ်ထင်း ဖြီးဖြီး၊ ခန္တီးတရာ၊ ထာသယ်ခံအတွက်၊ ထာရက်မေတ္တာ၊ ကရုဏားသည်၊ အဲဉ်ထင်းရင်နပ်မ၊ နေးဒေါသမာန်၊ ဝါးထန်း ယားကိုင်ထို၊ လိုမျိုးယံကျ ကုမာရကဿပသီး တမိုးပို၊ တွိုးဗွန် ထို ဗွေးဘုရားနပ်၊ ယူးခါသေထီး ခန္တီးယွန်းမွေး၊ ရက်မွေးမေတ္တာ အင်းငါးနပ်မ၊ ထွာလကုမာရကဿသီး တမိုးပို ထာအားကျိုး” သသျှိုဟပ်ငါး အင်းအံ့ဖြား နီဗွေးဘုရားနဲင်းနပ်တွင်၊ ဆရာရင်၊ ဗုဒ္ဓဖျော်ကျလွဉ်တင် -

“တပဲ့တပန်၊ ရဟန်းသီးဖုံး - သီအုံပြုံးယိုဟ ဒေါလွင်း

ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ရှာ၊ငတ်၊ဆီ) အမိုင် (၂) ( ၁၅ )

အမျိုးမိုင်၊ဟောင်း”

“ဩဗွေ - နီသွဉ်းသီး ဒေါ့လွ ကုမာရကဿသီး တမျိုးပို  
ဗွန်ထိုဗွေဆရာ၊ ကကယ်းချွမ်ဒါ၊ အကျောင်၊နောင်၊သွူဗွေဩ”

“ရဟန်းသီးဖုံး - ဝွေသီးတမျိုးပိုနပ်၊ ခွေကယ်းချွမ်ဘဝယို  
လွမ်းတကာ၊တမ်း၊ ဇာတ်ကရီးမော့နပ်၊ကိုတဲ့ ခွေကယ်းချွမ်ဖိုလဲဉ်း  
သွူ”

“စမ်းဗွေဗွန်ထို ကကယ်းချွမ်ဖို အကျောင်၊ခရာ၊နပ်၊ နီသွဉ်း  
သီး မဉ်သေငါ၊ ဟော်၊နယ်ချာဖေးမွိုင်ဗွေဩ” ငေါင်းခေါငွါတန်း  
ရဟန်းသီး တောင်၊ပြန်းနဲဉ်းနောင်၊တင် အွီးအင်ယွသား ဆရာ၊  
ဗွေဘုရာ၊ ဟော်၊ကျာ၊နယ်ချာ စခါဘဝ လယိုအဝွိုင်၊သွူ။

### နိဂြောဓိဂဇာတ် (အတိတ်ဝတ္ထု)

အွိုးစခါ ဟးရာ၊ဏသီးခမ်း ဗျဟဒတ် အဝ်းထွာခွန်အတွင်း၊  
ဘုရာ၊လောင်၊နပ်၊ သဲင်၊ကျွတ်ချို့၊မျိုး၊ တရေ၊တဲ့တရေ၊ နမ်းတဲ့  
တန်၊ မဉ်၊ဖန်ဝင်၊ဟဲ့၊ “နိဂြောဓ”၊ အသွ့ခွ အဝ်းငတ်၊ရှာ၊ “သာခ”  
ကရီးဒါ၊ ချို့၊တဟးနပ်၊တဲ့ တရေ၊နမ်းတန်၊ အသွ့၊လင် အဝ်းငတ်၊  
ရှာ၊နေနေ။

တွင်းနပ်၊ခိန်းခါ၊ ဟးရာ၊ဏသီးခွန်နပ်၊ ဝါးသနားလော်ချို့၊၊  
အံးဖို့၊အံးပေင်း၊ ပေါးချို့၊ယား လို၊ကြောင်းထို၊တဲ့ အံးတောင်းဒဲဉ်၊  
ကွပ်နပ်၊မ၊ အွဉ်းကိုင်စွဉ်းထာ၊မာ၊ ဟဲ့၊အမျာ၊ဒုံသား ဝါးချို့၊ခ၊သီ၊  
အီသဲင်၊ပဉ်ဟးဟး၊ အံးချို့၊ယားစွမ်းနီ၊နီ၊ အလီ၊လို့ခွိုန်း အတသာ  
ထပ်၊ ခွန်အဝ်းဟဲ့၊မပ်မပ်လို့တင် လို့၊ဒုံဖုံးနပ်၊ လွတ်ထာ၊ထိုင် ကိုင်



( ၁၆ ) ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမိုင် ( ၂ )

ထားမာ၊ တတ်နှိုင်းခွဲမြဲလာလာ။

လိုအများတိုင်းပင်း စီးရင်းစွဉ်း ဥယျာဉ်ခြံ၊ ထိတဲ့ ဖေးက  
လှမ်းစွမ်းနီ၊ မီးတဲ့ဖေးကလှမ်း စွမ်းလာလာ၊ လွေ့ယမ်းတခြာ  
ဝါးဟောက်သင်းချို၊ သင်းအင်းခြင်းလို့စွဉ်းချား ဥယျာဉ်ခြံကို၊  
တခါ၊ ငွါယို ကြင်းတဉ်းတွေ့၊ ခါ၊ ထွေတင် -

“ ဩဗွေ၊ ခွန်တန်ဟွေး - လွေ့လော်ထားနပ်၊ နီသွဉ်းသီး  
ထားမာ၊ ကုင်ငါးတင် နီသွဉ်းသီးယမ်းတခြာ ယိုခါနပ်၊ ဝါးဟောက်  
သင်းလဲဉ်းချို၊ ဖုံး၊ အင်းပြုံးသော့လဲဉ်း နီဗွေခြံကို၊ တဲးယိုမာ၊ ငါ  
သွံ၊ အာအာ အံးကွံ၊ ကွံ၊ သော့ ချို၊ ယားနပ်၊ ဗွေဩ ” လင်းဟွန်  
နဲင်းနပ်၊ ထွေတင် သင်းချာလို့ ပငါပရာ။

ခွန်နပ်၊ ဟဲ့တွမ်းအလို၊ လွေ့ထွားချို၊ ဖုံး၊ ချို၊ နီကြောစတွမ်း  
ချို၊ သာခနပ်၊ တရေ၊ တဲ့တရေ၊ နမ်းတဲ့တန်တင် ဝွေသီးနီဟားနပ်၊  
ခွန်ဖေးမာ၊ သီတင်း၊ လွှဲနပ်၊ နပ်၊ ယနီ၊ နီ၊ တဲ့ ခွန်နမ်းလွဉ်ခ၊ သီ အီ  
သင်း၊ ယနီ၊ နီ၊ တဲ့ ခွိုးထားသား လွဉ်ခ၊ သီ အီသင်း။

ပေါးပါ၊ လွဉ်ခ၊ တလဲင်းလဲင်းတဲ့ ငမ်းထားသီပငါပရာ၊ လွင်း  
တမျှ၊ တမာ၊ ထားတင် တနီ၊ တနီ၊ ယို ယမ်းသီဟားလို့ဝင်၊ နီဟားသွံဟား  
အင်းတွေ့၊ မော့လို့ထားဒုက္ခ။

ကွပ်နပ်၊ မ၊ ဘုရာ၊ လောင်၊ နီကြောစတွမ်း သာခတိုင်းပင်း  
လို့ဝင်၊ ဘုရာ၊ လောင်၊ နီကြောစအစွဲ၊ ကိုတဲ့ မာ၊ နေးခလဲ့၊ သာခ  
အစွဲ၊ ကိုတဲ့ မာ၊ နေးခလဲ့၊ ထားတွန်းလောင်းယို ခွန်ဟန်းအို အ  
တွက် ဖေးအသက်စွဉ်းအယား လွေ့ခံးသီဖေး တနီ၊ တဟားတဟား  
နဲင်းနပ်၊ သွ။

တိုးတနီ၊ ချို၊ သာခအစွဲ၊ ကို ခလဲ့၊ တိုးချို၊ မွူးတဟားယို

အဝံးနမ်းလောင်းတင် လွေ့တောင်ပြန်နဲ့ သာခနဲင်းယို -

“ဩဗွေသာခ - ခွေသွဉ်းအဝံးနမ်းလောင်း၊ ခွေသွဉ်းလွှးဆောင်းကပို၊ လွှးပိုမဉ်းထွှ (ပိုမဉ်းအွဉ်းကိုင်နဲဉ်း)မဲ့၊ နီတမ္ဗိုးပိုခလဲ့၊ အတိုင်း၊ လွေ့ခံးသီဖေးဒျား၊ ဟန်းနီ၊ နဝ်၊ ခွေသွဉ်းခလဲ့၊ အွဉ်းကားထို၊ ဖေးသွေ့ ခွေသွဉ်း”

“လ၊ တဝံး၊ လ၊ တဝံး၊ ဝင်၊ အမျိုးခံးသီဖေးနာနဲ့၊ နာ၊ ခလဲ့၊ တွိုးလဲဉ်းဟ နာ၊ လွေ့ခံးသီဒျားဟဲဉ်း”

သာခလဲဉ်းဖေးတဝံးတင် ချိုးမွှးမွှမ်းနဝ်၊ လွေ့ထေ့တောဘုရာ၊ လောင်၊ နီကြောခ၊ လဝံးပျ၊ နယ်အခရာ၊ ဘုရာ၊ လောင်၊ ရှိုး-

“ခွေနမ်း လွေ့ခံးသီဖေးဒျားနာ၊ အွဉ်းသ၊ ခွေ၊ လွှးသွေ့နာ၊ ပိုနဝ်၊ နော”

ရှိုးနဲဉ်းနဝ်၊ ထွှတင် ဘုရာ၊ လောင်၊ နဝ်၊ လွေ့ဒွှးစွဉ်းဒျားအငွဉ်၊ ထာ၊ တွှန်းလောင်း၊ ဒွှးထာ၊ သား ကတိန်းလွဉ်ထီးထွေ့၊ တဒွေ့၊ ချိုး၊ နဝ်၊ ငွဉ်၊ ပျန်းတဝံး၊ လေားသဲဉ်၊ လဝံးနယ်ခွန်၊ ခွန်လွဉ်ရီ နီကြောခနဲဉ်းယို -

“နာ၊ နဝ်၊ ခွေဖေးမာ၊ သီတဝံး မွေးတဝံးနဲ့၊ နာ၊ မလွဉ်ဒွှးပိပဲတွိုး နာ၊ ငွဉ်၊ နဝ်”

“ခွန်တန်ဟွေး - ချိုးမွှးတမားနဝ်၊ အအဝံးနမ်းလောင်း၊ အမဉ်လွှးဆောင်းက အပိုပေး၊ အခလဲ့ခံးသီသံးတွိုး၊ ထွဉ်းသာခအွဉ်းကားဖေး ဝွေ့ခလဲ့၊ သာခအွဉ်းကားတဝံး၊ လွဉ်လဝံးတောခွေ၊ ထွဉ်းအွဉ်းကားဖေးဝွေ့ခလဲ့-တဲ၊ ဝွေ့ခလဲ့သီနဝ်၊ လို၊ လင်အမျိုးခံးသီဖေးမွေးတဝံး၊ ကွပ်နဝ်၊ မ၊ ခွေခံးသီဖေး ဝွေ့သီးတမ္ဗိုးပိုတာ၊ ခွေသက်ယိုနဝ်၊ ခွေလူးချိုးမွှးတမ္ဗိုးပို၊ မာ၊ သီတောခွေယို

( ၁၈ ) ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမိုင် ( ၂ )

ဟိုင်း၊ ယူးမွန်းထမိုင်မိုင်”

ခွန်တန်ရိုး - “ခွန်ချို၊ခံ၊ဟေး - ခန္တီး မေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ တရာ၊ အဝံးဗွေငါးနဲင်းနာယိုနပ်၊ နီလိုကိုယို တထီးဖိုတဝံး၊ ကွပ်နပ်၊မ၊ ခွေကီးညှိုးငါးနာ၊ နာတဲနပ်၊ ချို၊မွူးကအဝံးနမ်းလောင်း တဲနပ်၊ ခွေဖေးဒျား ‘ဘောထဝံး’၊ မာသီတဝံးသီ”

“မွေးသွူ ခွန်တန်ဟေး - ပါ၊မိုင်တဲယဝံး ငမ်းထာသီလွဉ်း လွဉ်း၊ ‘တို၊နီနပ်၊ ထာသီလွဉ်၊ တို၊ဝင်၊နပ်၊ မာသီဝွမ်’နပ်၊ တရာ၊ တဝံးတဝံး၊မ၊ ကွပ်နပ်၊မ၊ အဝံးကိုင်ချို၊ အလင်ဖုံးနပ်၊ဟာ အီးမာ၊ နဲင်းမိုင်”

“နပ်တဲ ခွေဖေးဒျား ဘောထဝံး၊ မာသီတဝံးဒွမ်နေနေ”

“နီချို၊နပ်၊ လွဉ်ထာသီ - ဒီနောင်၊ လွဉ်တဝံးထာမား၊ နပ်၊စားတဲ တရာ၊တဝံးနေနေ”

ဘုရာလောင်၊ ကွဲဆဲစ်ကွဲဆဲစ်နဲင်းနပ်၊တင် “ခွါးကားသ၊ သား ယူးဝါးလို့လ၊ အဘယ - ဘောထဝံး၊ မာသီဒွမ်တဝံး” ခွန်လဝံးဝွန်းခံ၊ ငမ်းထန်းနဲင်းနပ်၊တော့၊ ဘုရာလောင်၊ နီဂြောမ ဆွဲ၊မ၊ခွန်နဲင်းယို -

“ခွန်တန်ဟေး - သီးလငတ်၊ပါ၊ ခံတဲတဲတဲခါ၊သော့လုင်း၊ ပိုလီ၊မိုးဖါ ပါတွမ်းခမ်းသား ခွါးကားဝွေ၊သီးအလောင်းနပ်၊ နေး သော့ ထာ၊တရာ၊ရာ၊ မာဖေးသော့ ဟပ်ဟပ်လုင်း၊ နေးတွမ်း အားဏားလက်နက် နီစွက်မွန်းဝင်၊ နေးတွမ်းတရာ၊မဲ့လေ၊ ထူး တွမ်းထာ၊သေပညား၊ ခွါမတွမ်းသစားတရာ၊ မာဟပ်ဟပ် မာမဲဉ်း မဲဉ်း မာ၊စွဲ၊စွဲ၊ မာတရွဲ၊မွန်း တရာ၊နပ်၊မ၊ ခန္တားကိုင်လီ မဲဉ်းသီ သူ၊နပ်၊ အီးတို၊လွေ၊ဖျော်ရှု၊ လူ၊သီးအခမ်း”

ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမည် ( ၂ ) ( ၁၉ )

ဟော်၊ ဇေ၊ ခွန်တန်တရာ၊ နှိုင်းနပ်၊ ထွေတင် အုံနီနီ၊ သွံနီ၊ ထွေ  
ခါ သင်အုံချာယင်းဒျာ၊ တခြာတန်ကို၊ ချို့၊ မွူးခွမ်၊ တဲ့ လွူးခန်းဒျာ၊  
အပို၊ အထီးပေးဒျာ၊ ကထင်းတန်ပသာနပ်၊ အပိုကျုံးလွေ၊ ထေ  
ခွန်တန်သာခထျ၊ အမွိုးဆွံ၊ မ၊ နှိုင်းယို -

“လွေ၊ မွန်းသာခထျ၊ လွေ၊ ဒျာ၊ သွေ၊ နီဂြောခထျ၊ သီဗား  
ထာ၊ နီဂြောခထျ၊ နပ်၊ အကျိုးအပ်၊ ထင်း၊ မွန်ဗားထာ၊ သာခထျ၊  
နပ်၊ အကျိုးအဲဉ်ထပ်” ဒေါ၊ စွဉ်းငေါင်းသ၊ ကဉ်းနှိုင်းနပ်။

မွေးဒျာရင်၊ မဉ်းထွာနှိုင်းသာခ ကဆွံ၊ ဖျတ်နပ်၊ ဝွေ၊ သီး  
တမွိုးပို ထွာလဲဉ်းသွေ၊ ဝင်၊ ဟန်းအို၊ ကွပ်နီဂြောမေ၊ ဝွေ၊ သီးတမွိုး  
ပိုတုံနပ်၊ ချို့၊ အလောင်းအလင်တုံနပ်၊ သီဗားတပ်၊ ခွေ၊ သ၊ တွိုးလ၊  
ယိုခါ။

ချို့၊ ယင်ဟန်းနပ်၊ ထူးလွှဲအခွင်၊ အရေ၊ လွေ၊ နွို့၊ အံ၊ ဝင်၊ ပွေ။  
ခွန်သမ်းထေခါ၊ အမိန်း “ဘေ၊ ထင်း-မာ၊ သီလ၊ တပ်၊ နီစွက်လ၊  
တပ်” တင် သွို့၊ သား လဲင်းသားဖုံးနပ်၊ ချို့၊ ဖုံးနွို့၊ အံ၊ သွေ။ အဗွေတဲ  
ခ၊ ပွန်းတပ်၊ ဝါးထန်းထို၊ ပွန်းတပ်၊ တွေ့၊ လင်းဒေါ၊ လွေခွန်။

ခွန်သမ်းရိုးချာ -

“ခွေအရာ၊ ထဲခန်းတဲယပ်၊ ခွေငမ်းမိန်းနပ်၊ ခွေခံ၊ သိမ်၊ ချာ  
တပ်၊ ခွေခမ်းကိုယို မူးခိုမိုင်၊ ယပ်၊ မာ၊ သီချို့၊ လ၊ တပ်”

အမိန်းငမ်းဆွေ၊ ကတဲ၊ မိန်းခြားခြံ၊ ထင်းဒျာ၊ နှိုင်းနောင်၊  
အခရာ၊ အကျောင်၊ ဘုရာ၊ လောင်၊ ကထင်းဟွန်တင် -

“တယ်၊ ဟန်းနီ၊ ယို မာ၊ ငါသွေ။ ကလုပ်၊ ပွေ၊ သားဖုံးနပ်၊ တပ်  
မွေင်၊ ခါ၊ တပ်၊ သွို့၊ ယား၊ တပ်ပါးခါ၊ တပ်၊ လဲင်းကူ၊ အွဉ်းခွေ၊ ငါ  
သေင်၊ လားငါ၊ သေင်၊ လားမာ၊ ငါ နီနွို့၊ ကာလွေ၊ တပ်”

( ၂၀ ) ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရျာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမိုင် ( ၂ )

ဒေါ်သင်၊ ငတ်၊ ခွန်ထူး၊ နှင်း၊ သွ။ ကလုပ်၊ ဗွ၊ သား၊ ဖုံး၊ တဲ့  
ပယျမ်း၊ ယဲ့၊ ပျော၊ သွင်း၊ စီး၊ ရင်း၊ မာ၊ လွှဲ၊ နှင်း၊ အတိုင်း၊ သွ။

ဗွေး၊ ကုမာ၊ ရကဿပ တကား၊ မွိုး၊ ရဟန်း၊ မှူး၊ နှင်း၊ မော့၊ နှင်း၊ ခါ  
ထွာ၊ ဖို၊ ချို၊ မွူး၊ ကုမာ၊ ရကဿပ၊ နှင်း၊ ထွာ၊ ဖို၊ ချို၊ ပေး၊ ဒေး၊ ဝတ်၊ နှင်း၊  
ထွာ၊ ဖို၊ ချို၊ သာ၊ ခ၊ ဘုရား၊ ခွေ၊ နှင်း၊ ထွာ၊ ဖို၊ ချို၊ နီ၊ ဂြော၊ အာ၊ နန္ဒာ၊ နှင်း၊  
ထွာ၊ ဖို၊ ခွန်၊ ပြဟွတ်၊ အကျောင်း၊ ပေါင်း၊ ချာ၊ ဇာတ်၊ နှင်း၊ သွ။

**ထွားသွဉ်ဟော်၊ ကျပ် နီဂြောမိဂဇာတ်ယိုတဲင်**  
**ကလ၊ အီ သတိ၊ ကလ၊ အီပညား၊ ကလ၊ ဒါး**  
**ထာ၊ သေ တရာ၊ ဖုံး၊ နှင်း -**

- ၁။ လို၊ ပါး၊ ရမီး၊ ဖြား၊ နှောင့်၊ သ၊ ကျား၊ ဆွေ၊ ငါး၊ အကျောင်း၊ ၊
- ၂။ မြိုင်း၊ နှမ်း ( ထာ၊ သေင်ခမ်း၊ လမ်း ) တန်ယိုနှင်း၊ အကျိုး၊ တအာ  
တောင်း၊ အကျောင်း၊ ၊
- ၃။ ပညား၊ အင်း၊ စွဲ၊ စွဉ်း၊ အံး၊ တင်း၊ လာတ်၊ နှင်း၊ မ၊ အမဲဉ်း၊ အမဲဉ်း၊  
အတိုင်း၊ ဖြေး၊ သျှင်း၊ နှောင့်၊ ပျဿနား၊ အမွေး၊ အမွေး၊ အတိုင်း၊  
ဆွဲ၊ ဖျတ်၊ နှောင့်၊ တရာ၊ အကျောင်း၊ ၊
- ၄။ ဘုရား၊ လောင်၊ နှင်း၊ ထွာ၊ ခန်း၊ တိရစ္ဆာန်၊ တွဲ၊ ယင်း၊ လှိုင်း၊ တွမ်း၊  
အသက်၊ ဝင်း၊ အတွက်၊ တား၊ မာ၊ ဖေး၊ ဒါး၊ အကျောင်း၊ ၊

ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမိုင် ( ၂ ) ( ၂၁ )

၅။ ကွပ်ဘုရားလောင်း မေတ္တာတင် ကားသတ္တဝါး လှလှ  
အဘယ - ဘေးထမ်းအကျောင် - စတင်နိုင်းနင်းဖုံးသွယ်။

### နိဂြောဓမိဂဇာတ် ကဗျာ

၁။ မှူးနံ၊ တရေ - သဌေ၊ ပိုမှူး  
ဗိုင်စင်၊ လှတမ်း - ထူးစောင်းစူရှု  
အဝါ၊ စွဲခွင် - ဗိုင်စင်၊ ကချူ  
ဆွံ့၊ ဖျတ်ဖေး - သန္ဓေ၊ ပါလွဉ်ထွေ။ ။

၂။ ချို၊ နိဂြောဓ - သာဓတဗား  
ငတ်၊ ရှာ၊ ပဉ်ဖွဲ - ဝင်၊ ဟဲ့၊ စုခါ၊  
ခွန်ဟန်းအတွက် - စွဉ်၊ သက်သီဗား  
လောင်းတော့ချွန် - ဘေးလွှပ် ရှူတင်။ ။

၃။ ပါးရမီးဖြား - သ၊ ကျွားဆွေ၊ ငါး  
မြိုင်းနမ်းတဲယမ်း - ထူးတမ်းလာ၊ လာ၊  
စွဲ၊ စွဉ်၊ ကင်၊ လာဘ် - ဆွံ့၊ ဖျတ်နွှောင်၊ ဒါး  
အများတွက် - လှိုင်၊ သက် လောင်းဘုရား။ ။

### နိဂြောဓမိဂဇာတ်ဝတ္ထု ထွေယိုသွယ်။

\* \* \* \* \*



( ၂၂ ) ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမူ ( ၂ )

### ၁၃။ ကဏ္ဍိဇာတ်ဝတ္ထု ( ပစ္စုပ္ပန်၊ ဘဝယိုခါ )

နီဗွေးဘုရား သတင်းသွံ၊ အင်းအုံ ဇေးတဝွန်းကျောင်းကိုအတွင်း ပွိုင်းပွိုင်းတွင်း “ အမာလီ၊ ချောက်ချာ ရဟန်းဖြား တသာတပါး ” တင် ဟော်၊ ကျာ၊ ဟား “ ကဏ္ဍိဇာတ် ” ယိုသွ။

သာဝတ္ထိခမ်းကို ပါ၊ ခိုဖြားတဖြာ၊ နောင်၊ နားဗားနီဗွေးဘုရား တရာတော့တင် ‘ အင်းဝဋ်ဆင်၊ ရယ်၊ ယံကထန်းလှေ ’ အွဉ်းသ၊ နှိုင်း နှပ်၊ တွေ့၊ ထင်းပိုင်စင်၊ နီဗွေးဘုရားလျှာ၊ နှပ်၊ သွ။

ဝါးတော့ပေးတင် ကျွဲ၊ တွံ၊ သွမ်းတဲနှပ်၊ ကျွဲ၊ သွံ၊ သွမ်းတဲနှပ်၊ လွေ၊ သေးသေးဗား ဝင်၊ ဆ၊ ချာတွေ့၊ လှေလဲ၊ ကျွဲ၊ ဒေဉ်ခြေ၊ ဒေဉ်ခြေ၊ ဟန်းဈ၊ ဟန်းကင်လွှမ်းနှပ်၊ မ၊ ဟို့၊ တကျွဲ၊ လှေတင်း။

ကွပ်နှပ်၊ မ၊ ကျွဲ၊ သင်၊ အမာလီ၊ လမ်း၊ အမာလီ၊ နှပ်၊ ထူးဆွမ်း သပိတ်ထွ။ ထောက်၊ ထန်းထို၊ ဒေဉ်သွမ်းသပိတ်ကို၊ သော့၊ ဖေးတော ဒေဉ်ဟင် ဟန်းအိုး၊ ကွပ်သွံ၊ ဗား ဒေဉ်ဟင် ဟန်းအိုးတင် ရဟန်းဖြား နှပ်၊ အွဉ်းကုင်ခွေင်၊ ခွေင် အမာလီ၊ စွမ်းနီ၊ နီ၊ ဖျော်သင်၊ လမ်း။

အမာယူ၊ တေ့၊ သ၊ ကို “ စင်၊ ဖြားယို အီးလဲဉ်းခွေဟောင်း၊ လဲဉ်းတင်းဟောင်း၊ ခွေစံ၊ စံ၊ ကမ၊ ” သ၊ ကိုယူ၊ နှိုင်းနှပ်၊ တင် ဟဲ့၊ လွဉ် လို၊ ဒုံညာ၊ တဖြာ၊ ပါတွင်းအသွ၊ နီသွံဖြာ၊ မြိုင်းပါ၊ နှပ်၊ ထွ၊ တင် ရဲဉ်၊ ပါတွင်း အအံ့အအွေ၊ လမ်းငါတဲ အွဉ်းပါတွင်း ဖိုးလောတခွိုင်။

အမာလီ၊ နှပ်၊ လွေ၊ ကျော်တခိုး အိုးလမ်းဗ၊ ချာ၊ ရဟန်းဖြား နှပ်၊ ကျွဲ၊ လွဉ်၊ အုံပေါတခါ၊ ငါ၊ ပါ၊ ဖြားတဖြာ၊ ထီးတင် လွေ၊ ဒေါ့၊ နယ် အမာလီ၊ အမာလီ၊ ရှိ -

“ကျွဲလင်၊ထို၊လမ်းယိုတင် လွေ့တွဲ၊တောဒျားသွေ့ လမ်း  
လင်သူ၊-တဲ့ ပွေးဩ” လွေ့လင်းနဲင်းနပ်၊နော၊ အမာလီ၊ ကထွဉ်း  
အတွိုင်၊ ပါ၊ဖြားနပ်၊ လွေ့လင်းကားမဲ့၊လဲင်းလဲင်းတဲ့  
ရဟန်၊ဖြားနပ်၊ တကျွဲလင်၊ထို၊တင်းတင် ပါ၊ဖြားလွေ့ဒေါ့၊နယ်ယင်း  
အမာလီ၊ အမာ လီ၊ထန်လွဉ်၊ ပင်၊သော့၊လမ်းကို၊ ကပ်သွမ်းထွဲ  
တော့၊ အမာလီ၊ဒေါ့၊ လင်းနဲင်းယို -

“ဩပွေး - နီပွေးနပ်၊ ကူ၊သော့သွေ့ နီဗွာန်၊ ဟော့သာဝတ္ထိ  
ခမ်းကိုယိုပွေးဩ၊ ပိုအဲဉ်ထင်း ဝင်၊စောကာ - ဝါ၊အဲဉ်ထင်း ဝင်၊ထီး  
ဖွီ ခွေသွဉ်းတင် ခွေသွဉ်းအီးတော့လမ်းတောသွဲ လို၊ရပ်ညာ၊ယို၊  
ခွေသွဉ်းအပဲစ်မဉ်းအပ်တဲ့ အွဉ်းစွဲ၊ခွင်၊ဖေးသော့ ပွေးဩ”

အမာလီ၊ ကလင်းငင်းယို ရဟန်၊ဖြားကထင်းဟွန်နပ်၊  
နဲင်းစွဉ်း သ၊ရားအီးပ၊တော့၊ ဒေါ့၊စွဉ်းနဲင်းယို -

“ခွေဖနာ၊ တလဲဉ်းထင်း၊ တွမ်းလွေ့မွန်၊ ခွေအီးထွက်ချာ  
သွဲ၊ ပသာဖေးခွေ ခွမ်းလာ၊နပ်၊ ခွေသဲင်၊အပ်ချာဆောင်း သပိတ်  
သင်္ကန်း၊ ဥပဇ္ဈာယ်၊ဆရာ၊ထျ၊ထွဲမဲ့၊ ခွေသဲင်၊လွဉ်မွိုင်မွိုင်ချာဒျား”

“ပေါးနပ်၊တဲ့ မွေးဒျားပွေး” အမာလီ၊လင်းချာနဲင်းနပ်။

ရဟန်၊ဖြားနပ်၊ လွေ့အပ်ချာ သင်္ကန်း၊သပိတ် ဥပဇ္ဈာယ်၊  
ဆရာ၊ထျ၊တင် ဥပဇ္ဈာယ်၊ဆရာ၊ရီ -

“စင်၊ဖြား - မာ၊ထမိုင်၊ခရား၊ မလွဉ်အပ်တို့၊ သင်္ကန်း၊သပိတ်  
ယို”

“ခွေသွဉ်းအီးထွက်ချာသွဲ ပွေးဩ”

“ပေါးနပ်၊တဲ့လွေ့၊ လွေ့ထော့က ပွေးဘုရာ၊ထျ၊သူ၊”

( ၂၄ ) ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမိုင် ( ၂ )

ရဟန်း၊ ဖြားနပ်၊ အမည်ကျွေးလွှေထွက်တမ်း ပွေးစမ်းဘုရားတဲ့  
အဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ၊ သုံးဟဲ့လွှေနှိုင်းတိုင် လွှေလွှဲ၊ ဟေးစွဉ်းတော့  
တော့။

“ သီဟဲ့လွှဲ စင်၊ ဖြား မာထမိုင်ယို ”

“ စင်၊ ဖြားယို အမည်ထွက်ထားတဲ့ ပွေးသြ ”

“ စင်၊ ဖြား၊ မည်ထွက်ထား၊ စောင်းမွေးနဲ့ ”

“ မွေး ပွေးသြ ”

“ ကွပ်ပွိုးထမိုင်၊ မည်ထွက်တို့ထား ”

“ လဲဉ်းတမ်း ခွေသွဉ်းမာလီ၊ ပွေးသြ ”

“ နားနောင်၊ ဇာတ်ကရီးခါတဲ့ ကွပ်နားစွယ်၊ ပါ၊ မူးနပ်၊  
ပွိုး နားလဲဉ်းတမ်း ပါ၊ မူးနောင်တိုင် ပါ၊ အံးပေးဖိုလဲဉ်းသွ။ နားယား၊  
မေးအူတချားချားလောင်း ”

ပွေးဘုရားရိုးခိုင်းနပ်တိုင် တပဲ့ရဟန်းပေါင်၊ တောင်ပြန်နပ်၊  
မ၊ ဟော်၊ ပျ၊ နယ်ချာ စခါဘဝ လယိုအတိုင်းသွ။

### ကဏ္ဍီဇာတ် ( အတိတ်ဝတ္ထု )

အိုးစခါ ရားကျိုဟ်ခမ်း မဂခ အဝံးထွာခွန်အတွင်း မဂခခမ်း  
သား သွိုးဖိုးနပ်၊ ချိုဖိုးလွဉ်အံး၊ ချိုနပ်ထွာစွဉ်း ခမ်းသားဘေးရန်  
တန်သွ။

ချိုတခြာတွမ်း ချိုဖိုးနပ်၊ ယလဲဉ်းလဲဉ်းတဲ့ မော့ခွဲအံ့ညီလို့  
ဝင်၊ ကွပ်နပ်မ၊ ချိုထီးတခြာတဟေးနပ်၊ ကွပ်ကွယ်မွေးစွဉ်း  
ချိုမွှေးဒုံတဟေး၊ အသွဖိုးနပ်၊ ထုမ်းအံးအဆားထွ။ သဲဉ်းချာလွဒုား

ငွေသီးခင်းလမ်းအုံ တခြာကို ကောင်တန်ခင်းလျှာ၊ တွိုးငွေတဟး  
နပ်၊ သင်လွဉ်တော့ဒုး၊ ချို့မွူးဒုံ၊ ချို့မွူးဒုံရိုး -

“နာနပ်၊ ချို့တခြာဒုး၊ သင်ဒုး၊ တခြာကိုသူဟဲ့င်း၊  
ဒုံလျှာသူနပ်၊ အန္တရာယ်အာငါး၊ သင်လွဉ်မွန်းခွေ”

ရိုးပေးခိုင်းနပ်သွူတဲ့ ကွပ်ပိုးရားက တဖန္တောင်းတင်း ချို့မွူး  
နပ်တင် နားတင်းချို့မွူးငင်း သင်လွဉ်ဒုးတိက်တိက်။

မကခမ်းသားဖုံးတဲ့ သလျားငါးချို့ တခြာဖုံးတင် ခွသောင်း  
ပုံ၊ မာနေးပုံး၊ အုံနို့သော့ပုံးကို၊ အုံပေါ်ချောင်ခဆွမ်းချို့ပုံး။

ကွပ်နပ်မ၊ တွိုးတဖူလောင်း အရပ်တထွောင်းကိုတွေ့၊  
ချို့မွူးနပ်၊ နှမ်းစွော့ဟးလိုလွီး၊ ချို့ထီးနပ်၊ ငွေထွဉ်လွေရီးတော  
ဆငါ၊ ငွေနပ်၊ ထွေလွဉ်ယွယွဆချာ၊ ပါကတိန်ခးချို့ထီးနပ်၊  
တင် ချို့မွူးနပ်၊ လွင်းညာထိုစွဉ်း တလဲင်းချင်။

မုဆိုနပ်၊ အင်းပုံးကိုထန်းလွဉ်၊ ထမ်းသိုးထွူအူမေး၊ ဗဲနု  
ပေး ကူးချို့ယား၊ ပင်းအံးစွဉ်းဒုးဟော့နပ်ကို၊ အံးထွူတွေ့၊  
ထမ်းသင်ချို့ယား၊ မုဆိုသင်လွူးအီတောစွဉ်းဒုး အပိုမာနပ်၊  
သွူ။

အတွင်းနပ်နပ်၊ ဘုရားလောင်း အင်းထွာလူရကွစိုး၊ အင်း  
ထီးစင်းစင်းစဲစဲ ချို့ထီးသီ၊ ကသီဟးအကျောင်ခရားနပ်၊ ရကွစိုး  
ရိုးခိုင်းယို -

“ချို့ထီးကသီဟးထာနပ်၊ ကွပ်အမွိုး - ပွီးအမိမွေးတင်း၊  
ကွပ်ယိုယား - ပါဖူးဝေးမွေးတင်း၊ အမွေးအမဲဉ်းနပ်၊ ကွပ်ကာမ  
ပွီးရာကတင် သီဟးသွူ။ စွယ်ချို့မွူးတွေ့၊ သီတကိုင်ဟးထာဒုး။

ငင်းနပ်မွေးမဲဉ်းငါး၊ သတ္တဝါးဖုံးနပ်၊ ကွပ်ကာမဂုဏ်း အားရုံး

( ၂၆ ) ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမိုင် ( ၂ )

ငတ်၊ ပါးတင် စိုးယိုတဲ့ ဒုက္ခ၊ ဘဝငါတဲ့ ဆင်းရယ်၊ ဟား။

လို၊ ကမားသီဝင်၊ သက်နှင်း ထွာထားသွမ်းသွေး ကဲ့ရဲ့၊ ခရား  
တန်၊ ဒုံမိုင်၊ တွဲယင်း လို၊ မူးထွာအတန်၊ ထွာအထျ၊ လို၊ မူးဆုံးမ၊  
နားဟားလို၊ မူးငင်း၊ ဒုံနှင်းတဲ့ ထွာထားသွမ်းသွေး ကဲ့ရဲ့၊ ခရားတန်။

လို၊ ခိုအဖြာ၊ မိုင်၊ တရိုးတင်း လွှာကံ၊ ဟားလို၊ မူးအလို၊ နား  
တေးတေးဟား လို၊ မူးငင်း၊ လို၊ ခိုစားနှောင်တဲ့ ထွာထားသွမ်းသွေး  
ကဲ့ရဲ့၊ ခရားတန်အကျောင်၊ ဘုရားလောင်၊ ရုက္ခစို၊ ကရိုးတရားငင်း  
ယိုနှင်း၊ ပေါက်စွဉ်းချား တခြာတန်နှင်းသွ။

စင်းဖြားနှင်း ကထင်းဟွန်ဟား ဆရာ၊ ဗွေးဘုရား ဟော်၊ ကျား  
နယ်ချာနိုင်းနှင်းတင် လစွဉ်းတမက်တဖိုလ်၊ ထွာစွဉ်း သောတာပန်း  
ပုဂ္ဂိုလ်၊ နှင်းသွ။

စင်းဖြားနှင်း မော့နှင်းခါ ထွာဖိုချို၊ ထီးတခြာ၊ အမာလီ၊ နှင်း  
ထွာဖိုချို၊ မူးဒုံ၊ ဘုရားခွေနှင်း ထွာဖို လူရုက္ခစို၊ နှင်းအကျောင်၊  
ပေါင်းချာဇာတ်နိုင်းနှင်းသွ။

**ထွားသွဉ်ဟော်၊ ကျပ် ကဏ္ဍိဇာတ်ယိုတင်**

**ကလ၊ အီ သတိ၊ ကလ၊ အီ ပညား၊ ကလ၊ ဒါး**

**ထားသေ တရားဖုံးနှင်း -**

၁။ ကားမဂုဏ်း အားရုံးငတ်၊ ပါးဖုံးနှင်း မားဒုက္ခဒါး သတ္တဝါးဖုံး  
တင် ဟပ်စွယ်တင်းအကျောင်၊ ၊

၂။ တဟပ်လွေတင်းအရပ်ကို မဉ်းလွေနှင်း မော့ဒါးထားဒုက္ခ  
အကျောင်၊ ၊

ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်,ချာ,ငတ်,ဆီ) အမိုင် (၂) ( ၂၇ )

- ၃။ ထာ,တဟတ်တဝ်းအမျိုးနဝ်, မိုင်,မာ,မိုင်,မော့, ဆိုင်,ကော့,  
မာ,နမ်း အကျောင်, ၊
- ၄။ ပေါးလော့က်, လို,မူးအလိုနဝ်, ထွာသွမ်,သွဲ, ဟတ်ကဲ့,ရဲ,  
အကျောင်, - စတင်နိုင်းနဝ်,ဖုံးသွ။

**ကဏ္ဍိဇာတ် ကဗျာ**

- ၁။ ထင်းတန်မိုင်စင်, - ချာရင်,လော့ဟး  
ဒေဉ်ဟန်းလ,ဆော့, - သွံ,တော့,မာမာ,  
လဲဉ်းတဝ်းအမာ - ဟော်,ချာနယ်ဒျာ,  
မူးနောင်,တာ; - နာ,ယာ; မဉ်မေးခြာ ။
- ၂။ ချို,ဖုံးနွဲ့,သွို, - ဟို,ကွို,ထို,ဒျာ;  
ချို,မိုက်တဟး - ကျိုက်ငါးလွိုပါ,  
သင်,လွဉ်မွူးဒို - ပါ,ဖုံသီပြာ;  
လောင်,ဒေးဝါး - သေးချာ; ထီးနဝ်,ခါ ။
- ၃။ သ,ကျားစွဲ,ကျိုက် - တွယ်,တို့က်ထွေဟး;  
ကွပ်မူးအတွက် - ယူးပက်သီထာ,  
မိုင်,မာ, မိုင်,မော့, - ဆိုင်,ကော့,ဟွန်မာ;  
နားမူးငေါင်း - ရှူးတဝ်း သွဲ,သွမ်,ထွာ ။

**ကဏ္ဍိဇာတ်ဝတ္ထု ထွဲယိုသွ။**

\* \* \* \* \*

( ၂၈ ) ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမည် ( ၂ )

### ၁၄။ ဝါတမိဂဇာတ် ( ပစ္စုပ္ပန်၊ ဝတ္ထု )

နီဗ္ဗေဒဘုရား သတင်းသွားအရ်းအံ့ သာဝတ္ထိခမ်း ဇေးတဝွန်း  
ကျောင်းကိုအတွင်း ပျိုင်းပျိုင်းတွမ်း “ စူဠပိဏ္ဍပါတိက တိဿမထေရ် ”  
တင် ဟော်၊ ဟား “ ဝါတမိဂဇာတ် ” ယိုသွ။ ။

နီဗ္ဗေဒဘုရား သတင်းသွားအရ်းအံ့ ရားဇေယျဟ်းခမ်း ဝေဠုဝန်း  
ကျောင်းကိုအတွင်း သဌေပိသိုခွန်တိဿနဝ်၊ ထင်းကျောင်းဝေဠု  
ဝန်း၊ ထင်းနားဟား နီဗ္ဗေဒဘုရားတင် မည်ပိုင်ငါးစင်၊ တွေ့၊ ကွဲပိုင်  
နီဗ္ဗေဒဘုရားထူး။ ။

နီဗ္ဗေဒဘုရား ထွင်းသင်၊ ကွဲအခွင်၊ မွိုးမိထူး၊ အမွိုးအမိရိုး-  
“ ပိုသို - ပိုအရ်းနားတဖြာ၊ ချား၊ ပိုသို နန်းကဲထမိုင်၊ ပိုင်မွန်း  
စင်၊ ပိုသို ”

အမိဒေါ၊ ဖေး ငဝ်းနွိုးနွိုး၊ အမွိုးဒေါ၊ ဖေး ငဝ်းအွိုးအွိုးတဲ့  
လ၊ တင်း၊ ကွဲပိုင်ချားစင်၊ တိက်၊ တိက်၊ ကွဲညည အံ့မစွင်းအာဟာရ၊  
ပျားစွင်းဆန္ဒ၊ နှိုင်းစွင်း ရဠပါလမထေရ်၊ တနီ၊ နီနီ၊ ဗုစွင်းရွတ်၊ နီ၊  
ငမ်းအသီထို၊ နဝ်၊ မ၊ အမွိုးအမိ အွင်းစွ၊ ခွင်၊ သဌေပိ ခွန်တိဿနဝ်၊  
နီဗ္ဗေဒဘုရား အွင်းပိုင်ဖေးခန်း စင်၊ နဝ်၊ သွ။ ။

ပိုင်စင်၊ ထွေ၊ နဝ်၊ အံ့ကရားဇေယျဟ်းခမ်းကို တဆီငတ်၊ နီ၊ ထွေ၊ မ၊  
ကျွ၊ လွေ၊ သာဝတ္ထိခမ်း ဇေးတဝွန်းကျောင်း၊ အရ်းဇေးတဝွန်းကျောင်း  
ကိုအတွင်း စင်၊ တိဿနဝ်၊ ဆောက်တယ်၊ ခုတင်း တဆီသွပ်၊ တင်  
ကျွ၊ လွေ၊ တွံ၊ သွမ်း သာဝတ္ထိဝေင်၊ ကို လမ်းယိုအစဉ်းအတိုင်း၊ ဆိုင်း  
ချာကာလ ကထင်းညပသားတင် စင်၊ တိဿနဝ်၊ ဗုန်ပီနိုင်းဆောင်း



ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမည် ( ၂ ) ( ၂၉ )

မို့လောင်းလာဗွေ နာ၊ ခွေကီးညှိုး ထွာစဉ်းပုဂ္ဂိုလ်း ကျော့ “ စူဠဝိဇ္ဇာ ပါတိက တိဿမထေရ်း ” တပါးနပ်၊ သွ။ ။

ရာဒေဝျ်ဟ်းခမ်းချာ ဝေဠု၊ ဗွေ၊ မိုးမိုးပါသူ၊ နပ်၊ သေနန်းမွေးစဉ်း အပိုစင်၊ ရာဒေဝျ်ဟ်းခမ်း နက္ခတ်ပွယ်၊ သဘင်းတွင်၊ ခွန်နပ်၊ လိုအာ နီ၊ ဟာပျော့လွ။ တွိုးစင်၊ တိဿမိုးပါနပ်၊ ဖေါအပိုခွမ်၊ လာ၊ တင်-

“ နီနပ်၊ ပိုအပ်းတဖြာ၊ ပေးဒျား၊ နီပိုခိုနပ်၊ ရဟန်း၊ ဂေါတမ ဟဲ့လွေ၊ ထိုလဲဉ်း သာဝတ္ထိခမ်းသူ၊ နီပိုခို ယိုခါ အပ်းမဲ့၊ ကိုမကောင်း၊ အီးလ၊ ချာ မဲ့၊ ကိုမကောင်း ”

ဒေါ၊ ဒေါ၊ နှဲးနပ်၊ တင် ဖါမိုးမိုး၊ ငွိုးလွဒျားထာ၊ ပါ၊ မူးခတ်၊ လွေ၊ လမ်းနပ်၊ တင် ထီးသဌေးမူး၊ ငွိုးထာ၊ တွေ့၊ -

“ ပွိုးထမဲ့၊ ငွိုးတွိုးထာ၊ ဗွေမူး ”

“ သေနန်းငါးပိုခို၊ နီပိုခို အပ်းတဖြာ၊ ပေးဒျား၊ ရဟန်း၊ ဂေါတမ ဟဲ့လွေ၊ ထိုလဲဉ်း သာဝတ္ထိခမ်းသူ၊ ယိုခါ ပိုခိုအပ်းမဲ့၊ မကောင်း၊ မာ၊ နှဲးမဲ့၊ မ၊ အီးလ၊ မကောင်း ”

“ ဗွေမူး၊ ပိုခိုနပ်၊ ကျိုက်ထာ၊ အံးအမျိုးမဲ့၊ ”

“ ကျိုက်ထာ၊ အံး ဒေဝျ်အီး ဟန်းအီး အာဟာရအီးအီးဖုံးနပ်၊ သနယ် ”

“ ဗွေမူးသီး တဗြို၊ လမ်းကိုယို မဉ်းဖေးလို့ခွေနပ်၊ ဗွေမူးသီး ပိုခို ဖေးကဖျော်သင်၊ လမ်းယိုနပ်၊ ခွေအာမခံးမာ၊ ဖေး ”

“ တောငါ နီပိုခို သင်၊ လွဉ်လမ်းယိုငါ၊ နာ၊ ကမဉ်လ၊ အတွိုင်၊ နီဖေးဒျား ”

သဌေးမူး ဒေါ၊ နှဲးနပ်၊ ထွေတွေ့၊ အပိုခို ကကျိုက်ကျိုက်ဒါး အာဟာရရဖုံး၊ တရိပ်ဖုံး၊ အချွေးအရံးဖုံးနပ်၊ စီးစဉ်းဖေး လုမ်းလုမ်း

( ၃၀ ) ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမိုင် ( ၂ )

ကုန်းကုန်းထွေခါ -

“ယိုမှုန့် - လွေ့ဟဲ့င်း၊ ဟဲ့သင်လလဖေ၊ နီပိုခိုနပ်လဲ့င်း”

သဌေးမှုန့် ထွဉ်းနဲင်းနပ်သွ။

သဌေးမှုန့် ကသော့လွေ့ အချွေးအရံးယင်၊ ပါးမှုန့်ခတ်၊ အချွေးအရံးယင် လွေ့ညီလို့ဝင်တင် လို့မနဲအာပသားစွဉ်း၊ ထုမ်းလွေ့နေး လောရထာ၊ အကုတ်သား။

တို့သောဝတ္ထိဝေင်ကိုတော့၊ ဝွေသီးထွားတော့၊ စင်တိဿနပ်၊ အလွေ့တို့သွမ်၊ တဖူအလီးမဲ့င်၊ အရပ်မဲ့င်ထွေတင် စင်တိဿကလွေ့သင်၊ တဖူအရပ်နပ်ကိုနပ်၊ ဝွေသီးမာခန်းလမ်း။

သဌေးမှုန့်ကသော့လွှဉ် အချွေးအရံး စင်တိဿ ကသေငါ၊ ဖုံးနပ်၊ ဖေးထီးတမ်းစင်တိဿ၊ ပေါးစင်တိဿဖျော်တဲ့ ဝွေသီးအုံနို့ဒျားထာ၊ ထိုညာထိုးဒျား၊ ထွဉ်းဒါးပါးမှုန့်ခတ်လို့ ရဲဉ်းဒဲဉ်ဟန်း။

ပထမတရပ်နပ်၊ ပါးမှုန့်ခတ်နမ်းကိုးတင်၊ လောင်ခန်းသွမ်၊ တစီပေး၊ တယံးစဒဲဉ်တဝန်း၊ ဟန်းတစောပေးတင် ကွဲလောင်အာအာ၊ ဒေါ့ရီပါ မာမွှိတ်၊ တိန်းရဲမွှိတ်တော့၊ ပင်သော့လမ်းကို။

တို့တနီတော့၊ ပါးမှုန့်ခတ်သွဉ်ဒေါ့ဖေး အချွေးအရံးထွေခါ ဝွေအွဉ်းဆာအနမ်း၊ စင်တိဿ ဖျော်သင်တခါ၊ ငါ၊ အလိုဖုံးလော့ထူးသပိတ် ပင်သော့လမ်းကို၊ ထီးတမ်းပါးမှုန့်ခတ်တင် စင်တိဿရီနဲင်းယို -

“တို့ - တကာမ သီးလသားနပ်ဟာ ထီးတမ်းအီ၊ အလွေ့မဲ့င်၊ အင်းမဲ့င်ကို”

“အအုံဟပ်တမ်း၊ အင်းဒျားလမ်းခန့်ကိုသူ့အော်၊ အမဉ်ပိုင်

ငါး နီဗွေး-တဲ့အော်”

ဒဲဉ်ဟပ် ဟန်းအွီး အဝ်းစီးရင်းလောင်၊ လူး တကားမမူး အံ့  
ဟပ်တဝ်း၊ မဉ်းလွေ့ထေ့တဝ်းမဲ့၊ အလောင်၊ လူးဒွါမ်၊ မဉ်းလောင်၊  
လူးဒွါမ်မဲ့၊ အံးဗားအွီး၊ သွံ၊ ဗားဟပ်ဒွါမ်၊ ရသတဏှာ၊ အရသာ၊  
အဝ်းသဉ်းခါးလဲဉ်း (ရသတဏှာ၊ ကိလေးသာ၊ ဖီလူး၊ နီပူလဲဉ်း)  
တင် အကဆိုးတယံးခါ၊ ကျင်၊ ဝတ္တရာ၊ ဖိုးနပ်၊ ယားကိုင်အွဉ်းချ၊  
တွမ်းခင်းကာစ၊ စ၊ တွေ့၊ နှစ်လွေ့သော့စွဉ်းဗျား နင်၊ မားယားလုတ်၊  
ကိုသူ၊ သွေ။

“ထွာထမိုင်၊ တကားမ”

“တကားမ တကားမိမ္မုန်းဒွါမ်၊ ခွေသွဉ်းထွာတဝ်းမိုင်၊ မိုင်၊  
ယိုဗွေး - အံ့လင်၊ ဗော့၊ ဗော့၊ ခွေသွဉ်းထျ၊ ယို၊ ခွေသွဉ်းအဝ်းလိုး  
လဝ်း ငဝ်းအရေတန်အဝ်း”

“ငေါင်းအမျိုးမိုင်”

“နီဗွေးသီးဗွီးဖါသူနပ်၊ အယူးလ၊ သေနန်းငါး နီဗွေးတင်  
အဗွီးဗျားထာ၊ စွမ်းနီ၊ နီ၊ ပေါးနီဗွေး တသင်၊ ထေ့မွိုင်မွိုင်တဝ်းနပ်၊  
မဲ့နီဗွေးသီး ဗွီးဖါနီပါ၊ သီထို၊ မဲ့နီဗွေး အမျိုးထီးဗားဒွါမ်နဲ့၊ ခွေသွဉ်း  
ကလွဉ်ယိုနပ်၊ နီဗွေးသီးဗွီး ထွဉ်းကပ်၊ သင်၊ နီဗွေးဗျား၊ နားခွေသွဉ်း  
ငဝ်း၊ သင်၊ လွဉ်၊ ခွေသွဉ်း ဗွေးနော ၊ နော ဗွေး - - -”

တဆင်းကို တဒင်၊ စင်၊ တိဿနပ်၊ ယူးယပ်၊ မွေးစွဉ်းထာ၊  
တီးအစနပ်၊ ပျ၊ နေးဆန္ဒ၊ ခံးအံ့မစွဉ်းဒဲဉ်တင် ကွီမိုင်စင်၊ တီးယိုခါ  
ခွဲ၊ ခွဲ၊ နပ်၊ နင်၊ မူးဗွာကတူး အဝ်းနောင်လဲဉ်း ဝွေ၊ သ၊ အင်၊ နင်၊ မူး  
စူတပင်တဲ့ အဝ်းဖြဲလဲဉ်းဝွေ၊ စူလောင်၊ သင်၊ ချာစွဉ်းကျောင်းတဲ့  
တထူတဝ်းဒွါမ်တင် သာတန်ထာ၊ ထွေ၊ တွေ့၊ ဒေါ၊ ယွယွနိုင်းယို-

( ၃၂ ) ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမိုင် (၂)

“ နားနားငမ်း သဲင်လွဉ်၊ နားတဲ့ လ၊ ချား ”

စင်တိဿ ဟဒယသ၊ ရား တပ်မဟားကိုသူနပ် ကိလေး  
သားရန်းသူ၊ နို့ထူးသိမ်တိုတင် အလိုဟပ် သီးလ သမားမိ  
ပညားဖုံးနပ်၊ လွင်းထန်းထိုးဟးလဲဉ်းသွ။

သီးလ သမားမိ ပညား သိက္ခားထိန်တီ ကအောင်းနမ်း  
လောင်းကိအတွင်နပ်၊ ဝင်လိန်တဲက်တိုင်း၊ ပုံးခွိုင်းစွဉ်း လာဗွေ၊  
နားခွေကီးညို၊ ထွာပုဂ္ဂိုလ်းမျတ်တပါ။

တိုးယိုခါနပ်၊ နင်မူးသ၊ မွိုက်၊ အုံတိုက်တဖေတင် သီးလ  
သမားမိ ပညား သိက္ခားသွံစား ထိုးမားလဲဉ်းကျော့၊ ဗွန်ပိတော့ချား  
လာမား၊ ဖြားဆားသွမ်သဲ့၊ ကဲ့ရဲ့သမုတ်၊ ထွာတောလဲဉ်း လို၊  
ယုတ်တဖြာ။

သတင်ကိုင်တန်ယိုနပ်၊ စွမ်းခမ်းတိုးထီ၊ ကျောင်ကီကအင်း  
ဒါ၊ သမဂ္ဂသံဃားဖုံးတဲ့ ဟွန်ထွေလို့လဲဉ်းသွ။

“ စင်တိဿနပ်၊ ပါ၊ မူး လူးဒဲဉ်ဟပ်၊ လောင်ဟန်းအိုးတင်  
ရသတဏှား၊ ကိလေးသားနီစွက် ထွက်ထိုးလဲဉ်းသွ။ တဲ့ရိုး ”

ပုဂ္ဂိုလ်းသွေချင်၊ အင်းဒေါလွနဲဉ်းနပ်တွင်၊ နီဗွေဘုရားကျ၊  
လွဉ် -

“ တပဲ့သီးဖုံး - အုံပြုံးဒေါလွ ငမ်းအမျိုးမိုင် ”

“ နီသွဉ်းသီး ဒေါလွချား စူဠပိဏ္ဍပါတိက တိဿခရားဗွေ  
သြ ”

“ တပဲ့ရဟန်းသီးဖုံးဟွေ - ပါ၊ မူးကောင်းလ၊ တွမ်းရသ  
တဏှား ကိလေးသားနပ်၊ ဘဝယိုလွှမ်းတကားတမ်း ဇာတ်ကရီး  
မော့နပ်ခါတဲ့ ပါ၊ မူးခတ်နပ်၊ ကပ်လ၊ ဖိုဟး တွမ်းရသတဏှားနေ

နေ”

ရဟန်းသီးဖိုး မဲဉ်သေတင် တောင်ပြန်း၊ နီဗွေးဘုရား၊ ဟော်၊  
ထန်းနယ်ချာ စခါဘဝ လယိုအတိုင်းသွေ။

### ဝါတမိဂဇာတ် (အတိတ်ဝတ္ထု)

အိုးစခါ ဗားရားဏသီးခမ်း ပြဟွဒတ် အဝံးထွာခွန်အတွင်း  
“ဝါတမိဂ”ကရိုးဒါး ချို့တဗားနပ် အဝံးလွဉ်အံးအဆား ခွန်ဥယျာဉ်း  
ခြံကို၊ ပေါးထီး ပေါ့ဥယျာဉ်းခြံသား “သဗ္ဗယ”နပ်၊ ဝါတမိဂလွင်း  
ထို၊ သဗ္ဗယနပ်၊ စက်ခွဉ်းလောက်လက်၊ ဟိုက်ဟက်၊ ဝါးထို၊  
ဗားတဝံးတင် ဝါတမိဂတဲ လွဉ်အံးအဆား ဥယျာဉ်းကို ကားမိုင်၊  
လဲင်းလဲင်းပဉ်။

ပေါ့ဥယျာဉ်းခြံသား သဗ္ဗယနပ်၊ ဒဲ၊သေင်းရာ၊ အဒဝံးဒဝံး  
ကဉ်းကဝံးအမျိုမျိုတင် အဝံးဆက်ဖေးဗား ခွန်စွမ်းနီ၊နီ၊တော့၊  
ခွန်ရီစွော့နဲင်းယို -

“ပါ၊နပ် - ဥယျာဉ်းခြံကိုသူ၊ ထီးတဝံး ထာ၊ထူ၊ထူဆန်၊  
ဆန်နဲ”

“အလင်တဲ ထီးတဝံး၊ ထီးချားချို့၊ (ဝါတမိဂ)တဗား အဝံး  
လွဉ်အံးအဆား စွမ်းနီ၊နီ၊ နပ်လွမ်းဩ”

“ချို့၊ဝါတမိဂနပ်၊ နာဆွမ်းနွှောင်နေဟောင်း”

“မဉ်းလုတဝတ်ထီနပ်၊ ကပ်သဲင်ဟော်ငါယို လုနွှောင်ချား  
ဩ” လင်းနဲင်းနပ်တင် ခွန်ဖေးတဝတ်ထီ၊ ပေါ့ဥယျာဉ်းခြံသား  
သဗ္ဗယနပ်၊ ထူးတဝတ်ထီ လွေ့ဖြစ်ခါ၊ မီးလောင်း၊ ချို့၊ကလွဉ်  
အံးဆောင်း အရပ်နပ်ထွေတင် ဝွေအံ့နီ၊ ထွားတော့ချာ။

( ၃၄ ) ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမိုင် ( ၂ )

ချို့နပ်၊ လွှဲအံးဟး တဝတ်၊ ထီဖြူး မိ၊ မွူးဖုံးနပ်၊ တင် ရသ  
တဏှာ အရသာ၊ ရှိုင်းကျ၊ စွယ်၊ ခြ၊ လဲဉ်းတော့၊ လွေ၊ ထုမ်းအံးဒွမ်  
အလင်၊ လွှဲအံးစွဉ်းဟေ့၊ ဥယျာဉ်းခြံကိုနပ်၊ လွမ်း၊ စွမ်းနီ၊ နီ။

ချို့နပ်၊ စွယ်၊ ခြ၊ ထို၊ လဲဉ်း တဝတ်၊ ထီဖြူး မိ၊ မွူးအကျောင်း၊  
ပေါ့ဥယျာဉ်းခြံသား ကထင်းသေတင် အုံနီ၊ နေဒွမ်၊ အွဉ်းနယ်စွဉ်း  
ဝွေ၊ နမ်း၊ ချို့နပ်၊ ထီးခွိုးခွိုးဝွေ၊ တော့၊ အလွင်းထို၊ တင်းဒွမ်။

ကွဲညညတော့၊ လွှဲဟေ့၊ ထေ့လ၊ အုံခြ၊ ဗူးနေ၊ အံးမွေး  
လဲဉ်းဒျား၊ သေဟးနဲဉ်းနပ်၊ တင် တဖူးသောင်နပ်၊ ချ၊ ထောင်သောင်း  
ပင်၊ ဆောင်းခါ၊ ခြင်းယင်။

သဗ္ဗယနပ်၊ ဆင်တွမ်းတဝတ်၊ ထီဗုတ်၊ မိ၊ လွောင်းနပ်၊ အွဉ်း  
နပ်၊ ပြင်အော့ခါး၊ မီးနပ်၊ ဖြူးဖြူးတဝတ်၊ ထီ ချ၊ လင်၊ ချ၊ လင်၊  
ချို့ဆ၊ ငါ၊ ဆွတ်၊ တပန်းချာသင်၊ တကာ၊ တစိ၊ စိ၊ ချို့နောင်၊ တွဲ  
ရသတဏှာ အရသာ၊ ရှိုင်းလ၊ တင် ထွားနပ်ထွားထင်၊ ထွားချာထွား  
ငါဒွမ်ထာ။

အမ်းမွှိုင်းအံးတွမ်လွဉ်းချားမိ၊ တကာထွူတကာ လွေ၊ ငါငါ  
လွဉ်း သဗ္ဗယ၊ ဗ၊ တွိုးစွဉ်းဟော်တလင်၊ ဝင်၊ တိန်းလော့ပေးခါ၊  
တခါ၊ နပ်၊ မ၊ သတိ၊ လ၊ ထီးလိုအာ၊ ကျိုးလွင်းထန်းချာ လ၊ ဒွမ်၊  
ငမ်းထာ၊ သီတင် လွင်းချာလွင်းငါ ဟော်တလင်၊ ကို။

ခွန်တန်တွဲ အမ်းဟော်ကီလင်၊ ထီးချို့နပ်၊ သညင်၊ ငါး  
“ချို့စားယိုနပ်၊ ပေါးထီးလိုတွဲ အရပ်ကထီးလိုကိုနပ်၊ လွှဲတင်း  
နွတ်၊ နီ၊ လာ၊ လာ၊ ပေါးသ၊ ဝ၊ ထာတွဲ သ၊ ကဝ၊ ဟးထာ၊ အရပ်နပ်၊  
တသက်လုမ်း ခံးလွဉ်တောင်းလာ၊ လာ။

ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမိုင် ( ၂ ) ( ၃၅ )

ကလက်၊ ကဟယ် ပဉ်တကားနပ်၊ မဉ်းတဲ့ ရသတဏှာ အရ သား ကထင်းစိုင်းလ၊ နပ်၊ ဗ၊ စဉ်းဟော်ငါ၊ လောကကိုယို ထာ၊ က ယုတ်ညးလဲဉ်း တထွဲ၊ အရသား ရသတဏှာနပ်၊ အဉ်ထမ်းမွေ့ ဟွေး” ယူးစွေးခိုင်းနပ်၊ တင် ဟော်၊ ဖေးလို့အများတရာ၊ ရသတဏှာ ကိလေးသားအပစ်ထွူခါ ချို့၊ နပ်၊ တွဲ ထွင်းလွေ၊ အွဉ်းစွ၊ ချာယင်း တခြာကိုနပ်၊ သွူ။

နီဗွေးဘုရားရိုး -

“ နေးတွမ်းရသတဏှာ ကိလေးသားတင် ပါ၊ မူးခတ်၊ နပ်၊ ကပ်၊ လ၊ ရဟန်းတိဿ ဘဝယိုလွမ်းကားတမ်း၊ ဇာတ်ကရီးတဲ့ ကပ်၊ လ၊ ဖိုလဲဉ်းသွူ။ ယိုခါ ပါ၊ မူးခတ်၊ နပ်၊ မေးနပ်၊ ခါ ထွာဖိုပွေ၊ ဥယျာဉ်းခြံသား သဉ္ဇယ၊ ရဟန်းတိဿနပ်၊ ထွာဖိုချို့၊ ဝါတမိဂ၊ ဘုရားခွေယိုနပ်၊ ထွာဖို ခွန်ဟးရားဏသီး” အကျောင်၊ ပေါင်၊ ချာ ဇာတ်နဲဉ်းနပ်၊ သွူ။

**ထွားသွဉ်ဟော်၊ ကျပ် ဝါတမိဂဇာတ်ယိုတင်  
ကလ၊ အီ သတိ၊ ကလ၊ အီပညား၊ ကလ၊ ဒါး  
ထားသေ တရာ၊ ဖိုးနပ်၊ -**

၁။ သျှင်းစင်၊ ဖုံး မဉ်းတထွဲ၊ အရသား မဉ်းလွှာက်၊ လွဉ်း ရသ တဏှာအလိုးနပ်၊ ကွင်းထွက်ဒါးထား၊ အကျောင်၊ ၊

၂။ တိရစ္ဆာန်၊ ဖုံး မဉ်းတထွဲ၊ အရသား မဉ်းလွှာက်၊ လွဉ်း ရသ တဏှာအလိုးနပ်၊ ကွင်းခံးဟးဒါး ပါ၊ ဆွမ်းအကျောင်၊ ၊

( ၃၆ ) ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမိုင် ( ၂ )

၃။ ရသတဏှာနဝ်၊ ထွာစွဉ်းအယုတ်သွတ်၊ အညးသွတ်၊  
အကျောင်း - စတင်နဲင်းနဝ်၊ ဖုံးသွ။

### ဝါတမိဂဇာတ် ကဗျာ

၁။ သဋ္ဌေပိခို - စင်၊ ယိုပိုင်ဗား  
တိဿဝွေဗွေ - ရိုးသေးခွေနာ၊  
ပါ၊ မူးကပ်လ၊ - ရသတဏှာ၊  
ထွက်သင်၊ ပြန် - မဉ်၊ ထန်း ကျားကိုင်အာ ။

၂။ ဝါတမိဂံ - ချို့၊ တန်တဗား  
ဥယျာဉ်းခြံသား - ပေါ်ထွားဒေါင်မာ၊  
တဝတ်၊ ထီဖြူး - မီးမွူးအံ့တား  
ချို့၊ စွယ်၊ မ - ယွဉ်းလ၊ တို့၊ ဟော်ငါ ။

၃။ စင်၊ သျဉ်းစွယ်လ၊ - ရသတဏှာ၊  
ထွက်ဒါးသင်၊ လမ်း - ဟပ်ငမ်းအုံညာ၊  
တိရစ္ဆာန်၊ ဖုံး - တထွေ၊ ရသား  
ပေါးစွယ်၊ ခြေ - ယွဉ်းလ၊ ဒုက္ခအာ ။

### ဝါတမိဂဇာတ်ဝတ္ထု ထွေယိုသွ။



**၁၅။ ခရာဒိယဇာတ် (ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု)**

လူ၊လို၊ဗျဟ္မာ၊ သတ္တဝါးဖိုးယို ကဆွဲ၊မ၊ဒါး၊ ဆရာ၊နီဗ္ဗေ၊  
ဘုရာ၊နဝ်၊ အဝ်းသတင်၊သွဲ၊အို သာဝတ္ထိခမ်း၊ ဇေတဝ္ဋနံ၊ကျောင်၊  
ကိုအတွင်၊ ပွိုင်းဝွဲ၊တွမ်း၊ စင်၊အွဉ်းဒေါ၊ယပ်၊ (ရဟန်း၊နုတ်၊)တပါ၊  
တင် ဟော်၊ဟး “ခရာဒိယဇာတ်”ယိုသွ။။

ရဟန်း၊နုတ်၊နဝ်၊နဝ်၊ ဝင်၊ဆွဲ၊မ၊လ၊တမ်း၊ နားတမ်း၊ ငမ်းဆွဲ၊  
မ၊လာ၊လာ၊ နီဗ္ဗေ၊ဘုရာ၊ ချ၊လွဉ်၊ နီဗ္ဗေ၊ဘုရာ၊ ရီနဲ၊င်းယို -

“ရဟန်း၊ - နားနဝ်၊ ဒေါ၊ယပ်၊ငါး၊ နားတမ်း၊ငမ်းဆွဲ၊မ၊  
ဒေါ၊လ၊တမ်း၊ သွဉ်လ၊တမ်း၊ နုတ်၊ဒျားစွ၊စွ၊။ တွဲ၊ဒျားတွိုင်းတွိုင်း-  
ကရို၊နဝ်၊ မွေးနေဟောင်း”

“မွေးဒျား ပွေးသြ”

“ရဟန်း၊ဟွေး - နားနဝ်၊ ဒေါ၊သွဉ်ယပ်၊ ဘဝယိုလွှမ်း၊တ  
ကားတမ်း၊ ဘဝဇာတ်ကရီးတွဲ ဒေါ၊သွဉ်ယပ်၊တန်၊ နားတမ်း၊ငမ်း  
ဆွဲ၊မ၊၊ ကွပ်နားတမ်း၊ ပညားသျှ၊သီး၊ ငမ်းဆွဲ၊မ၊တင် အဝ်းခံပါ၊တခွါ၊  
ထွာဖိုလဲဉ်းပါ၊ဟန်း၊ နားသက်ထန်း၊ နားသီတခြံ၊ဖိုလဲဉ်းသွ။”

“အကျောင်၊နောင်၊ - နီသွဉ်းသီး၊ ယံကသေဟး၊ အခရာ၊  
နဝ်၊ နီသွဉ်းသီး၊ ယံကသေစင်၊ ဟော်၊ထင်းဖေ၊ပါ စခါဘဝနဝ်၊မွိုင်  
ပွေးသြ”

ငမ်းခေါငွါသား၊ တပဲ့၊သံဃားသီး၊ တောင်၊ပြန်းနဲ၊င်းနဝ်၊တင်  
နီဗ္ဗေ၊ဘုရာ၊ ဟော်၊ကျာ၊နယ်ချာ စခါဘဝ လယိုအတွိုင်၊သွ။။

( ၃၈ ) ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမိုင် ( ၂ )

### ခရာဒိယဇာတ် (အတိတ်ဝတ္ထု)

အိုးစခါ ဟူးရားဏသီးခမ်း ပြဟွဒတ် အင်းထွာခွန်အတွင်း၊  
ဘုရားလောင်းနင်၊ ထွာဒျားချို့၊ တွမ်းသွေပေါင်အာ အံ့ဒျားတခြာ  
ကို။

ဘုရားလောင်း၊ ဖူးမူးနောင်၊ အမည်၊ “ခရာဒိယ”၊ ဘုရား  
လောင်းဖူးမူး ခရာဒိယနင်၊ ပိုအင်းတဟူး၊ တွိုးတနီ၊ တွေး၊ အွဉ်လွဉ်  
အပို၊ အပ်အဝေးခို ဘုရားလောင်းထူး -

“ယိုဝေးခိုပွေး - ယိုနင်၊ ဖူးမူးပိုပေး၊ သွဉ်ဖေးသွေးပညား၊  
သွဉ်ဖေးသွေး မိဂမားယားနင်၊ ဝေးခိုနော” အပ်အပိုထွူတင် အမွိုး  
သင်ထိုးခန်းဒျား။

ဘုရားလောင်းရိုး -

“ယိုမောင်း - တွိုးအခိန်းအခိန်းယို မဲ့လွဉ်၊ တွိုးအခိန်း  
အခိန်းနင်၊ မဲ့လွဉ်နော”

ချို့ပေးနင်၊ ကထွဉ်းခါအတွိုင်၊ လွဉ်တင်း၊ တနီ၊ နီနီ၊  
ဗ၊ စဉ်းရွတ်၊ နီ၊ လွဉ်တင်းတနီ၊ ချို့သီးထားဒါ၊ မိဂမားယားနင်၊  
သွဉ်ဖေးဟူးတင်း တစိ၊ စိ။

ချို့ပေးနင်၊ သွဉ်တင်းပညား၊ လယံးတမွိုးမွိုးဒျားထား၊  
စွမ်းနီ၊ တင် တွိုးတနီ၊ တွေး၊ လွေအင်းခံစွေးစဉ်းဒျား ပါတခါ၊  
ယိန်းငင်းငင်း ယိန်းဆွန်ဆွန်၊ ယိန်းရွန်ရွန်၊ ယိန်းဆာဆာ။

ကွဲရွန်အာအာတွေး၊ ရွိုး၊ တလွိုးပေးသ၊ အသွေဖုံးလွင်းန၊  
ထိုးလို့လဲဉ်း၊ မုဆိုးလွဉ်သွ။ ထီးသွမုတ်ဆိုး၊ ဗွဲအနုတဲ လဲတလ၊  
တင်း၊ ငွိုးခြင်အင်း၊ ခံးဟူးစဉ်းအသိ။

ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမိုင် (၂) ( ၃၉ )

ချို့ပေးအလင်ဖုံးနပ်၊ ဖျော်တဲ့ တွိုးဝွေပိုနပ်၊ ဖျော်တမ်းတင်  
ဘုရားလောင်းဖူးမှုနပ်၊ ရိုးဟူးမဲ့ထီ၊ ရီအဝေးခို နှိုင်းယို -

“ဝေးခိုဗွေး - ဖူးမှုပိုပေးနပ်၊ သွဉ်ဖေးတမ်း ပညား၊ အွဉ်း  
နယ်ဗားတမ်း မိဂမားယားနဲ့”

“ဖူးမှု - နာပိုနပ်၊ နားတမ်းခွေငင်း၊ အခိန်းယိုအခိန်းနပ်၊  
ထွဉ်းလွဉ်တဲ့ တလွဉ်တမ်း၊ နှုတ်၊ နီ၊ နှုတ်၊ လင်း၊ တလွဉ်တမ်းတနီ၊  
နီ၊ တဖျော်တမ်း တလင်းလင်း၊ နာပိုနပ်၊ ဒေါ့ယပ်၊ တနီ၊ ခွေသွဉ်  
ဖေး တဒါးတမ်း”

“ပေါးနပ်၊ တဲတဲ့ ခွေပိုသူနပ်၊ မော့လဲဉ်းဘေး၊ အန္တရာယ်၊  
ဒုားရင်၊”

အမွိုးကထင်းအတိုင်း၊ အပိုလေးပျား တသွဉ်တမ်းပညား၊  
တဒါးတမ်း မိဂမားယားနပ်၊ မုတ်ဆို၊ မာသီလဲဉ်း၊ ကူးလဲဉ်းသွ။  
ထူးလဲဉ်းသွ။ ထမ်းသဲင်၊ လဲဉ်းသွ။ ချို့ပေးယားနပ်၊ သွ။

နီဗွေးဘုရား၊ ဟော်၊ ကျာနယ်ချာ စခါဘဝ ခရာဒိယ အ  
တိတ်ဝတ္ထုယိုထွေနှောင်၊ နီဗွေးဘုရားရိုး -

“ရဟန်း - နာနပ်၊ ဆွဲ၊ မယပ်၊ ဘဝယိုလွှမ်း၊ တကားတမ်း၊  
ဇာတ်ကရီးတဲ့ ဆွဲ၊ မယပ်၊ တန်ဒုား၊ (ကွပ်နားတမ်း ပညားသျှိုင်း၊  
ဆရာငင်း)တဲင် မုတ်ဆို၊ မာသီဖိုလဲဉ်းနား၊ နာယားနပ်၊ ထွာဖိုလဲဉ်း  
သွ။ ပါ၊ ဟန်းအို၊ ယိုမာ၊ ငါ နားငင်းခန်းသော့လဲဉ်း)

ရဟန်း၊ နှုတ်၊ ယိုခါနှောင်၊ မော့နပ်၊ ခါ ထွာဖိုချို့ပေးနှုတ်၊  
ရဟန်း၊ မူး ဥပ္ပလဝဏ်းနပ်၊ ထွာဖိုဘုရားလောင်း၊ ဖူးမှု ချို့ပေးမွိုး၊  
ဘုရားခွေယိုနပ်၊ ထွာဖိုချို့၊ ကဆွဲ၊ မဒါးဝင်၊ နပ်၊ အကျောင်း၊ ပေါင်၊  
ချာဇာတ်နှိုင်းနပ်၊ သွ။

( ၄၀ ) ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမဲ့င် ( ၂ )

**ထွားသွဉ်ဟော်ကျပ် ခရာဒိယဇာတ်ယိုတဲင်  
ကလ၊အီ သတိ၊ ကလ၊အီပညား၊ ကလ၊ဒါး  
ထားသေ တရာ၊ဖိုးနပ်၊ -**

- ၁။ ပေါးနားတင်း ပညားသျှိုငေါင်း၊ (ဆရာ၊ငေါင်း)နောင်၊  
မော့ဒါးထားဒုက္ခ အကျောင်၊ ၊
- ၂။ တွမ်းနီဘဝ ကလွောက်၊ငမ်းဒါး ပညားယို မဉ်းတသွဉ်တင်း၊  
မဉ်းတဒါးတင်းနပ်၊ မော့ဒါးထားဒုက္ခ အကျောင်၊ ၊
- ၃။ တဟပ်လွေ့တင်း အခိန်း၊ တလွေ့သင်တင်း အရပ်သူ၊  
မဉ်းလွေ့နောင်၊ မော့ဒါးထားဒုက္ခ အကျောင်၊ - စတဲင်  
နဲင်းနပ်၊ဖိုးသွ။ ။

ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်, ရှာ, ငတ်, ဆီ ) အမိုင် ( ၂ ) ( ၄၁ )

### ခရာဒီယဇာတ် ကဗျာ

- ၁။ ဘုရားစိုးစ - ကားလတွင်းချား  
ဒေါ့ယပ်သေးသေး - စင်ပေးတပါး  
နားနုတ်မွေးနဲ့ - စင်းစွဲရီဟား  
မွေးချားမွေး - စင်ပေး လင်းဖြောင်ချာ ။
- ၂။ လောင်တော့စခါ - ချိုထွာဖိုဟား  
ဖူးမှုပိုပေး - နုတ်သေးလွှဲပါး  
နားတင်းဝင်ငမ်း - သွဉ်တင်းပညား  
သီထိုဟား - ဝွေယား မုတ်ဆိုစာ ။
- ၃။ မွေးဆရာငေါင်း - နေးတင်းမနား  
သွဉ်တင်းပညား - လေးပျားမွှေးမာ  
ဟပ်လွေတင်းဟေး - လွေမွေးစွဉ်ချား  
တို့သီဟား - ယပ်ငါး ဒုက္ခအာ ။

### ခရာဒီယဇာတ်ဝတ္ထု ထွေယိုသွေ

\* \* \* \* \*

( ၄၂ ) ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမိုင် ( ၂ )

## ၁၆။ တိပလ္လတ္တဇာတ် ( ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု )

နီဗ္ဗေဒဘုရား အဝဏ္ဏသုတင်၊ သွံ၊ ကောသမ္ဘိဒဓိမ္မိန္ဒ ကျောင်း၊  
တဆိခြာအတွင်း၊ ပွိုင်းပွိုင်းတွင်း ရာဟုလား အကျင်း၊ သိက္ခာဟပ်  
ငါးအကျောင်းတင် ဟော်၊ ဟား “တိပလ္လတ္တဇာတ်” ယိုသွ။

အိုးခတလင်း နီဗ္ဗေဒဘုရား သတင်၊ သွံ၊ အဝဏ္ဏသုတင် အာဠဝီဓိမ္မိန္ဒ  
“အဂ္ဂိဠဇာတ်” ထျ၊ နှင်းအတွင်း၊ သီးလသား အခိုဖုံးတွဲနပ်၊ သီးလ  
သား အမူးဖုံးတွဲနပ်၊ ရဟန်းခိုဖုံးတွဲနပ်၊ ရဟန်းမူးဖုံးတွဲနပ်၊ အီးနား  
တရား ထင်းလွဉ်ကျောင်းဖုံး။

နားတရားနပ်၊ အဝဏ္ဏသုတင်၊ မွူးယာခိုးတခိန်း၊ မွူးဟာခိုး  
တခိန်း၊ ပေါင်းတွိုးမွူးဟာခိုး တခိန်းနောင်၊ သီးလသားအမူးတွင်း  
ရဟန်းမူးသီးဖုံးနပ်၊ သင်းချာထို၊ လို့ဒျား။

သီးလသားအမူးတွင်း ရဟန်းမူးသီးဖုံး သင်းထွေဆ၊ ချာနပ်၊  
နားတရားမွူးဟာခိုး၊ နားတရားထွေ ရဟန်းဝါးတခိန်းနပ်၊ ကျွဲသင်း  
ဒျားအကျောင်း၊ စင်းပေးတွင်း၊ သျင်းပေးဖုံးနပ်၊ တွင်းတကားသီးလ  
သားဖုံး ကိန်၊ ညှိ၊ လို့ဝင်၊ တရွပ်တန်တဖြိုးကို။

စင်းပေးသျင်းပေးဖုံး မဲ့ကထင်းပင်းနပ်၊ တခြောသန်ထား  
ဖုံး၊ အံ၊ ခြို့၊ အင်းတငါးဖုံး၊ ကိန်၊ ဆောင်းတဆင်းဒျား၊ ထိုင်းဒေါ၊ သန်  
ထားဖုံး-စတင် တခြော အင်းတငါး ဒေါ၊ သန်ပါ အခရားဖုံးနောင်၊  
တကား ထင်းလင်းဗ္ဗေဒဘုရား၊ ကွပ်နပ်၊ မ၊ နီဗ္ဗေဒဘုရား ပညတ်  
သိက္ခာပုဒ် ထုတ်ဥပဒေ၊ ဖေးစီးကန်၊ နှင်းယို -

“ရဟန်းမင်းတရား တွင်းလို့လမ်း သားမဏေး ကိန်၊ ညှိ၊  
လို့ဝင်၊ ကျောင်းတသ၊ ချင်း၊ တဆင်းချင်း၊ ရဟန်းနပ်၊ နပ်၊ ပါစိတ်

အာပတ်ဗား”

ဆရာဗွေဘုရား ပညတ်သေ့ခါ၊ သိက္ခာပုဒ်နဲ့နင်းနပ်၊ထွေ  
တင် ကျွဲလွေ့ကောသမ္ဘိခမ်း၊ တွိုးကောသမ္ဘိခမ်းတွေ့၊ ရဟန်းဖုံး  
ရိုး -

“ဗွေသျှင်းရာဟုလား - ဆရာဗွေဘုရား ပညတ်သေ့ခါ၊  
လဲဉ်း သိက္ခာပုဒ်၊ ဗွေသျှင်းလွေ့ထုမ်းကိန်း၊အား အလောင်းအလင်  
ဟုင်း” ဗွေစင်၊သီး ရိုးလွနဲနင်းနပ်။

ရဟန်းသီး ပျိုင်းလဲင်းနပ်၊ ကွပ်ရိုးသေးငါး ဆရာဗွေဘုရား  
ယင်၊ ကီးညှိုးငါး ရာဟုလား ရိုးသေးသိက္ခာပုဒ်ယင်တင် ပေါးရာ  
ဟုလား ဖျော်လွဉ်ဝွေ့သီးဗွေထူးနပ်၊ ဝွေ့ဗွေသီး ထူးရေ့မွေးစွဉ်း၊  
ဒါဖေးကူးပေး၊ ခေါက်သင်္ကန်းကုဉ်၊ မာဖေးအမွဉ်၊ ထူးရေ့လွဉ်  
နဲနင်းနပ်။

တွိုးအနီယိုနပ်၊ ကွပ်ငမ်းငါး သိက္ခာပုဒ်၊ ထုတ်ခါ၊ဥပဒေ  
နီဗွေဘုရား ကဖေးသေ့ခါ၊ စီးကန်းနပ်၊တင် ရဟန်းသီးဖုံး ဖေး  
တင်းဒွမ် ရာဟုလား ခင်းလမ်း၊ (ထွဉ်းအား ရာဟုလား လွေ့ထုမ်း  
ကိန်းအလင်)။

ဗွေသျှင်း ရဟုလားနပ်၊တဲ့ -

“ဗွေဘုရားနပ်၊ နီဖါ၊ လွေ့လင်းက နီဖါဗွေမ၊ ဗွေသာ  
ရိပုတ္တရာနပ်၊ ထွာခွေဥပဇ္ဈာယံဆရာ လွေ့ထေ့က ဝွေ့ဗွေထူးမ၊  
ဗွေမောဂ္ဂလ္လာန်းနပ်၊ အွဉ်းပိုင်ဖေးခွေသျှင်း၊ လွေ့ထေ့က ဝွေ့ဗွေ  
ထူးမ၊ ဗွေအာနန္ဒ (အာနန္ဒာ)နပ်၊ နီဖါဖူး (နီဖါနင်) လွေ့ထေ့က  
ဝွေ့ဗွေထူးမ၊” အွဉ်းတင်းသ၊နဲနင်းနပ်၊ နဲနင်းစွဉ်းဗျဟွား နွှီးပင်  
အဟော်ဗိမာန်းကို၊ ဗွေသျှင်းရာဟုလားယိုတဲ့ နွှီးကိန်းသော့စွဉ်း

( ၄၄ ) ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမိုင် ( ၂ )

ဒျား နီဗွေးဘုရား ဝစ္စကုဋ္ဌီးကိုနပ်၊ သွ။ ။

နီဗွေးဘုရား ဝစ္စကုဋ္ဌီးနပ်၊ တခါ၊ တဲ့အပ်၊ နံးသားဟွမ်တွမ်း  
ဟံးနွတ်ညီ၊ လို့ဝင်၊ ထွ။ တင် သူးချော်၊ ကလျောခါ၊ အွဉ်းဟွဲခါ၊ တွမ်း  
နံးသားဖုံး၊ ကပ်၊ ထူးဖုံး၊ တဲစ်၊ လေခါ၊ မေး တနာ၊ လုမ်းလုမ်း၊ ဗွေး  
သျှင်းရာဟုလားနပ်၊ ကွပ်ကုဋ္ဌိပြု၊ ဖုံးဟပ်ငါး နဲင်းနပ်၊ တင် လွေ၊ ကိန်၊  
သော့၊ မွေးတောင်း။

ရဟန်း၊ သီးဖုံးရိုး -

“ဗွေးသျှင်း လွေ၊ ထုမ်းကိန်၊ ဒျား အလောင်းအလင်ဟင်း”  
ရိုး၊ နဲင်းနပ်၊ တင် ရိုးရိုးသေးသေး နားဝွေ၊ ဗွေးသီးဝင်း၊ လွှဲတဝင်းဝွေ၊  
ဗွေးသီငါ၊ သ၊ ဗွာဗွာပေး ရိုးသေးသိက္ခာ၊ ပုဒ်နပ်၊ မ၊ ကိန်၊ သော့၊ ဟား  
ဆရာ၊ ဗုဒ္ဓ ဝစ္စကုဋ္ဌီးကိုနော်၊ သွ။ ။

ရာဟုလားနပ်၊ သ၊ ရင်၊ စင်ဗွာ ထွာနဲ့ ထွာတဝင်းနဲ့ ကရိုးနပ်၊  
ကရိုးရိုးခါတဲ့ ဗွေးစင်၊ သီးဖုံး စံ၊ ဟားဖိုလဲဉ်းသွ။ စံ၊ ဖိုနဲင်းမိုင်၊ နဲတင်-

အွိုးခတလဲင်း ထီးညာ၊ ဗွေးသျှင်း ရာဟုလားလွဉ်တင် ဗွေး  
စင်၊ သီးဖုံး ထူးတောင်၊ ဖွစ်၊ ယ၊ ထာ၊ အီးခြောင်းယ လော၊ ဝေါင်း  
သော့၊ တဖူးကို၊ ရာဟုလား ကစိန်းလွဉ်နပ်၊ ကိုတွေ့၊ စင်၊ ယင်ဟန်း  
သား ဒေါ့၊ လွနဲင်းယို -

“ဗွေးသီးဖုံး တောင်၊ ဖွစ်၊ ယ၊ ထာ၊ အီးခြောင်းယဖုံးယိုနပ်၊  
ပါ၊ မိုင်၊ ဝေါင်းတအီးထာ၊ ယိုကိုနဲ့”

ယင်ဟန်းသားနပ်၊ ကိန်းရီလွနဲင်းနပ်၊ ယင်ဟန်းသားနပ်၊  
ရိုးနဲင်းယို -

“ဗွေးသျှင်းရာဟုလား လွေ၊ တဖူး အလီးယိုဟ အလွိုးရာဟု  
လား မာတအီးဟား” ယင်ဟန်းသားနပ်၊ ကိန်းရိုးလွခန်းနဲင်းနပ်၊ ။



ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမိုင် (၂) ( ၄၅ )

သျှင်ရာဟုလားတဲ့ “ ပွေးသီးဖုံး - ယိုဖုံးနပ်၊ ခွေသွဉ်းမာ၊ တအီးဟားတင်း ” လင်းချာတင်းနဲင်းနပ်၊ ထူးထိုးခြောင်း၊ ဝေါင်းထိုး တောင်ဖွပ်ယထွူတင် စူဝဲင်းလွေ၊ ပွေးစင်သီးထွူခါ တောင်ပြန်း လင်းပါနဲင်းယို -

“ ဩပွေးသီးဖုံး - တောင်ဖွပ်ယထွမ်းခြောင်း ခွေသွဉ်းအ လောင်း ကအင်းဒါး ထာမားအပဲစ်ဖုံးနပ်၊ အွဉ်းစွဉ်းဖေးသွာ ခွေသွဉ်းအကျောင်၊ တောင်ပြန်းမာန်းချော့ ကန်းတော့ချား နီပွေး သီးဩ ”

တောင်ပြန်းနဲင်းနပ်ထွူတင် ဒင်ကာရိုးရိုး ကျွဲထိုးခန်းချား။  
( ဆဲမ်းတင်းအခင်း၊ ခွန်းသင်းတင်းထာ။ )

သျှင်ရာဟုလားနပ်၊ သရင်ဗွာပေး ရိုးသေးသိက္ခာပုဒ်နဲင်း နပ်၊ ကွပ်ရိုးသေးသိက္ခာပုဒ် နဲင်းနပ်ချားတင် ကိန်၊ သော့နီပွေး ဘုရာ၊ ဝစ္စကုဋီးကိုနပ်သွူ။

နဲင်းမွူးအီးရောင်၊ ခါးလားအရုဏ်းကထန်းနပ်၊ ပွေးဘုရာ၊ အီးနွို့ကုဋီးတင် တွိုးကုဋီးငှါတော့၊ အုံယွိုင်းထွူ “ အဟမ်း ” ခန်း ထာ၊ ( လိုးသီးယေန်းငဲမုအလ၊ ပွောင်စွဉ်းတင်းတခါ၊ တလဲင်း ချင်၊ အကိုသူ၊ ဝင်မဉ်းအဝ်းသော့စော့လဲ ဝင်တရေးကွဲင်ဟား တင်း၊ ကွပ်နပ်မ၊ အဟမ်းရီးဟားထာ။ )

ကအင်းကိန်၊ သော့ခါးအကို ပိုခိုရာဟုလားတဲ့ “ အဟမ်း ” ချာ နဲင်းနဲင်းထာ၊ ပွေးဘုရာရီ -

“ အကိုနပ် ပါမိုင်နောင်ဟွဉ်း ”

ရာဟုလား လောင်းချာ -

“ ခွေသွဉ်း - ရာဟုလားချား ပွေးဩ ”

( ၄၆ ) ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမုဲင် ( ၂ )

လောင်းတဲ့လောင်း ထန်းတဲ့ထန်းလွဉ်၊ အုံလင်၊ ဝိုင်း နီဗွေး  
ဘုရား၊ နီဗွေးဘုရားရီ -

“ ရာဟုလား - မာ၊ ထမဲ့င်၊ မကိန်းသော့တို့၊ ကုဋီးကိုယို ”

“ ကိန်းသော့ခရား အလောင်းအလင် အဲဉ်ထင်းတင် ကိန်း  
သော့ဟား ကုဋီးကိုယိုဗွေးဩ၊ ပွိုင်းလဲင်းနပ်၊ ဗွေးစင်၊ သီးဖုံး ဖေး  
ဗေင်းဒျား ခွေသွဉ်း၊ ယိုခါနပ်၊ ‘ ဗွေးစင်၊ တွမ်းဗွေးသျှင်း ကိန်းညီ၊  
တသ၊ ချင်း၊ တဆင်းချင်းလ၊ တင်း ’ ဗွေးစင်းဘုရား မိန်းခါ၊ ချင်းနပ်၊  
တင် ဗွေးစင်၊ သီးဖုံးနပ်၊ ငမ်းငါးအာပတ်သင်၊ ( အပစ်ဟား ) တွော့၊  
လွဉ်ကိန်းသော့၊ ယိုကိုဒျား ဗွေးဩ ”

တိန်းဟွန်ဟား ရာဟုလားလင်းချင်းနပ်၊ တင် ဗွေးစင်းဘုရား  
စဉ်၊ စာ၊ ယူးငါစွဉ်းချင်းယို -

“ ရာဟုလားတန်သွမဉ်းတဲ့ ဝါးလင်၊ အွဉ်းစွ၊ လွင်၊ စွဉ်းဒျား၊  
ဖေးတင်းခင်းလမ်း၊ သျှင်းပေးအလောင်းအလင်ဖုံးထင်းဟ အီးမာ၊  
ဒွမ်ချင်းမဲ့င်၊ ဟောင်း ”

ဘုရားဗွေးဗုဒ္ဓ လ၊ မွေးစွဉ်း “ မေသံဝေဂ ” နပ်၊ သွ။

အရောင်၊ နပ်၊ နီဗွေးဘုရား ဟဲ့၊ စုစင်းစွဉ်း သံဃားဖုံး၊ တိန်း  
ဖျော်လွဉ်ပြုံးထွူတင် နီဗွေးဘုရားရီ -

“ သာရိပုတ္တရာ - မဟာနပ်၊ ရာဟုလားကိန်းမဲ့င်၊ ကို၊ ရာ  
ဟုလား ကကိန်းဟားအရပ်နပ်၊ သေနေဟောင်း ”

“ သေတောင်း ဗွေးဩ ”

“ သာရိပုတ္တရာ - မဟာနပ်၊ ရာဟုလား ကိန်းခရားအလင်  
လ၊ တင်း၊ ကိန်းဟား ခွေကုဋီးကို၊ ရာဟုလားသွမဉ်းတဲ့ သီမဉ်းအွဉ်း  
စွ၊ လွင်၊ နပ်၊ လိုလင်ပို မဉ်းထင်းမဲ့င်သျှင်း၊ သျှင်းအလင်ဖုံးနပ်၊ ထင်း

ဟ အီးမာ၊ဒွမ်နဲင်းမိုင်၊ သီမင်းအွင်းစွ၊လွင်၊ သျင်းပေးနဲင်းယိုနပ်၊  
သျင်းပေးဖုံး ကနွီလွင် သားသနားကိုယို မဲ့အားကျိုးခရား အဲဉ်  
ထမ်းဒွမ်သနဲ့”

နီဗွေးဘုရားနပ်၊ မိန်းနဲင်းနပ်၊ထွဲတင် ဖျင်ယင်းဥပဒေး၊ ဖေး  
ယင်းအနုပညတ်၊ ထပ်ဆိုင်၊ သိက္ခာပုဒ်နဲင်းယို -

“တယ်ဟန်းနီ၊ယိုမာ၊ငါ လိုလမ်းတွမ်းသျင်းပေးဖုံးနပ်၊ တနီ၊  
နီနီ၊ ဖေးကိန်၊ဥဉ်၊သွာ့သီထျ၊ တွိုးသွံနီ၊နပ်၊မ၊ ထုမ်းဖေးသွာ့  
အခင်းလမ်းကိန်၊ ထွဉ်းလွေ၊ကိန်၊ခေါ်ခေါ်သွာ့လှဲင်း”

နီဗွေးဘုရား၊ ဖျင်ယင်းဥပဒေး၊ ဖေးယင်းအနုပညတ် (ပ  
ညတ်ထပ်ဆိုင်၊ယင်း) နဲင်းနောင်၊သွ။

တွိုးနပ်၊ခါ မွူးဟာတခန်း၊ ဗွေးရဟန်၊သီးဖုံး အံ့ပြိုးထွဲတင်-

“ရာဟုလားနပ်၊ နားငင်းမွေးစွဉ်းနော်၊ နားခင်းလမ်းကိန်၊နပ်၊  
နားထုမ်းချားဟင်း၊ လွေ၊ကိန်၊ချားအလင်ဟင်း”နီတိန်းဒေါ့၊နဲင်းနပ်၊  
နပ်၊ အလင်းချာတင်း၊ ဒေါ့ချာတင်းနီ နဲင်းမိုင်၊မိုင်၊ တော့မွိုင်သျင်း  
ပေးကိုင်မွိုင်ဟ -

‘ခွေယို ဗွေးဘုရားပို၊ ခွေသွဉ်းခံးထိုးတင်း၊ နီဗွေးသီးထိုးချား  
ဟင်း’ စတင်စားနပ်၊ အီးဒေါ့၊လျားချာနီသနယ်။

တွိုးဗွေးသျင်း ရာဟုလားနပ်၊ဟွေး နားငင်းမွေးစွဉ်းထား၊  
ဒေါ့ချာတင်းနီ နဲင်းမိုင်၊မိုင်၊ ခံးလွေ၊ကိန်၊တော့တော့စွဉ်းချား ဝစွ  
ကုဉ်းကို၊ ဗွေးသျင်း ရာဟုလားယို ရှိုးသေးမွေးစွဉ်း သိက္ခာပုဒ်၊  
အကျင်၊သိက္ခာနပ်၊ ထွားနဲင်းသွာ့ ရာဟုလားနပ်၊ဟင်း”

အင်းအံ့ဖြားရောင် ရာဟုလားနဲင်းနပ်၊တွင်၊ ဗွေးဘုရားကျွ၊  
လွဉ်၊ လွဉ်အံ့ဒင်း ဟော်၊တရားပလ္လင်၊လောင်းထွဲခါ ထွားငါလွေ၊

( ၄၈ ) ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမိုင် ( ၂ )

ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး -

“တပဲ့၊ ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး - သီအုံပြုံးယိုဟ ဒေါ့လွင်း အမျိုးမိုင်ဟောင်း”

“နီသွဉ်းသီး အွဉ်းဒေါ့ဒျား ရာဟုလား နားငင်းခရား ပွေး  
ဩ၊ ငေါင်းအလင်နဝ်၊ ဒေါ့တင်းပွေးဩ” လင်းလွနဲင်းနဝ်၊ တွိုး  
နဝ်၊ တွော့၊ နီပွေးဘုရာရိုး -

“တပဲ့သီးဖုံးဟွေး - ရာဟုလားနဝ်၊ ရိုးသေးအကျင်းသိက္ခာ  
နားငင်းဘဝယိုလွမ်း၊ တကာတင်း၊ ဇာတ်ကရီးမော့နဝ်၊ ခါ အဝ်း  
ထွာတိရစ္ဆာန်တွင်းနဝ်၊ တဲ့ ရိုးသေးသိက္ခာ နားငင်းဒျားရင်သွူ”

မိန်းနဲင်းနဝ်၊ ထွူတင် ဟော်၊ ပါခြိုင်းချာ စခါဘဝ လယိုအ  
တွိုင်းသွူ။

### တိပလ္လတ္ထဇာတ် (အတိတ်ဝတ္ထု)

အိုးစခါ ရားဇဂျိုဟ်းခမ်းကို မဂတဖြာယို အဝ်းထွာခွန်  
အတွင်း ဘုရာလောင်းနဝ်၊ ထွာချို့၊ တွမ်းအသွေပေါင်းအာ အုံဒျား  
တခြာကိုနဝ်၊ သွူ။

အတွင်းနဝ်၊ ဘုရာလောင်းဖူးမူးနဝ်၊ အပိုအဝ်းတဟး၊ အဖူး  
မူးဟဲ့၊ အပို လွေ့ထွေအဝေးခို ဘုရာလောင်းထျှ၊ ပျးနယ်အပို  
ဒေါ့ပါနဲင်းယို -

“ယိုဝေးခိုဟွေး - ချို့ပေးယိုနဝ်၊ ဖူးမူးပို၊ မဉ်းရိုးနီဝေးခိုပိုတဲ့  
မွေးမွေး၊ ပိုပေးယိုနဝ်၊ သွဉ်ဖေးပါသွော့ ချို့ပညား ‘မိဂမားယား’  
နဝ်၊ ဝေးခိုနော့” အမွိုးအပ်နဲင်းနဝ်၊ ထွူခါ အမွိုးသင်ချာခန်းဒျားနဝ်၊

သွ။

ဘုရားလောင်ရိုး -

“ယိုပိုခို - တွိုးအခိန်းယို အခိန်းယိုမဲ့၊ သွဉ်ဖေးနာ၊ တွိုးအခိန်းနပ်၊ အခိန်းနပ်မဲ့၊ လွဉ်ခွေထူးယိုနော” ဒေါသေးခါးနဲင်းနပ်၊ ချိုးပေးနပ်တဲ့ အခိန်းမဲဉ်းမဲဉ်းလွဉ်၊ ကသွဉ်အတွိုင်၊ သ၊ပါပါကျိုး၊ စာတင် တပေါးညတမ်း အခိန်းခါး ဒါးလို့စွဉ်း ‘မိဂမားယား’ ချိုးသီးထာ၊ဒါးနပ်၊သွ။

ဒါးထွ။ မိဂမားယား ချိုးပေးတမားနပ်၊နပ်၊ တွိုးတနီ၊တော့ထုမ်းအံးအဆားတွင်၊ အဝံးခံစွော့၊ ပါ၊တခွါ၊ ဝွေကတိန်းခြံအဝံးတင် အသွ၊ဖုံသ၊ဝ၊ လွင်းပြေပြေလို့ခန်းဒျား ပဝါပရာ၊ သင်၊ ဒေါနယ်ချိုးပေးသီးမိုး။

“နာပိုချိုးပေးနပ်၊ အဝံးခံလဲဉ်းသွ။ ပါ၊တခွါ”

ချိုးမွူးကထင်းဟွန်ငမ်းနပ်၊တင် သ၊ဝီးသ၊ဝ၊ လေားလွေ၊ အဝေးခို ဘုရားလောင်ထူး၊ တန္တော့တန၊ နဲစ်ရီနဲင်းယို -

“ဝေးခို ဝေးခို - ခွေပိုနပ်၊ အဝံးခံလဲဉ်း ပါ၊တခွါ-တဲ့၊ နီဝေးဗွေ ကသွဉ်ဖေး မိဂမားယားနပ်၊ အဒါးလဲဉ်းနဲ့”

“ဖူးမူး - နာပိုနပ်၊ လိန်းမားတန်၊ အခိန်းမဲဉ်းမဲဉ်းလွဉ်၊ ထူးသွဉ်ပညား မိဂမားယားနပ်၊ ဝွေဒါးကေးနားလဲဉ်းသွ။ တဆင်းမဲ့၊ အတဖူးသင်၊ဒျားယို၊ ဖူးမူးသ၊ကို နန်းမွန်းထမိုင်၊မိုင်၊”

ချိုးပေးနပ်၊ ဒါးလဲဉ်း မိဂမားယားတင် အဝံးခံသွ။တခွါတဲ့ သ၊ဝ၊တမ်း၊ ဝွေကသွဉ်ခါ၊ပညား၊ ဝွေမိဂမားယားအတွိုင်၊ တွိုးလဲဉ်းအရေးတန်ကိုတင် ဝွေသွိုးနဲင်းယို -

( ၅၀ ) ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမိုင် ( ၂ )

( မုတ်ဆို၊ ဖေးကထင်းအရွန်၊ ထာ၊ တင် ) မိ၊ တရပ်စပ်နပ်၊ ကို  
နပ်၊ တွမ်းငွေ၊ ခင်းကြိပ်၊ ငွေ၊ တခွတ်ပိပ်၊ လီလာ၊ ( မုတ်ဆို၊ ဖေးကထင်း  
ချို၊ ပေးငမ်းမွေးမိုင်းပုံးတင် ) ဆီးတကဲတ်၊ တကတ်၊ ထာ၊ အေးဖြစ်၊  
ဖြတ်၊ ထာ၊ အင်းလီအင်းလာစွဉ်း ( ဖီးထူးဖေးကလွဉ်ဟွံတင် ) တွမ်း  
ယုင်၊ ထီနပ်၊ ငွေ၊ မွစ်၊ စပ်၊ ငွေ၊ နမ်း၊ ငွေ၊ ဗေင်းပြားလင်း၊ အထွေဖွဲ၊  
အွန်ကီတလီ၊ အွဉ်းထန်းဗွီးဗွီးတော အနားဖွဲ၊ ( ငွေ၊ အင်းထွား  
တော့၊ မုတ်ဆို၊ လွဉ် ) မုတ်ဆို၊ တိန်းအီးတို့၊ ငွေ၊ ထူး၊ တော့၊ အွန်  
သန်မွေးစွဉ်းတလီ၊ အဟို၊ ဆော့၊ ကတဲ၊ နေးစွဉ်း၊ အွဉ်းတခြက်ပသာ  
စွဉ်းအခင်း၊ အွဉ်းထိုစွဉ်းအငွဉ်း၊ အမဲတဲ ကြားနယ်နေးစွဉ်း၊ မာ၊  
နဲင်းအသီလဲဉ်းပုံး၊ ဖီးထူးသဉ်ဖုံးတဲ သံးလွဉ်ဟွံ၊ အသောင်အထူး  
သောင်းမွူးလောင်းဖုံးနပ်၊ တဲ စောက်အားဖုံး သမ်းအင်းတင် မုတ်ဆို၊  
နပ်၊ ထင်းမွေးလဲဉ်းအသီ၊ တွမ်းအစူ တဗ၊ စံ၊ ချို၊ ပေးဟို၊ သင်းစွဉ်း  
‘ဗျက်ဗျက်’၊ “ဟူး - အသီထို၊ မနဲညလဲဉ်းဟယို” ရိုးနဲင်းနပ်၊ ထွူ  
တင် ယုယုယင်ယင် ( အေးအေးဆေးဆေး ) စေထို၊ တဖြီး၊ တလီး  
ထွူတလီး၊ စေတဖြီးထွူတော့၊ ထိုင်းလွေ၊ ကဉ်းသောင်းလာ၊ လွေ၊  
ဗျားသောင်းဖုံး၊ အင်းဆ၊ ချာနပ်၊ ချို၊ ပေးလွဉ်းထိုင်း၊ တရွူအနမ်း  
နဲစ်ဖင်းစွဉ်းတရွဉ်းသင်းစွဉ်း အမွိုးထူး၊ တလင်းချင်၊ နပ်၊ သွူ။

“ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး - ရာဟုလားနပ်၊ နားငင်းလိန်းမား၊  
မဉ်ဒါးပညား၊ မဉ်လ၊ သိက္ခာ၊ ဘဝယိုလျှမ်းတကားတင်း ဇာတ်ရီး  
စခါ ထွာချို၊ ပေးတွင်၊ နပ်၊ တဲ နားငင်းလိန်းမား၊ မဉ်ဒါးပညား၊ မဉ်  
လ၊ သိက္ခာ၊ ချားရင်၊ သွူ။

ရာဟုလားနပ်၊ မော့နပ်၊ ခါ ထွာဖိုချို၊ ပေး၊ ဥပ္ပလဝဏ်း

ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမိုင် ( ၂ ) ( ၅၁ )

ဘိက္ခုနီ (ရဟန်းမူ) နှစ်၊ မော့နှစ်၊ ခါ ထွာဖိုချို၊ ပေးအမွှီး၊ ဘုရား၊  
ခွေနှစ်၊ ထွာဖိုချို၊ ပေးအမွှီး ဝေးခိုတန်နှစ် - အကျောင်း၊ ပေါင်၊ ချာ  
ဇာတ်နဲင်းနှစ်၊ သွ။ ။

( တောင်၊ ခါ - ခေတ်ယိုခါနှစ်၊ ဖူဖီတဲ့ ဟဲ့၊ ချားမွှီးဖါ၊  
ကွပ်နှစ်၊ မ၊ မွှီးဝေးခိုတဲ့ ဟဲ့၊ ချားဖါ၊ ဖူးမူပိုတဲ့ ဟဲ့၊ ချားပို၊ ဟဲ့၊ နဲင်းယို  
နှစ်၊ ခေတ်ကာလ ဝေါဟာရအလ၊ နားတလေ့ ယေန်းကေးနှစ်၊  
သွ။ ။ )

**ထွားသွဉ်ဟော်၊ ကျပ် တိပလ္လတ္ထဇာတ်ယိုတင်**  
**ကလ၊ အိ သတိ၊ ကလ၊ အိ ပညား၊ ကလ၊ ဒါး**  
**ထာ၊ သေ တရာ၊ ဖုံးနှစ် -**

၁။ ပေါးလို၊ လိန်းမား ပေါးလို၊ နားငင်း ပေါးလို၊ လျှိုတင်းစီ၊ ကန်၊  
ဥပဒေး၊ ပေါးထိန်၊ တီသေးသေး၊ သီးလသိက္ခာနှစ်၊ ဝင်၊  
ကီးညို၊ ငါး၊ ဝင်၊ အံးဖြားမွေးစွဉ်း အကျောင်း၊ ၊

၂။ နားဆရာငင်းတင် မဉ်းကျို၊ စာ၊ သွဉ်ပညားနှစ်၊ ဒါးမွေးစွဉ်း  
ပညားအကျောင်း၊ ၊

၃။ မဉ်းဒါးပညားနှစ်၊ မဉ်းမော့လွဉ် အယပ်၊ အခိုင်၊ ဘော၊ အန္တ  
ရာယ်းတဲ့ ကားကွယ်းနွောင်၊ လွစ်လ၊ နွောင်၊ အကျောင်း -  
စတင်နဲင်းနှစ်၊ ဖုံးသွ။ ။

( ၅၂ ) ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်, ရှာ, ငတ်, ဆီ ) အမိုင် ( ၂ )

### တိပလ္လတ္တဇာတ် ကဗျာ

- ၁။ လိုလမ်းသျှင်းစင်၊ - ညီ, ဝင်, ပိဟား  
လ, တင်းကိန်, တား - ရာဟုလားနပ်, ရာ,  
ကုဋီးကိုခါ - တဟာကိန်, ဗား  
ကျင်, သိက္ခား - ယံငါး ဝင်, အုပ်, အာ ။
- ၂။ လောင်, တော့စခါ - ချို, ထွာဖိုဗား  
ဖူးမူးပိုယား - တဗားနောင်, ရာ,  
သွဉ်ထူးယံကျ - မိဂမားယား  
တခွါကျ, - လွစ်လ, ဖျော်မွှေးငါ ။
- ၃။ ကျင်, မျတ်နပ်, ရာ - အများအံ့ဖြား  
နမ်းယိုအတား - ပညားသွဉ်ခါ,  
ဘေးရန်မော့တွင် - ကွိုလင်, ပညား  
လွစ်ချာဗား - ချမ်, သား တွိုးပန်ငါ ။

### တိပလ္လတ္တဇာတ်ဝတ္ထု ထွေယိုသွေ။

\* \* \* \* \*



## ၁၇။ မာလုတဇာတ် (ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု)

နီဗ္ဗေဒဘုရား သတင်းသွံ့အင်းအံ့ သာဝတ္ထိခမ်း ဇေးတဝှန်း  
ကျောင်းကိုအတွင်း ပွိုင်းပွိုင်းတွင်း “တော့ထွက်ရဟန်း၊ ဖြားနီပါ၊”  
တင် ဟော်၊ ဟား “မာလုတဇာတ်” ယိုသွ။

ရဟန်း၊ ဖုံးနပ်၊ အင်းအံ့ကောသလဇနပုဒ် (ကောသလ  
ဒုံတန်) ကျောင်းတခြာတကျောင်း-တဲ၊ တပါးနပ်၊ မဉ်း “ကာဠ”၊  
တပါးနပ်၊ မဉ်း “ဇုဏှ”။

တို့တနီ၊ တော့၊ ဇုဏှမထေရ်၊ ချီ ကာဠမထေရ်၊ ချီ  
ယို - “ဩဗ္ဗေဒ ကာဠ - ထားခွ၊ - ကရိုးနပ်၊ ထွာအခိန်းမိုင်၊  
ဟောင်း” ရီခဲင်းနပ်။

ကာဠမထေရ်၊ ချီ -

“ဩဗ္ဗေဒ ဇုဏှ - ထားခွ၊ ကရိုးနပ်၊ ထွာလာလောင်းအခိန်း  
ကားလနပ်၊ သွ။”

ခဲင်းနပ်၊ တို့တနီ၊ တော့၊ ကာဠမထေရ်၊ ချီတောဇုဏှ  
မထေရ်၊ ချီ -

“ဩဗ္ဗေဒ ဇုဏှ - ထားခွ၊ ကရိုးနပ်၊ ထွာအခိန်းကားလမိုင်၊  
ဟောင်း” ရီခဲင်းနပ်။

ဇုဏှမထေရ်၊ ချီ -

“ဩဗ္ဗေဒ ကာဠ - ထားခွ၊ ကရိုးနပ်၊ ထွာလာဆန်း၊ အခိန်း  
ကားလနပ်၊ သွ။”

ထားခွ၊ ကရိုးနပ်၊ တပါးနပ်၊ ချီထွာလာလောင်း၊ တပါးနပ်၊  
ချီထွာလာဆန်း၊ လာဆန်းနပ်၊ မဲဉ်းတောင်း။

( ၅၄ ) ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမိုင် (၂)

လာလောင်းနပ်၊ မဲဉ်းနဲ့၊ စင်းစဲ့သေးချား၊ ဆွဲ၊ ဖျတ်တဒါးတင်းတင်  
လွေ၊ ထွေမွေးဘုရား၊ ဝိုင်းမွေးဘုရားထွေ၊ -

“ဘွဲ့၊ တေားတန်ငါး ဆရားဘုရားမွေးသြ - ထာခွ၊ ကရိုး  
နပ်၊ ထွာလာဆန်၊ ဟောင်း၊ ထွာလောင်းနဲ့မွေး ဆွဲ၊ ဖျတ်ဖေး နီသွဉ်း  
သီးမိုင် မွေးသြ”

ဘုရားမွေးစပ်း ကထင်းဟွန် ရဟန်၊ သီးငမ်းနပ်၊ တင် -

“ရဟန်၊ သီးဖုံးဟွေး - သီပုဿနားယိုနပ်၊ ဘဝဇာတ်ကရီး  
တဲ့ ခွေစေဖေး - ခွေဖြေးဖိုလဲဉ်းသွ။ ဘဝဒို့၊ တခြို့တင် သီအွဉ်း  
ဖေင်၊ ထိုလဲဉ်း၊ ဇာတ်ကရီးအကျောင်၊ နပ်၊ သီတတောင်၊ နှောင်၊ တင်း  
ဒွါမ်”

“ဇာတ်ကရီးနပ်၊ နီမွေးစေဖေး ဖြေးဖိုနဲဉ်းမိုင်၊ ကရိုးနပ်၊ ဟော်၊  
နယ်ခြင်းချာ ယိုခါခါမိုင် မွေးသြ”

ရဟန်၊ ဖြားနီပါ၊ နပ်၊ တောင်၊ ပြန်းနဲဉ်းနပ်၊ တင် ယွယင်ငမ်း  
သား ဆရားမွေးဘုရား၊ ဟော်၊ ကျားနယ်ချာ စခါဘဝ လယိုအတိုဉ်း၊  
သွ။

### မာလုတဇာတ် (အတိတ်ဝတ္ထု)

အွိုးစခါ တခြာကို ကောင်ခင်းထူးနပ်၊ ချင်းသွေ၊ တဟးတွမ်း  
ကေတဟး အဝ်းအုံညီ၊ လှိုဝင်၊ ထမ်းတဖြိုးကို၊ အတွင်းနပ်၊ ခါနပ်၊  
ဘုရားလောင်း၊ အဝ်းထွာရသွေ၊ အပ်ကောင်ခင်းထူးနပ်၊ နေနေ။

တို့၊ တနီ၊ တွေ့၊ ချင်းသွေ၊ (ချသေ့၊) နပ်၊ ရီကေခဲဉ်းယို-

“ကေဟွေး - ထာခွ၊ ကရိုးနပ်၊ ထွာအခိန်းကားလမိုင်၊

ဟောင်း” ရီနဲ့နင်းနင်း။

ကေနှပ်၊ ရှိ၊ -

“ချင်းသွေးဟွေး - ထာ၊ ခွေး - ကရိုးနှပ်၊ ထွာလာလောင်း  
အခိန်းကားလနပ်သွေ။”

ဆိုင်၊ နှပ်၊ တို့တနီ၊ တွေ့၊ ကေနှပ်၊ ရီတောချင်းသွေးနဲ့နင်း  
ယို -

“ချင်းသွေးဟွေး - ထာ၊ ခွေး ကရိုးနှပ်၊ ထွာအခိန်းကားလမိုင်၊  
ဟောင်း” ရီနဲ့နင်းနင်း။

ချင်းသွေး၊ ရှိ၊ -

“ကေဟွေး - ထာ၊ ခွေး ကရိုးနှပ်၊ ထွာလာဆန်း၊ အခိန်း  
ကားလနပ်သွေ။”

ထာ၊ ခွေး ကရိုးနှပ်၊ ကေနှပ်၊ ရှိ၊ ထွာလာလောင်း၊ ချင်းသွေး  
နှပ်၊ ရှိ၊ ထွာလာဆန်း၊ လာဆန်းနှပ်၊ မဲဉ်းဟောင်း၊ လာလောင်းနှပ်၊  
မဲဉ်းနဲ့ စဲင်းစဲင်းသွေးချား ဆွဲ၊ ဖျတ်တဒါးတင်းတင် လွေ၊ ထေ့ဘုရာ၊  
လောင်း၊ ဗွေးရသွေးထျှေထွေတွေ့ -

“ဩဗွေးရသွေး - ထာ၊ ခွေး ကရိုးနှပ်၊ ထွာလာဆန်းဟောင်း၊  
ထွာလာလောင်းနဲ့ဗွေး၊ ဆွဲ၊ ဖျတ်ဖေး နီသွဉ်းသီးမျို၊ နီသွဉ်းသီး  
ယို ပါ၊ မိုင်၊ နွေ၊ ပါ၊ မိုင်၊ သွေ၊ မဲဉ်းသေငါးဩ”

ရီလွနဲ့နင်းနင်းတင် ဘုရာလောင်း၊ ဗွေးရသွေး၊ ရှိ၊ -

“အိုး ကေတွမ်းချင်းသွေး၊ နားတေးတေးလွသွေလှဲင်း၊  
ထာ၊ ခွေး-ဖုံးနှပ်၊ ကွပ်တလီတင် ထာ၊ ခွေးထွာလွဉ်းဟေး၊ တလီမဉ်း  
လွဉ်လာလောင်းတွင်တဲ့ လာလောင်းခိန်းနှပ်ခွေး၊ တလီမဉ်းလွဉ်  
လာဆန်းတွင်နှပ်တဲ့ လာဆန်းခိန်းနှပ်ခွေး၊ ကွပ်နှပ်မ၊ သီမဲဉ်းချား

( ၅၆ ) ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမိုင် ( ၂ )

နဲင်းနဲင်းဝင်း၊ ပျဿနားယိုနပ်၊ ပါ၊ မိုင်၊ နွှောင်းတင်း၊ ပါ၊ မိုင်၊ သွမ်း၊ တင်း”

ဘုရားလောင်း၊ ဗွေးရသေ့၊ နောင်၊ ဖြေးနယ်ကော၊ စေပျ၊ ချင်းသေ့၊ ထွဉ်းဝွေးသီးနီဟး တောင်၊ တွေး၊ တွေးသေ့၊ နဲင်းနပ်၊ သွ။

နီဗွေးဘုရား၊ ဟော်၊ ကျာ၊ နယ်ချာ စခါဘဝယိုထွ။ တင်း—

“ရဟန်း၊ သီးဖုံးဟွေး — သီပျဿနားယိုနပ်၊ ဘဝဇာတ်ကရီး တဲ့ ခွေစေဖေး — ခွေဖြေးဖိုလဲဉ်းသွ။ နဲင်းနပ်၊ သွ။”

ဟော်၊ မွေဒေးသနား ပျ၊ သစ္စာထွ။ နပ်၊ ရာ၊ ရဟန်း၊ ဖြေးနီပါ၊ နပ်၊ လ၊ စွဉ်းတမက်တဖိုလ်း တွီးစွဉ်း သောတာပန်း အရန်းနပ်၊ သွ။

ယိုခါ ကာဠမထေရ်နပ်၊ မော့နပ်၊ ခါ ထွာဖိုကော၊ ဇုဏှမ ထေရ်နပ်၊ ထွာဖိုချင်းသေ့၊ ခွေဘုရားယိုနပ်၊ ကစေဖေး ပျဿ နား ထွာဖိုဟး ရသေ့၊ နပ်၊ အကျောင်း၊ ပေါင်၊ ချာဇာတ်နဲင်းနပ်၊ သွ။

**ထွားသွဉ်ဟော်၊ ကျပ် မာလုတဇာတ်ယိုတင်**

**ကလ၊ အီ သတိ၊ ကလ၊ အီ ပညား၊ ကလ၊ ဒါး**

**ထားသေ တရားဖုံးနပ်၊ —**

၁။ လောကကိုယို ထားယူးထားထင်းနပ်၊ တဖြာ၊ တွမ်းတဖြာ၊ တဗွန်ပီကြို့၊ တင်းလို့ဝင်း၊ အကျောင်း၊ ၊

၂။ ထားယူး ထားထင်းနပ်၊ ကွပ်တဗွန်ပီတင်းလို့ဝင်း၊ တင် ထောင် အီလို့ဝင်း၊ ထွာအီဒါး ပျဿနားအကျောင်း၊ ၊

၃။ မဉ်းထွာလွဉ်ပျဿနား နဲင်းနပ်၊ နပ်၊ လွေ၊ ထေ့ဟး ပညား

ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမိုင် ( ၂ ) ( ၅၇ )

သျှိမျတ် ထွဉ်းဆွဲ၊ ဖျတ် မဲဉ်းမဲဉ်းဖေးဟးအကျောင်၊ ၊

- ၄။ ပျဿနားဖိုးနဝ်၊ ပညားအဝ်းသား (ပညားသျှိသီး)ဖိုးမ၊ မူလ  
ဘူတအစဉ်း အမားအမဲဉ်းအတိုင်၊ ဆွဲ၊ ဖျတ်ဖေးနွောင်၊  
အကျောင်၊ - စတင်နဲဉ်းနဝ်၊ ဖိုးသွ။ ။

### မာလုတဇာတ် ကဗျာ

- ၁။ ဘုရားစိုးရင်၊ - အတွင်၊ ခိန်းခါး  
ကာဠ+ဇုဏှာ - မဉ်းလွန်ပါ၊  
ထာ၊ ခွဲဆန်၊ လောင်း- ထွာဆောင်းပျဿနား  
ဘုရားဗွေ - စေဖြေး အိုးစခါ ။
- ၂။ မော့လဲဉ်းစခါ - တခြာကိုချား  
ချင်းသေ့-ကေထီး - ဝွေသီးနဝ်၊ ရာ၊  
ထာ၊ ခွဲဆန်၊ လောင်း- ထွာဆောင်းပျဿနား  
ရသေ့ဗွေ - စေဖြေး တလီ၊ ထွာ ။
- ၃။ ကျင်၊ မျတ်နဝ်၊ ရာ၊ - အများအံးဖြား  
နမ်းယိုအတာ - ပညားသွဉ်ခါ၊  
ဘေးရန်၊ မော့တွင် - ကွိုလင်၊ ပညား  
လွစ်ချာဗား - ချမ်သား တိုးပန်ငါ ။

### မာလုတဇာတ်ဝတ္ထု ထွဲယိုသွ။ ။

\* \* \* \* \*

( ၅၈ ) ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမိုင် ( ၂ )

### ၁၈။ မတကဘတ္တဇာတ် ( ပဗ္ဗုပ္ပန်းဝတ္ထု )

နီဗ္ဗေဒဘုရား သတင်းသွေးအင်းအုံ သာဝတ္ထိခမ်း ဇေးတဝှန်း  
ကျောင်းကိုအတွင်း ပွိုင်းပွိုင်းတွင်း “ ပင်သွမ်းအတွက်-မတကဘတ် ”  
တင် ဟော်၊ ဟား “ မတကဘတ္တဇာတ် ” ယိုသွ။

တွင်းနင်းကာလ မနုဿလို့ဖုံးနင်း ကသီလေ့၊ ငါသားအ  
တွက် ရေးမတ်ထွဲ့တင် မာ၊ သီဗဲဖုံးတွေ့၊ မာ၊ ပွယ်၊ ပင်သွမ်း၊ ရဲဉ်း  
ဖေးအသွမ်း၊ လူးဖေးနဲင်းနင်း။

ရဟန်းသီးဖုံးနင်း ထီးလို့ဖုံးလူးထာ၊ အနယ်၊ နဲင်းနင်းတင်  
လင်းရီ နီဗ္ဗေဒဘုရားနဲင်းယို -

“ ဘွဲ့တန်ဟင်ငါး ဆရာဗ္ဗေဒဘုရားသြ -

ယိုခါ လို့ဖုံးနင်း မာ၊ သီသတ္တဝါးဖုံးထွဲ့တင် မာ၊ ပွယ်၊ ပင်သွမ်း၊  
ရဲဉ်းဖေး၊ လူးဖေး ကသီလေ့သားတာ၊ ဘုရားမျှတ်ဗ္ဗေဒသြ ”  
‘ ရဲဉ်းကပင်သွမ်း - လူးလောင်းဖေးကမ၊ ’ အွဉ်းသ၊ နဲင်းနင်းတင်  
ပါဏာတိပါတ - မာ၊ သီဝင်းသက်လူး မာ၊ ဟူဝင်းသက်တန်းနဲင်းနင်း  
နင်း အကျိုးစီးပွား အင်းနေဟောင်းဗ္ဗေဒသြ ” လင်းရီလွှဲနဲင်းနင်း။

သဗ္ဗညုတ ဗုဒ္ဓဗ္ဗေဒဘုရားရိုး -

“ ရဲဉ်းကပင်သွမ်း - လူးလောင်းဖေးကမ၊ ” အွဉ်းသ၊ နဲင်း  
နင်းတင် ပါဏာတိပါတ - မာ၊ သီဝင်း လူး၊ မာ၊ ဟူဝင်းသက်  
တန်းနဲင်းနင်းနင်း အကျိုးစီးပွား တစွိုးတမျိုးအံ့ဉ်ထင်း၊ အစိုးဇာတ်  
ကရီးခါတဲ့ ပညားသျှိုသီးဖုံးနင်း အုံမှိုလောင်း ဟော်၊ တရား၊ ‘ ရဲဉ်း  
ဖေးကသွမ်း-လူးလောင်းဖေးကမ၊ ’ အွဉ်းသ၊ နဲင်းနင်းတင် ပါဏာ  
တိပါတ - မာ၊ သီဝင်းသက်နင်း အပစ်တန်ငါးအကျောင်း လို့ပေါင်း  
ဖေးကသေ ကွပ်ခွေဟော်၊ ဖေးတရားတင် လို့ဗျူးဒိပ်တခမ်းလှမ်း

ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ရု၊ငတ်၊ဆီ) အမိုင် (၂) ( ၅၉ )

စွဉ်းထိုလိုအယူမား၊ နေးနားခွေငေါင်း၊ မာသီတင်းခွမ် ဝင်သက်  
ဖုံး၊ ယိုခါနပ်တဲ ဘဝဦးတၢ်တၢ် သီတသေလိုတင်းဒျား” ဆရာ  
ဗွေးဘုရာ၊ မိန်းရိုးနဲင်းနပ်။

ရဟန်းသီးတောင်ပြန်တင် ဗွေးဘုရာ၊ ဟော်ထန်းနယ်ချာ  
စခါဘဝ လယိုအတိုင်းသွ။

### မတကဘတ္တဇာတ် (အတိတ်ဝတ္ထု)

အိုးစခါ ဟေးရာဏသီးခမ်း ပြဟ္မဒတ် အင်းထွာခွန်အတွင်း  
ပေးတင်းသွဲဖုံးဒါးလို့ ဒိသာပါမောက္ခကထွာဒါး ဆရာပုဏ္ဏားတၢ်ဖြာ  
နပ် “ရဲဉ်းဖေးက ပင်သွမ် - လူးလောင်ဖေးကမ” အွဉ်းသးနဲင်း  
နပ်တင် ထွဉ်းအတပဲ့ဖုံး နဲင်းယို -

“တပဲ့သီးဖုံးဟွေး - ဗဲယိုတဟေးနပ်၊ စွီးလင်ထီခြောင်ထျာ  
သူ၊ လင်အွဉ်းလူးသွေ့ထီ၊ အဋ္ဌဉ်းနပ်၊ အွဉ်းဟွေ့သွေ့ကပ်ထူး၊  
တွမ်စူဗြဲဖေးသွေ့ နံးသားထွေ့တင် စွီးသင်ချာယိုနော”

“မွေးသွေ့ဆရာ” အတပဲ့ဖုံး အားမခံနဲင်းနပ်ထွေ့တင် အ  
တပဲ့ဖုံးနပ်၊ စွီးဗဲလင်ထီခြောင်ထျာ၊ အွဉ်းလူးဗဲထီ၊ ဗဲဋ္ဌဉ်းနပ်၊ အွဉ်း  
ဟွေ့ကပ်၊ အင်းနပ်တော့ ဗဲနပ်၊ ငစွေ့ခန်းထာ၊ ‘အက်-အက်’၊  
ငထာထွေ့ ငွိုးတောဒျားထာ။

ပုဏ္ဏားတပဲ့ဖုံးရီ -

“ဗဲဟွေး - နာနပ်၊ ငတဲအစွီးမွေးစွဉ်းထာ၊ ငွိုးတဲငွိုးအစွီး  
မွေးစွဉ်းထာ၊ မာထမိုင်ငွိုး - ပွိုးထမိုင်ငဟောင်း”

“သီမီးမဉ်သေ အခရာနောင်၊ တွိုးသီဆရာငါမ၊ ရီဟုင်း”  
ဗဲရိုးနဲင်းနပ်။

( ၆၀ ) ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရျာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမိုင် ( ၂ )

ပုဏ္ဏားပေးဖုံးနပ်၊ စွီးသင်ချာမဲထွူတင် လွေ၊ဒေါ၊နယ်အဆ  
ရာ၊ ဒိသာပါမောက္ခ ကထာဒါ၊ ဆရာပုဏ္ဏားနပ်၊ ဟွန်အတပဲ့၊  
လင်း ငင်းထူးဆန်းနပ်တင် လွေ၊ထေ့မဲထျ၊ ရီနဲင်းယို -

“မဲဟွေး - မာ၊ထမိုင်၊ဌိုး - ပွိုးထမိုင်၊ နာ၊ငထာ၊”

“ဆရာပုဏ္ဏားဟွေး - ခွေနပ်၊ တောင်ချာခွေဇာတ်၊ ခွေ  
နပ်၊ အွိုးဇာတ်ကရီးရီးခါ ထွာပုဏ္ဏားတဖြာ၊ ဒါ၊ပေးတင်း နဲင်းနာ၊  
နေနေ။

တို့တလဲင်းတော့၊ ‘ကသီလွေ၊ငါသားအတွက် ရေးမတ်ထွူ  
တင် လူးကမတကဘတ်၊ ရဲဉ်းဖေးကအသွမ်း၊ လူးလောင်၊ဖေး  
ကမ၊’ အွဉ်းသ၊နဲင်းနပ်၊တော့၊ မာ၊သီဗားဖို မဲတဗား၊ ကွပ်မာ၊သီ  
မဲနပ်တင် ဈမ်းဘဝ ဈမ်းဘဝစွဉ်းချာ၊ သီဌဉ်းတပစ်၊ဗားထာ၊ ဘဝ  
ပေါင်၊ လစ်၊ရျာ၊ကွတ်၊ဆီကွတ်၊ ဘဝလဲဉ်းသွ။

သီအီးမာ၊သီခွေတင် ခွေဌဉ်းမဉ်းတပစ်၊ ယိုတလဲင်းနပ်၊ ခွေ  
ကဖြော်ဝဋ်၊ ခွေကပြတ်ဗားခန္ဓာနပ်၊ ဘဝငတ်၊ရျာ၊ဗွေလဲဉ်းသွ။  
ဟန်းနီ၊ယိုနပ်၊ ခွေဖြော်ဝဋ်ဇာတ်ရီး ခွေဖေးနီးမော့လဲင်းနပ်၊ လုမ်းသွ။  
ကေးသွ။ ခွေဌဉ်းအီးတပစ်၊ဗားထင်းတင်းဒွါမ်၊ ခွေအီးလွစ်ထို၊သွ။  
ဆင်၊ရယ်၊နုကွ၊ ကွပ်နပ်၊မ၊ ခွေသ၊ရေ၊ငါ၊ ခွေငဗားထာ၊နပ်၊သွ။

ခွေကဌိုးဗားထာ၊ အကျောင်းတရာ၊နပ်၊ ကွပ်ခွေမာ၊သီမဲ  
တဗားတင် ခွေသီလွဉ်း၊ ဌဉ်းတပစ်၊ဗားထာ၊ ဘဝငတ်၊ရျာ၊ ခွေ  
ခံးစာ၊ဗားလဲဉ်း ဝဋ်နုကွ၊ ယိုခါနပ်၊ နာ၊သံးအီးမာ၊သီခွေတင် နာ၊အီး  
ခံးဗားသီလွဉ်း - နာ၊ဌဉ်းအီးတပစ်၊ဗားထာ၊နဲင်းခွေ ပဉ်ဘဝငတ်၊  
ရျာ၊ ခွေယူးယူးနပ်၊ သညင်၊ငါးနာ၊တော့၊ ခွေဌိုးစွေ့၊ဗားထာ၊နပ်၊  
သွ။” ။



တို့နုတ်တင် ဆရာပုဏ္ဏားရိုး -

“ဗဲဟွေး - နာ၊ ငမ်းမွန်း၊ ခွေမာ၊ သီတင်းဒွမ်နာ၊”

“ပုဏ္ဏားဟွေး - ခွေယိုနုတ်၊ နာ၊ မာ၊ သီတဲနုတ်၊ နာ၊ မာ၊ သီတင်းတဲနုတ်၊ ဟန်းနီယို ခွေတလွစ်နွောင်တင်း ထာ၊ သီ”

“ဗဲဟွေး - နာ၊ ငမ်းမွန်း၊ ခွေပွေထွေးထိန်၊ ဖေးဒျားနာ၊ နာ၊ လွေ၊ မိုင်၊ ခွေလွေ၊ လွဉ်၊ ဒျားနာ၊”

“ပုဏ္ဏားဟွေး - နာ၊ ကပွေထွေးဖေးနုတ်၊ အပေးဗိပေးလွမ်း၊ ခွေကမာ၊ သီမာ၊ ဗဲ အကုသိုလ်းနုတ်၊ တန်ငါး၊ အာ၊ တလာမွေးတဲ”  
ဗဲရိုးနဲင်းနုတ်သွ။

ပုဏ္ဏားနုတ်၊ အွဉ်းစွ၊ ထို၊ ဗဲ၊ ဗဲယိုနုတ်၊ ဖေးမာ၊ သီတင်းပါ၊ “ပါ၊ မိုင်၊ တဲယင်း မာ၊ သီဗဲယို လဲတင်း” ဒေါ၊ ဖေးအတပဲ့၊ ဖုံးနဲင်းနုတ်၊ ထွ၊ တင် ဝွေ၊ သီးထွေလွေ၊ လွဉ်၊ ဗဲဆ၊ ချာ။

ဗဲနုတ်နုတ်၊ လွေ၊ ထုမ်းအံ၊ အဆား လုံးတန်ထု၊ လုံးလောင်း၊ လုံးအသောင်အဖုံးနုတ်၊ ထာ၊ ပုံအင်း၊ ဗဲနုတ်၊ ငွေ၊ အငွဉ်၊ ထုမ်းအံ၊ ငင်းအဆား၊ အင်းငွေ၊ အငွဉ်၊ တွင်းနုတ်၊ တျားလင်းလုံးလောင်း၊ လုံးခပ်နုတ်၊ တဝင်းလွေ၊ ဖြဲ၊ ဗဲငွဉ်၊ ဗဲငွဉ်၊ တပစ်၊ ထို၊ စွဉ်းဒျား။

ထူးဆန်၊ ဟင်ငါးတင် လို၊ ဖုံးလွဉ်ပြိုးထွေးရောင်၊ အယံတွင်းနုတ်နုတ်၊ ဘုရားလောင်း၊ အင်းထွာရုက္ခစို၊ ( လူ၊ ပွေ၊ သောင်း ) နုတ်ကို၊ ဘုရားလောင်းနုတ်၊ နေးတွမ်းလူ၊ သီးတဲ၊ ရိုး၊ လို၊ ဖေးကထိ၊ ဝွေ၊ တင် အွဉ်းနယ်အနမ်း အံတပန်းထာ၊ မိုးလောင်း ဟော်၊ ဆောင်းဖေးတရာ၊ နဲင်းယို -

“လို၊ သီးဖုံးဟွေး - ‘ထာ၊ တဟင်တင်း အကုသိုလ်းအကျိုးနုတ်၊ ဆင်၊ ရယ်၊ ဒုက္ခ နဲင်းယိုတန်မွှော့ဟွေး’ မဉ်းသေနဲင်းနုတ်နုတ်၊

( ၆၂ ) ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမိုင် (၂)

သတ္တဝါးသီးဖုံးနပ်၊ ပါဏာတိပါတ - သျှောင်လွပငါပရာ၊ မာသီတင်းဝင်းသက်သနယ်” ပေါးမာသီဝင်းသက်နပ်၊ ယူပက်တို့ဆိုင်၊ လင်းထဲဟး ငါးရဲင်ကွေး”

စတင်နိုင်းနပ်၊ အကျောင်၊ ဘုရားလောင်၊ ဟော်၊ နယ်တွေ့၊ လို၊ ဖုံးနပ်၊ ငမ်းငါးထဲငါးရဲင်၊ ဆိုင်၊ နပ်၊ ကားလ သျှောင်လွပပါဏာတိပါတာ၊ မာသီတင်းဒွမ်ဝင်းသက်၊ ရက်လွသတ္တဝါး ဘုရားလောင်၊ ထွဉ်းခံးထူးချားသီးလ၊ ဘုရားလောင်၊ တဲ့ ကံးတရာ၊ ကပသာအတိုင်း၊ လွေ၊ ငါ၊ လို၊ ဆ၊ ချာဖုံးတဲ့ နားဘုရားလောင်၊ အဆွံ၊ အမ၊ တင် မာ၊ ကုသိုလ်းဒါးန - စတင်နိုင်းနောင်၊ တွေ့၊ ကုသိုလ်းကံးခြွေ ထင်းဗွေစွဉ်း လူ၊ ခမ်းသူ၊ သွ။

မော့၊ နပ်၊ ခါနပ်၊ ခွေဘုရားယို ထွာဖိုရကွစို၊ ( ကယ်၊ ချွမ်ဖေး ) လို၊ အကျောင်၊ ပေါင်၊ ချာဇာတ်နိုင်းနပ်၊ သွ။

**ထွားသွဉ်ဟော်၊ ကျပ် မတကဘတ္တဇာတ်ယိုတင်**  
**ကလ၊ အီ သတိ၊ ကလ၊ အီပညား၊ ကလ၊ ဒါး**  
**ထာ၊ သေ တရာ၊ ဖုံးနပ်၊ -**

- ၁။ မာသီသတ္တဝါးတင် ကသီငါသားအတွက် ရေးမတ်လူးလောင်၊ မာပင်သွမ်၊ မတဘဘတ်နပ်၊ အကျို၊ စီ၊ ပွာ၊ တစွိုးတမျိုးအိုင်ထင်း အကျောင်၊ ၊
- ၂။ သတ္တဝါးတဲ့ တောင်၊ ချာအဇာတ် ( လ၊ ဇာတိသရဉာဏ်း ) အင်းအကျောင်၊ ၊
- ၃။ မာသီဗဲတဟးတင် ခံးဟးဝဋ် - ပြတ်ဟးခန္ဓာ၊ ဘဝငတ်၊ ရှာ၊ ငွဉ်၊ တပစ်၊ ဟး အကျောင်၊ ၊

ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမိုင် ( ၂ ) ( ၆၃ )

- ၄။ ဝဋ်နဝ်၊ လဲ၊ ထို၊ တလ၊ တမ်း အကျောင်၊ ၊
- ၅။ နားပညားသို သူတေားကောင်းငမ်းတင် သျှောင်းထိုအကု  
သိုလ်း အင်းလိုမား၊ ချားထားဟပ် အကျောင်၊ - စတင်နဲင်း  
နဝ်၊ ဖုံးသွ။ ။

### မတကဘတ္တဇာတ် ကဗျာ

- ၁။ လို၊ ဖုံးနဝ်၊ ခါ - လွေ၊ ငါ၊ ဝွေ၊ တား  
မား၊ သီဝင်၊ သက် - ဆောင်းရွက်ခွါမဲမား၊  
အကျို၊ နဝ်၊ ကောင်း - အင်းဟောင်းရီဗား  
ကျို၊ အဲဉ်ထမ်း - ဗွေးစမ်း မိန်းနယ်ချာ ။
- ၂။ အီးမား၊ သီရီး - မဲထီးတဗား  
မဲနောင်းငွိုး - ကွပ်ပွိုးသေခါ၊  
အီးလွစ်သွ။ င - ဒုက္ခဝွေ၊ တား  
သညင်၊ ငါး - ငွိုးဗား ဒေါ၊ နယ်ချာ ။
- ၃။ မား၊ သီဝင်၊ သက် - ဆောင်းရွက်ထားမား  
ကျို၊ ဟပ်အဲဉ်ထမ်း - ဗွေးစောင်းဟော်၊ ခါ၊  
ငတ်၊ ရှာ၊ အာဇာတ် - ဖြော်ဆပ်လွေ၊ ဗား  
ဟပ်တမ်းပယ်း - ကျုံးစယ်း ကုသိုလ်းငါ ။

မတကဘတ္တဇာတ်ဝတ္ထု ဝွေယိုသွ။ ။

\* \* \* \* \*

( ၆၄ ) ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမည် ( ၂ )

### ၁၉။ အာယာစိတဘတ္တဇာတ် ( ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု )

နီဗ္ဗေဒဘုရား သတင်းသွယ်အောင်အံ့ သာဝတ္ထိခမ်း ဇေးတဝှန်း  
ကျောင်းကိုအတွင်း ပွိုင်းပွိုင်းတွမ်း “တောင်ပြန်းလူ၊ ဝိုင်းလူ၊ ပူးဇေး  
လူ” တင် ဟော်၊ ဟေး “မတကဘတ္တဇာတ်” ယိုသွ။

အယံတွင်းနင်းခါ လိုအားဖုံးနပ်၊ ပေါးအီးလွေ့ကူကားထားတဲ့  
မာ၊ သီသတ္တဝါး လွေ့တင်းလူ၊ ပူးဇေးလူထွါခါ လမ်းပါနဲင်းယို-

“လူဗွေ လူစမ်းပေး - ခွေသွဉ်း အီးလွေ့ကူကားထားယို  
အန္တရာယ်၊ ဖေးနေးကကင်းနပ်၊ ထွေးရဲဖေးသွေ့၊ အန္တရာယ်ကင်း  
ကင်း၊ အရင်လူချာ မဉ်းမျတ်အာအာနပ်၊ သင်းလူပူးဇေးယင်း  
နီဗ္ဗေဒ တလဲင်းဩ”

တောင်ပြန်းလမ်း နဲင်းနပ်ထွါတင် လွေ့ကူကားထား။

(လူ၊ သီးရဲဖေးမကောင်း - ရဲဖေးတမ်းမကောင်း၊ မ၊ မ  
ကောင်း၊ မ၊ တမ်းစွဉ်းတဲ့ ရဲမျတ်ချားရင်၊ မကောင်း သေတမ်း)  
ဝွေကရေးခါ၊ အတိုင်းနပ်၊ သမ်းထွေး၊ အန္တရာယ်ကင်းကင်း၊  
အရင်လူချာ သမ်း မျတ်အာထဲင်းတွေ့၊ -

“ယိုနပ်၊ ခွေလွေ့ပူးဇေးလူတင် လူမ၊ ခွေချားရင်” ယွမ်းသီ  
ယွမ်းပဲစ်၊ နဲင်းနပ်တွေ့၊ မာ၊ သီဖျင်သတ္တဝါး လွေ့တင်းဖျင်လူ၊  
လွေ့ ပူးဇေးလူ၊ လူတန်နပ်၊ တမာဖေးဒါးတမ်း၊ (တမာဖေးဟေး  
တမ်း) ထမိုင်းမိုင်းတဲ့ ပါ၊ သမ်းအင်းယွမ်းတကဲ့ချား၊ လူနပ်၊ အွဉ်းပီပဲ  
အလွှီး၊ အင်းဖျိုးအွိုးခြင်ဟေးချား၊ စွမ်းပတ်ပတ်၊ အင်းဝတ်အွိုးခြင်  
ဟေးချား၊ စွမ်းလဲင်းလဲင်းနပ်သွ။

ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမိုင် (၂) ( ၆၅ )

ဗွေးရဟန်းသီးဖုံးနပ်၊ အဝ်းသေလိုသီးဖုံး မာ၊ နှိုင်းနပ်၊ တင်  
လွေ၊ လင်းရီ ဗွေးဘုရားနှိုင်းယို -

“ဘွဲ့တော့တန်ငါး ဆရာဗွေးဘုရားသြ - မာ၊ သီသတ္တဝါး  
တကာသီး ကလွေ၊ ပူးဇေးလူ၊ နှိုင်းသူ၊ နပ်၊ အကျို၊ ထူးအဝ်းနှိုင်းမိုင်၊  
ဗွေး”

လောင်းရီနှိုင်းနပ်၊ တင် ဗွေးစောင်းဘုရား၊ ဟော်၊ ကျာ၊ နယ်ချာ  
စခါဘဝ လယိုအတိုင်၊ သွ။

### အာယာစိတဘတ္တဇာတ် (အတိတ်ဝတ္ထု)

“တပွဲ၊ တပန်၊ ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး - အိုးစခါ ကာသိခမ်းကို  
ဒုံပေးယို အဝ်းတဒုံ၊ ဒုံတခါ၊ ငါ့နပ်၊ ပါ၊ ခြွေအဝ်းတဖြာ၊ ပါ၊ နပ်၊ နပ်၊  
ပေါးအီးလွေ၊ ကူးကားထားနပ်၊ မာ၊ သီသတ္တဝါး လွေ၊ တင်းလူ၊  
လွေ၊ ပူးဇေးလူ၊ ထွ။ ခါ လင်းပါနှိုင်းယို -

“လူ၊ ဗွေး လူ၊ စဝ်းဟွေး - ခွေသွဉ်းအီးလွေ၊ ကူးကားထားယို  
အန္တရာယံး ဖေးနေးကကင်၊ နပ်၊ ထွားရဲဖေးသွေ့၊ အန္တရာယံးမဉ်း  
ကင်၊ အရင်၊ မဉ်းလူ၊ ချာ၊ မဉ်းမျတ်အာအာနပ်၊ သိုင်၊ လူ၊ ပူးဇေး  
ယင်းနီဗွေး တလဲင်းသြ”

တောင်၊ ပြန်လင်း နှိုင်းနပ်၊ ထွ။ တင် လွေ၊ ကူးကားထား။

မတော်မကာ သမ်းမျတ်အာသိုင်၊ တင် -

“ခွေကမျတ်အာယိုနပ်၊ လူ၊ မ၊ ခွေဒုားရင်၊” ယွမ်းခြားခြံ၊ နှိုင်း  
နပ်၊ တွေ့၊ လွေ၊ တင်းဖျင်လူ၊ ဖျော်လွေ၊ ညောင်းမွူးတန်ဆ၊ လ။

( ၆၆ ) ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်, ရှာ, ငတ်, ဆီ ) အမိုင် ( ၂ )

ရှုကွဉ်စို, နှံ, အုံညောင်းမွူးပင်ခါး သဲ့, သွမ်, ဆွမ်းစွဉ်းချားနဲင်းယို -

“ မာ, သီဝင်, သက်တင် နာ, ကတင်းလူ, နဲင်းယိုနှံ, ထွာထင်း အကုသိုလ်းတန်ချား၊ ပညားသိုသီးနှံ, ဝင်, မာ, တင်းနဲင်းယို၊ နာ, ကမာ, ယိုနှံ, ထွာချားလို့, မွိုက်သီး ထာ, မာ, တန်ချား၊ နာ, အီးခံး ထင်းဗား အပဲစ်ကွေးနော ”

ဘုရာ, လောင်, ရှုကွဉ်စို, ရှိ, နဲင်းနှံ, တယ်းစွဉ်းဘုရာ, လောင်, ကဟော်, ဖေးတရာ, နှံ, မာ, ငါ လို့, အာဖုံးနှံ, အွဉ်းသင်, ခန်းချား ပါဏာတိပါတ မာ, သီတင်းဒွမ် သတ္တဝါး၊ သိက္ခာဗွာဖျူး နေးထူး သီးလ၊ ဒါးနလူးသမ်း မာ, ကွန်, တောစွဉ်း လူ, ခမ်းသူ, သွ။

ဘုရာ, ခွေယိုနှံ, မော့, နှံ, ခါ ထွာဖိုရှုကွဉ်စို, အကျောင်း- ပေါင်, ချာဇာတ် နဲင်းနှံ, သွ။

**ထွားသွဉ်ဟော်, ကျပ် အာယာစိတဘတ္တဇာတ်ယိုတင်  
ကလ, အီ သတိ, ကလ, အီပညား, ကလ, ဒါး  
ထာ, သေ တရာ, ဖုံးနှံ, -**

၁။ မာ, သီသတ္တဝါးတင် ကတင်းဒါးလူ, ကပူးဇေးဒါးလူ, နောင်, အကျို, အဲဉ်ထောင်း အကျောင်း, ၊

၂။ မာ, သီဝင်, သက် ကဆောင်းရွက် တင်းလူ, နဲင်းနှံ, နှံ, လို့, မွိုက် သီးထာ, မာ, တန်ချား အကျောင်း, - စတင် နဲင်းနှံ, ဖုံးသွ။

ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်, ရှာ, ငတ်, ဆီ ) အမိုင် ( ၂ ) ( ၆၇ )

### အာယာဓိတဘတ္တဇာတ် ကဗျာ

၁။ အီးလွေ, ကူ, ကား - ဖြားဆားထားမား  
မား, သီဝင်, သက် - လူ, တွက်တင်ခါ,  
ကျို, အင်းနေဟောင်း - ရီဆောင်းနှပ်, တား  
ကျို, အဲဉ်ထောင်း - မွေးစောင်း မိန်းနယ်ချာ ။

၂။ အီးလွေ, ကူ, ကား - ဖြားဆားထားမား  
မား, သီဝင်, သက် - လူ, တွက်တင်ခါ,  
လူ, မ, မျတ်ယို - သ, ကိုယူးဒါး  
လို, မွိုက်ချား - ချိုက်မား ပဲစ်တန်အာ ။

၃။ မား, သီဝင်, သက် - ဆောင်းရွက်ထားမား  
ကျို, ဟပ်အဲဉ်ထောင်း - မွေးစောင်းဟော်, ခါ,  
လို, ဟပ်မကျိုက် - လို, မွိုက်မား, ချား  
အကုသိုလ်း - စုပို; အပဲစ်အာ ။

အာယာဓိတဘတ္တဇာတ်ဝတ္ထု ဝှုယိုသွ။

\* \* \* \* \*

( ၆၈ ) ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမိုင် ( ၂ )

## ၂၀။ နဠကပါနဇာတ် ( ပဗ္ဗုပ္ပန်ဝတ္ထု )

နီဗ္ဗေဒဘုရား ဒေးသစားရီး ကျွေးခီးလွေ၊ ကောသလခမ်းကို  
ခုံနဠကပါနယိုအတွင်း ပျိုင်းပျိုင်းတွမ်း ဖြုမ်းထောင်အိုတင် ဟော်လင်း  
နယ်ဟား “ နဠကပါနဇာတ် ” ယိုသွ။ ။

နီဗ္ဗေဒဘုရားတွမ်း တပဲ့တပန်၊ ရဟန်းသီးဖုံး ဖျော်တို့လွေ၊  
ခုံနဠကပါနထူး၊ ရဟန်းသီးဖုံး သပ္ပိယံလွေထီ နဠကပါနနောင်ကို၊  
သပ္ပိယံလွေထွေး၊ အွဉ်းဒေါ့သျှင်းပေး၊ ထွဉ်းထူးဖေး ဖြုမ်း  
ထောင်၊ အီးမာထုတ်။ ။

ဖြုမ်းထောင်၊ ကားကအင်း ထီအသောင် နောင်အထူးဖုံးနပ်၊  
အမဲ့အကိုအိုင်ထင်း၊ ( ပစ်တင်းပဉ်ပြောင်းနဲင်းဝါး )၊ ထွာစွဉ်းဒျား  
တအိုဖြောင်လွဉ်းလွဉ်းတင် ကျွေးလွေထေလွ ပွေးဘုရားထွေး-

“ ဘွဲ့တော့တန်ငါး ဆရာမုတ်ပွေးဘုရားသြ - နီသွဉ်းသီး  
မဉ်မာထုတ်တင် ထွဉ်းသျှင်းပေးလွေထူး ဖြုမ်းထောင်ဖုံးနပ်၊  
ကားတင်ဖြုမ်းထောင်အကို တယ်အထူး ဗုဒ္ဓအနာ ထွာစွဉ်းတအို  
ဖြောင်လွဉ်းလွဉ်း ပွေးသြ၊ ထူးဆန်ဟပ်ငါး၊ အကျောင်အဆရာ  
အင်းနဲင်းမိုင်၊ ပွေးသြ ” ရဟန်းသီးဖုံး လွဉ်ပြုံးရီလွ၊ ဗုဒ္ဓဆရာပွေး  
ရီးဖေးနဲင်းယို -

“ တပဲ့တပန်၊ ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး - ဖြုမ်းထောင်ယိုကို  
ကထွာဟား တအိုဖြောင်နဲင်းယိုနပ်၊ အိုးစခါမော့လင်း ကွပ်ခွေဗိဠာန်း  
ဟားဖိုမ၊ ထွာလုတအိုဖြောင်လွဉ်းလွဉ်း နဲင်းယိုဒျား ” ဆရာပွေး  
ဘုရား မိန်းရီးနဲင်းနပ်တင် -



ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ရှာ၊ငတ်၊ဆီ) အမိုင် (၂) ( ၆၉ )

“ကမိဋ္ဌာန်းဗားအကျောင်း တပဲ့ပေါင်သီး ယံကသေ ထေ  
ချာထုပ္ပတ် အတိတ်ဇာတ်နောင်မွိုင်ဗွေး” တပဲ့ပေးသီး တောင်း  
ပြန်းလွန်င်းနင်တင် အိွးအင်ယွသာ၊ ဆရာဗွေးဘုရာ၊ ဟော်ကျာ၊  
နယ်ချာ စခါဘဝ လယိုအတွိုင်သွ။

### နဋကပါနဇာတ် (အတိတ်ဝတ္ထု)

အိွးစခါ ဖြမ်းတခြာအရပ်ယိုနင်၊ လိုအုံတင်း၊ ထွာဒျားတခြာ  
တန်ဒျား၊ ဘီလူးကအင်းပေါ်ဒါ၊ ထီနောင်ယိုနင်၊ အံးဆွမ်းအံးဆွမ်း  
ဒါ၊ သတ္တဝါ၊ သတ္တဝါအမျိုးမိုင်မရို၊ လိုအမျိုးမိုင်တွဲယင်း ပေါး  
တိွးလင်ထီသောင်၊ ပေါးဖျော်လင်၊ နောင်အထျာနင်၊ ဘီလူးအံးလ၊  
လွဉ်းလွဉ်း။

အယံတွင်၊ မော့နင်နင်၊ ဘုရာလောင်၊ အောင်းထွာယို၊  
တွမ်းယိုပေါင်အာ အင်းအုံတခြာကို၊ ဘုရာလောင်ယို ထွာအတန်  
အကယ်၊ အန္တရာယ်ရန်ဘေ၊ ယူလွေဖေးဒါတင် ဒေါသွဉ်ဖေး  
သတိယိုဖုံးနဲင်းယို -

“မောင်းပေးသီးဖုံးဟွေး - တခြာယိုကိုနင်၊ အစွူးမွူးဖုံးအင်း၊  
ဘီလူးကပေါ်ဒါ၊ ထီနောင်ဖုံးတွဲအင်း၊ သီတအံးဖိုဖိုတင်း သေင်းရာ  
ပေးတန်ဖုံး သီမီးမဉ်အံးတွဲနင်၊ သီတအွဖိုဖိုတင်း ထီခြောင်ထီနောင်  
ဖုံး သီမီးမဉ်လင်အွတွဲနင်၊ ရီရီးကခွေမ၊ အံးအွလွသော့နော”

ဘုရာလောင်ယိုကယ်ထီး ဖေးသတိသေရီး ဩဝါဒနဲင်း  
နင်။

( ၇၀ ) ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမည် ( ၂ )

ယဉ်ဖိုးကားကအဝံးတဲ့ - “မွေးချာဆရာ” အားမခံနားလွ  
ချာ၊ ဘုရားလောင်းငမ်းနင်းနပ်၊ လျှိုဆန်တဝံးတဟးဟး၊ တျိုးခန်း  
ခိန်းခါးတနီ၊ ဖျော်လွေ့လွခန်း ခင်းလမ်းတသာ၊ မော့လဲင်းခါတို့၊  
ဖိုတဝံး၊ တယ်းစဝံးစဝံးခါကာ၊ ထုမ်းအံးအဆား၊ တနီ၊ မွူးမွူး။

ဟိုးခိုးထိတင် ထုမ်းထွားထိ၊ ထီးခန်းထိနောင်၊ ကွဲးတွော့  
ထိနောင်ယိုနပ်၊ လင်၊ အွေ့ဖိုဖိုတဝံးနပ်၊ မ၊ နားဆရာငမ်း လင်၊ အွေ့  
စဉ်းတဝံး၊ အုံပွေးက ဥက္ကဋ္ဌတန် ဘုရားလောင်းလွဉ်။

ဘုရားလောင်းဖျော်လွဉ်၊ ရီနင်းယို -

“မောင်းပေးဖိုး - သီမလင်၊ အွေ့တဝံးထိအိ”

“အုံပွေးချာ၊ နီဗွေးဖျော်အော်”

“မွေးသွူ - မောင်းပေးဖိုး၊ ခွေထွားရိုးက အဆေးအနေယို”

ဘုရားလောင်းနပ်၊ ဒိုင်တဒိုင်ထွားငါ၊ ကာတကာ ထွား  
လွေ့၊ ထိကန်းအသောင် - ထိနောင်အထူးယို အဝံးချာခင်းခြောင်၊  
အလင်၊ လျှမ်း၊ ခင်းခြောင်၊ အထင်းနပ်၊ ထီးတဝံးတင် -

“တရိုးရိုးတဝံးတဲ့ ထိနောင်ယို ဘီလူးပွေ့ချာရင်၊ မောင်းပေး  
သီးဖိုး - ကားကားနဲ့၊ သီနားခွေငမ်း၊ သီလင်၊ အွေ့၊ မားတဝံးထိ  
နပ်၊ မွေးငါး၊ ထိနောင်ယို ဘီလူးအုံပွေ့” ဘုရားလောင်းရီနင်းနပ်။

ဘီလူးတဖြာအဝံးထိကို ပြဉ်ထန်းလွဉ်၊ အဟိုးနပ်၊ တချား  
အွူး၊ မဲ့ငါနပ်၊ ဗွာ၊ အစုခင်းနပ်၊ တချား၊ အလောင်းလျိုးနောင်၊  
ငမ်းခရာ၊ တကဲ့တန်၊ ဘီလူးနပ်ရိုး -

“ပွိုးထမိုင်၊ သီအုံပြုံးချာနပ်ကိုနပ်၊ လင်၊ အွေ့ထိယိုပွိုင်ဟွေး”

ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမိုင် ( ၂ ) ( ၇၁ )

ဘုရားလောင်းရီ -

“ နားနပ်၊ ဘီလူး ထိနောင်ယိုနဲ့ ”

ဘီလူးရီ - “ အူ မွေး ”

“ ပေါင်ဝင်လင်၊ အူထီနပ်၊ နားအံလှနေဟောင်း ”

“ လ၊ အီ၊ တယ်းစဉ်းဝါး ကားသတ္တဝါးအမျိုးမိုင်၊ တဲ့ယင်း  
ခွေအံလှလို၊ သီတဲ့ ခွေအီးအံလှနေ ”

“ နီတဲတဲ့ နားအံလှတောင်း ”

“ သီအီးအူ၊ နေထီဟောင်းအီ ”

“ ထိတဲတဲ့အူ၊ ချား၊ ကွဲးတွေ့၊ နားကအံဆင်းဒါး ဧရိယား  
အရပ်ကိုနပ်၊ နီတလွေ့တို့တင်း ”

“ ပေါးသီတတို့တင်း ခွေကဆင်းရပ်ဟ သီအီးမားနဲင်းမိုင်၊  
အူထီဟောင်း ”

“ နီထူးနေဖြမ်းထောင်၊ တဖြာတလီးတလီး၊ နီအံညာ၊ စုတ်၊  
နေချား၊ နားဟံးယားကို နီနွဲ့တင်း၊ နားအံပဲင်းခွင်၊ နီအဲဉ်ထင်း၊  
နားအံနီတလှတင်း ”

ဘုရားလောင်း ရီနဲင်းနပ်၊ ထွဲတင် ထူးဖြမ်းထောင်၊ တလီး၊  
ယူးရီးရီး ပါးရမီး ကမာ၊ ငွေလွဉ်ဗား၊ နေးတွမ်းသစ္စာတင် အံ့ဖြမ်း  
ထောင်အူ၊ အထောင်ကိုကအံဒါး အမဲဖုံးကားကအံလှန်ထန်း၊  
ထွာစဉ်းတအိုချင်း ( တပြောင်းချင်း ) အံ့ချားအီးကီ၊ စုတ်လင်၊ ထီ  
လှစဉ်းချား။

အူတလီးထွဲတလီး ဖေးတောယိုလင် ကားကအံဒါး အူဗား  
လိုထီ၊ လွစ်သီတဗား၊ ဖြမ်းကအံဒါး ထီနောင်အသောင်-  
နောင်နပ်၊ အထူးဖုံးနပ်၊ ဘုရားလောင်းတအူဗားတင်း အလီးဖုံးနပ်၊

( ၇၂ ) ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမိုင် (၂)

တဲ့ ဘုရားလောင်း၊ ကမိဋ္ဌာန်အတွင်း၊ ကားကအောင်း ထွာလို့  
အဖြောင်လွဉ်းလွဉ်း။

ဘုရားလောင်းသီးမျိုးနပ်၊ ပါးရမီးသားတင် ခွိုင်းကားကမိ  
ဋ္ဌာန်အတွင်းထွာလို့၊ ယိုဖုံးယို ဘီလူးအံ့ပဲင်းခွင်၊ တဟားဟားလ၊  
တမ်းတင် ဘီလူးနပ်၊ သ၊ ကိုင်ကိုင်၊ မကေးမနပ် သင်၊ ချာဗားခန်း  
ချား အရပ်ထီကိုနောင်၊ သွ။

“ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး - ဖြုမ်းကထွာဗား တအိုချင်းနောင်၊  
ကွပ်ခွေ အမိဋ္ဌာန်ချားသွ။ ဒေဝဒတ်နပ်၊ မော့နပ်၊ ခါ ထွာဖိုဘီလူး၊  
ယိုခါ ခွေပရိသတ်ဖုံးနပ်၊ မော့နပ်၊ ခါ ထွာယိုတန်ပရိသတ်၊ ဘုရား  
ခွေနပ်၊ မော့နပ်၊ ခါ ထွာဖိုယိုတန်နပ်၊ ”အကျောင်၊ ပေါင်းချာဇာတ်  
နိုင်းနပ်၊ သွ။

**ထွားသွဉ်ဟော်၊ ကျပ် နဠကပါနဇာတ်ယိုတင်**  
**ကလ၊ အီ သတိ၊ ကလ၊ အီပညား၊ ကလ၊ ဒါး**  
**ထားသေ တရာ၊ ဖုံးနပ်၊ -**

၁။ ကိစ္စအမျိုးမိုင်၊ တဲ့ယမ်း နေးတွမ်းဉာဏ်မဉ်းမာ၊ ဆင်းဆင်း  
ချင်းချင်းနပ်၊ မော့တမ်းအန္တရာယ်၊ အကျောင်၊ ၊

၂။ ဆရာ၊ ခွိုးဖါ လို၊ ပြားလို၊ တန် ကသွဉ်ကသင် ကဆွံ့မ၊  
အတွင်း၊ ဟပ်နားငါး အကျောင်၊ ၊

၃။ ပေါးထွာဝင်၊ အတန်နပ်၊ အစစအရာရာ၊ နေးတွမ်းဉာဏ်၊  
ဝွေးဖန်းဖေးဗား အကျောင်၊ ၊

၄။ မဉ်းတို့၊ မွေး အရေ၊ တန်ကိုနပ်၊ အားကျိုးဗား ပါးရမီး၊

ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်, ရှာ, ငတ်, ဆီ ) အမိုင် ( ၂ ) ( ၇၃ )

အားကျိုးဗား သစ္စာအကျောင်း - စတင်နိုင်းနပ်, ဖုံးသွ။

### နဠကပါနဇာတ် ကဗျာ

- ၁။ နဠကပါန - ဒေသရပ်ရား  
ကဗျော်လွင်ဒါး - သံဃာအများ  
ဖြိုမ်းထောင်, သွတ်, အို - ထီးဖိုတင်းဗား  
ဘီလူးရန်း - မိဠာန်း အိုးစခါ ။
- ၂။ လောင်, တော့စခါ - ယို့ထွာဖိုဗား  
ထွာယို့တန်ကယ် - နားလယ်လို့ပါ,  
ဖြိုမ်းထောင်အူဖြောင် - အုံကောင်စုတ်, ချား  
ဘီလူးဖြား - သ, လျား ထွိုင်းသဲင်, ချာ ။
- ၃။ ထွာဝင်, အတန် - ရှိုင်းဟန်သေဒါး  
ကိစ္စမိုင်, ယောင်း - မာ, တင်းမွို, မာ,  
ပါ, မိုင်, မရိုး - ဒေါ, ယို, သွင်နား  
ရေ, တန်တား - သစ္စာ, ရေးတို့င်, ထွာ ။

### နဠကပါနဇာတ်ဝတ္ထု ထွေယိုသွ။

\* \* \* \* \*

( ကေနိပါတ် သီလဝဂ် ဇာတ်ဝတ္ထု ၁၀-လို့ယိုသွ။ )

( ၇၄ ) ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမိုင် ( ၂ )

### ခြင်းကမ္ဘားလစ်မျိုး ဘွဲ့တံ၊ ခိုလစ်၊ စား

ကူမသ္မိ ဟိ ကပေ စတ္တာရိ ကပ္ပဋိယ ပါဠိဟာရိယာနိ  
နာမ၊ ကတမာနိ စတ္တာရိ ? ( ကမ္ဘားကိုယို ကပ္ပဋိယပါဠိဟာရိယာ-  
ကရီးဒါး ခြင်းကမ္ဘားလစ်မျိုး ဘွဲ့တံ၊ ခို အဝ်းလစ်၊ စား၊ လစ်၊  
စားကရီးနောင်-?)

၁။ စန္ဒ သသ လက္ခဏံ သကလမ္ပိ ကူမံ ကပ္ပံ ဌဿတိ -  
( လာကိုကအဝ်းဒါး ကွယ်သားရုပ်နောင်၊ အဝ်းခြင်းဘဒ္ဒ  
ကမ္ဘားယိုသွ။ )

၂။ ဝဇ္ဇကဇာတကေ အဂ္ဂိနော နိဗ္ဗုတဌာနံ သကလမ္ပိ ကူမံ  
န ဈာယိဿတိ -  
( ဝဇ္ဇ - ဝါးရွှံ့ဇာတ်ကို မေးယိုကဖေထိုဟား အရပ်နပ်၊ တဲ  
ခြင်းဘဒ္ဒကမ္ဘားယို မေးခိုးတမ်း။ )

၃။ ဃဋ္ဌိကာရ နိဝေသနဌာနံ ကူမံ အနောဝဿကံ ဌဿတိ-  
( ဃဋ္ဌိကာရ - ကအုံခင်းလမ်းနပ်၊ ခြင်းဘဒ္ဒကမ္ဘားယို  
ခမ်းလော့စောင်းတောင်း။ )

၄။ ကူမံ ပေါက္ခရဏီ ပရိဝါရေတွာ ဥဋ္ဌိတနဌာ သကလမ္ပိ  
ကူမံ ကပ္ပံ ဧကန္တိဒ္ဓါ ဘဝိဿန္တိ -  
( ထီအသောင် - နောင်အထူးယို ကအဝ်းဒါး ဖြမ်းဖုံးယို  
နပ်၊ ခြင်းဘဒ္ဒကမ္ဘားယို တအိုဖြဉ်လွဉ်းလွဉ်း ) ယိုလစ်မျိုး  
ဖုံးသွ။

**၁။ လာကိုကွယ်သား အကျောင်၊ခရား အအံ့ဉ်းချုပ်**

မော့လဲင်းစခါ ဘုရားလောင်း အဝံးထွာကွယ်သားအတွင်း တွိုးလာဗွေနီ၊တနီ၊ ဆောက်တယ်းထား၊ စဉ်းစားယူနိုင်းယို-

“ကွီအံးထားသား (အလူးခံးပုဂ္ဂိုလ်း) မဉ်းဖျော်လွဉ်ခွေထူး နဝ်၊ လူးခရားဟူဗွာ စတင်နိုင်းနဝ်၊အံ့ဉ်ထဝ်း၊ (အတ္တနော သရီရ မံသံ ဒဿာမိ) “အီးလူးစွဉ်း ခွေနမ်းယား” ချးသ၊ဆွံ၊ဖျတ်စွဉ်း ချားနိုင်းနောင်။

ကွပ်ချးသ၊ဆွံ၊ဖျတ်စွဉ်း “ဒါးနပရမတ္တပါးရမီ” လူးသက် စွဉ်းသွီးနိုင်းနဝ်၊တင် သိကျာ၊ကမ္မလားလျား၊ သိကျာ၊ထွားဆင်းချင်း တွော့၊ သေဗားအခရားနိုင်းနဝ်။

သိကျာ၊ဖန်ဆင်၊ အနမ်းပုဏ္ဏား လွဉ်ဘုရားလောင်း ကွယ် သားထူး၊ လွဉ်လူးခံး ဘုရားလောင်းနမ်းယား၊ အူစွဉ်းချားမေး၊ ဘုရားလောင်း ပကျောက်၊သော့ဖေးစွဉ်း မေးကို၊ ကွယ်းတွော့၊ ဘုရားဆွဉ်းငါတဲ မေးခိုးတဝ်း၊ လျားငါတဲ တလျားစံးတဝ်း၊ တွိုး နဝ်၊ခါ ဘုရားလောင်း ကွယ်သားရိုး -

“ပုဏ္ဏားဟွေး - နားမေးမွော့ ခိုးတဝ်းခွေအီ၊ လျားငါတဲ တလျားစံးတဝ်း၊ ခွေကဒွေ၊တန်ချားယို”

“သသပဏ္ဍိတ - ဒါးပညား ကွယ်သားဟွေး - ခွေနဝ်၊ ပုဏ္ဏားမွေးတဝ်း၊ ခွန်သိကျာ၊ချား၊ လင်းစံးချားနား၊ နားဂုဏ်းကေး၊ အတူ၊အမျတ်ဖိုးနဝ်၊ ဖေးကခြင်းစွဉ်းကမ္ဘာ၊ ဖေးကစဲင်းစဲးသေးသေး ချားသော့”

( ၇၆ ) ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမုဲင် ( ၂ )

သိကျာရီ၊ နဲင်းနပ်၊ တင် ကွယ်သားရုပ်နပ်၊ ထင်းတမ်းသော့၊  
စွဉ်းလာကို၊ ကွယ်သားရုပ်နပ်၊ ခြင်းကမ္ဘာ၊ တွိုးစွဉ်းချာ၊ ယိုခါနပ်၊  
သွ။ ။

( စရိယာပိဋကဋ္ဌကထာ - ၁၀၉ )

**၂။ ဝါးရှို့ပေး မေးတခိုးတမ်း အကျောင်၊ ခရာ၊ အဆဲဉ်းချုပ်**

အွိုးစခါ နီဗွေးဘုရာ၊ လောင်၊ အင်းထွာဝါးရှို့အတွင်၊ တွိုး  
တနီ၊ တွော့၊ မေးခိုးတခြာ၊ မွိုးဖါတဲ့ ကျောင်းထိုး၊ အခင်းသားတဲ့  
လွင်းပြေ၊ အဒေးသားတဲ့ ကျောင်းလို့။ ။

ဘုရာ၊ လောင်၊ နပ်၊ အင်းကဲ့င်ချာ၊ အပွီကိုတဟေးချာ၊ အင်း  
ပေးဆားဝါးနေ “ ဒေးအင်းစွဉ်းတဲ့ ကျောင်းထာ၊ မိုးလောင်း မကျင်း၊  
ခင်းအင်းစွဉ်းတဲ့ လွေ့ထာ၊ ဟံးလောင်းမထွာ၊ ယိုခါ ခွေထာ၊ အား  
ကို၊ အိုင်ထင်းဒွမ်၊ အီးမာ၊ ဟေးနဲင်းမဲ့င်၊ ယို၊ ခွေပျူက သစွာမ ”  
ယူးလ၊ နဲင်းနပ်၊ တင် -

“ သန္တိ ပက္ခာ အပတနာ ၊ သန္တိ ပါဒါ အဝဉ္ဇနာ ။

မာတာပိတာ စ နိက္ခန္တာ ၊ ဇာတဒေဝ ပဋိက္ကမ ။

ခွေနပ်၊ ဒေးအင်းချာ၊ ကွေးတွော့၊ ကျောင်းထာ၊ ဒါးတမ်း၊  
ခင်းအင်းချာ၊ ကွေးတွော့၊ လွေ့ထာ၊ ဒါးတမ်း၊ မွိုးဖါတဲ့ လွင်းထန်း  
ထိုးလို့လဲဉ်း၊ မေးတခြာဟေး - ဖဲင်းညာ၊ ညာ၊ ထိုးသွာလဲဉ်း”

သဲစ်ဘုရာ၊ လောင်၊ ကပျူသစွာ ( ဒေါင်းမွေးမဲဉ်းချာ ) နဲင်း  
နပ်၊ တင် မေးတဲဉ်းစွဉ်း ကဆူတွမ်းထီ၊ ဖေထိုးစွဉ်းတလဲင်းချင်း၊  
မေးတခိုးတမ်း အရပ်နပ်၊ နပ်၊ ခြင်းစွဉ်းကမ္ဘာ၊ တွိုးစွဉ်းချာ၊ ယိုခါ



ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမိုင် (၂) ( ၇၇ )

မေးတခိုးတင်းနပ်၊ သွ။ ( ဇာတ်ကဋ္ဌကထာ ၊ ပ-၂၂၉ )

**၃။ ယဋိကာရ ကအုံခင်းလမ်း ခမ်းလော့စဝ်းတင်း  
အကျောင်းခရာ အအဲဉ်းချုပ်**

ဘုရားကဿပစိုးနပ်၊ “ ဝေဂဉ္ဇိန် ” ကရိုးဒါး ခုံအဝ်းတခုံ၊ ခုံနပ်၊  
ဗွေ၊ ဖြိုင်းသား ပါးမဉ်း “ ယဋိကာရ ” အဝ်းတဖြား၊ ယဋိကာရသွ၊ နပ်၊  
အမဉ်း “ ဇာတ်ပါလ ”၊ ယဋိကာနပ်၊ အဝ်းလွှဲ၊ မွိုးဖါမဲ့ခေး၊ အဝ်းမား  
ပါ ဗွေးဘုရားကဿပ ဝတ်ပတ်။

ဗွေးဘုရား ကဿပကျောင်းပေး “ ဂန္ဓကုဋ် ” နပ်၊ ခမ်းရိုး၊  
တိုးနပ်၊ တွေး၊ ဗွေးဘုရားရိုး-

“ ရဟန်းသီးဖုံး - ယဋိကာရလမ်းသူ၊ မီးအဝ်းနေဟောင်း၊  
သင်၊ ထွားစံ၊ မြိုင် ”

ရဟန်းသီးဖုံး သင်၊ ထွားထွ။ ထင်းလင်းချာ -

“ ယဋိကာရ မီးလွှဲအဲဉ်ထဝ်းအော်၊ ကွေးတွေး၊ ယဋိကာရ  
ကသ၊ ခါ၊ အထားမားသုမ်းနပ်၊ အဝ်းအော် ”

“ ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး - သင်၊ ထူး မီးယဋိကာရ ထားမားသုမ်း  
လောင်းနပ်၊ ဟိုင်း ”

ရဟန်းသီးဖုံး သင်၊ ထူးမီး ယဋိကာရ ထားမားသုမ်းလောင်း  
နပ်၊ ထွ။ တင် သင်၊ သ၊ ဖေးတော ဗွေးဘုရားကဿပကျောင်းပေး။

ယဋိကာရရိုး - “ အော် - ခွေကျိုင်းတန်းမွေးစွဉ်းထား၊  
ဗွေးဘုရားနောင်၊ အမြိုတ်မွေးစွဉ်းခွေဟွေး ”

ယူးစွေးနိုင်းနပ်၊ တင် ယဋိကာရနပ်၊ နပ်သက်ဟပ်ငါး သ၊  
ချမ်းသာသု လ၊ စွဉ်းတဆီငတ်၊ နီ၊ ယဋိကာရ မွိုးဖါနပ်၊ နပ်သက်

( ၇၈ ) ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်, ရျာ, ငတ်, ဆီ ) အမိုင် ( ၂ )

သ, ရေ, နွှတ်, နီ,။

ဝါးတွင်းသို့လာ ယဉ်ကာရ ထာ, မာ, သိုင်းနှင်း တသ, ချာဟား  
တင်း၊ အင်းလိုချားထာ, နှိုင်းနှင်း၊ ကွဲ, တွေ့, ခမ်းလော့နှိုင်းမိုင်းလော့  
တဲယင်း ခမ်းစင်းတင်းတစ်, စိ,။

ယဉ်ကာရကအံ့ ခမ်းတစင်းတင်း အရပ်နှင်းနှင်း ခြေင်းစွဉ်း  
ကမ္ဘာ့ တွိုးစွဉ်းချားယိုခါ ခမ်းတစင်းတင်းနှင်းသွ။။

( တောင်, ခါ, - ဇာတ်ပါလနောင်, ပွေးဘုရားဂေါတမ  
အလောင်, သွ။။ )

( မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသပါဠိတေား - ၂၃၆ )

( မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသဋ္ဌကထာ - ၁၉၈ )

၄။ ထီအသောင်-နောင်အထူး ဖြိုမ်းကတအိုပြောင် အကျောင်း  
နှင်း “ နဋကပါနဇာတ် အတိတ်ဝတ္ထု ” အတွင်းနှင်းသွ။။

( ဇာတ်ကဋ္ဌကထာ ပ+၁၈၆ )

### ခြေင်းကမ္ဘာလစ်, ပျို, ဘွဲ့, တံ, ခို, လစ်, စား ကဗျာ

၁။ လောင်, တေားစခါ - သင်း, ထွာကွယ်သား  
လာဗွေ, နီ, တား - လူးယားစဉ်, စာ,  
သိကျာ, မေးကို - ဂွေ, ယိုနှို့, ချား  
မေးခွဲ, ဟား - ကွယ်သား တဲမ်းသော့, လာ ။

၂။ ဝါးရွှံ, ပေးယာ - လောင်, ထွာဖိုဗား  
တခြာမေးခိုး - ဖါရွှံ, ထို, ညာ,

ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်, ရှာ, ငတ်, ဆီ ) အမည် ( ၂ ) ( ၇၉ )

- လွင်းထိုးဒါးတံး - နေးငမ်းသစ္စာ  
မေးဖေဟး - ရသား တွိုးယိုခါ ။
- ၃။ ဃဉ်ကာရ - ကသပတကာ  
ဘုရားကျောင်းရီးလး - လိုးသးဟောင်ခါ  
ဃဉ်သိုမ်းလီ - ထူးမီသးဟး  
ခမ်းမစပ် - သိုမ်းအပ် နပ်ကိုခြာ ။
- ၄။ လောင်တော့စခါ - ယိုထွာဖိုဟး  
အံးဆွမ်းခွင်လး - ယက္ခတဖြာ  
ဖြုမ်းထောင်အူနေး - ဖြောင်မွေးယံငါး  
စုတ်ထီတာ - ဖြောင်ချာ တွိုးယိုခါ ။
- ၅။ လူးနမ်းယားယို - လာကိုကွယ်သား  
ဝါးရှို့ခင်းလမ်း - မေးငမ်းထိုးညာ  
ဃဉ်သိုမ်းအပ် - ခမ်းစပ်ဒွမ်းချာ  
ဖြုမ်းဖြောင်ကြောင်း - ယိုဖြောင်း မိဋ္ဌာန်းခါ ။
- ၆။ ကွယ်သားလာကို - မေးယိုထိုးဟး  
ခမ်းစပ်ဒွမ်းမွေး - ဖြုမ်းဟွေးဖြောင်ဆွာ  
ယိုလစ်မျိုးနီ - ခြေင်းတံကမ္ဘာ  
တံခိုးချာ - ဆန်ငါး တွိုးယိုခါ ။

\* \* \* \* \*

( ၈၀ ) ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်, ရျာ, ငတ်, ဆီ ) အမိုင် ( ၂ )

## ငေါင်းရီလွှာခန့်

- ၁။ ဒေဝဒတ်ဒင်းပျံဒါး အချက်ငတ်, ချက်ဖုံးနပ်, တဲမ်းနယ်လို့လို့  
လှဲင်း။
- ၂။ (က) နီပြောမိဂဇာတ် ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုအလ, ကဆွဲဖျတ်ဖေး  
ရဟန်း, မူးသနွေးနပ်, ရဟန်းအပါ, မိုင်, ၊  
(ခ) ရဟန်း, မူးပိုနပ်, အမည်, ဟဲ့, နှိုင်းမိုင်, ။
- ၃။ ကဟော်, ကဏ္ဍိဇာတ်နပ်, -  
(က) နီဗွေးဘုရာ, အင်းအုံကျောင်းမိုင်, ၊  
(ခ) ပွိုင်းပွိုင်းတွမ်း ပါ, မိုင်, ၊  
(ဂ) ကွပ်အကျောင်းမိုင်, ။
- ၄။ နီဗွေးဘုရာ, ကဟော်, ဝါတမိဂဇာတ်နပ်, -  
(က) နီဗွေးဘုရာ, အင်းအုံခမ်းမိုင်, ၊  
(ခ) သဌေပိုကမည်မိုင်စင်, အမည်, ထမိုင်, ၊  
(ဂ) အင်းခမ်းမိုင်, ၊  
(ဃ) ဖေးကမိုင်ဟေးစင်, နပ်, အမာ, နှိုင်းမိုင်, ၊  
(င) ပါ, မိုင်, မူးချောက်လ, စင်, နပ်, ဟောင်း ။
- ၅။ ခရာဒိယဇာတ်ဝတ္ထုအလ, -  
(က) ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုကိုနပ်, ပါ, မိုင်, နှုတ်, ၊  
(ခ) အတိတ်ဝတ္ထုကိုနပ်, ပါ, မိုင်, နှုတ်, ၊  
(ဂ) ပေါးတနားတမ်း ပညားသျှိုင်းနပ်, ထွာဒါးနှိုင်းမိုင်, ။

ဇာတ်ဝတ္ထု (ငတ်၊ရှာ၊ငတ်၊ဆီ) အမိုင် (၂) ( ၈၁ )

၆။ ကဟော်၊ တိပလ္လတ္ထဇာတ်ယိုနပ်၊ -

(က) ဟော်၊ခမ်းမိုင်၊ ၊

(ခ) ဟော်၊ကျောင်းမိုင်၊ ၊

(ဂ) ပွိုင်းပွို၊တွမ်းပါ၊မိုင်၊ ၊

(ဃ) ဇာတ်ဝတ္ထုယို ကလ၊အီထား၊သေတရာ၊ အမိုင်(၁)  
နပ်၊ တဲမ်းနယ်သွော့လှဲင်း ။

၇။ မာလုတဇာတ်ဝတ္ထုအလ၊ -

(က) အလျားအခွ၊နပ်၊ ကွပ်ထမိုင်၊ထွာ ၊

(ခ) အလျားအခွ၊နပ်၊ ထွာလာဆန့်နဲ့ / လာလောင်းနဲ့။

၈။ မတကာတ္ထဝတ္ထုဇာတ်အလ၊ -

(က) ဗဲကဗားထား၊ ၊ (ခ) ကပွိုးဗားထား၊အကျောင်း၊

(ဂ) မာ၊သီဝင်၊သက် ကရဲဉ်၊ပင်သွမ်းနပ်၊ အကျို၊စီးပွာ၊  
အင်းနေဟောင်း။

၉။ အာယာစိတဘတ္ထဝတ္ထုကို ကလ၊အီသတိ၊ -

(က) အမိုင် (၁)

(ခ) အမိုင် (၂) ဖုံးနပ်၊ တဲမ်းနယ်လို့လို့လှဲင်း ။

၁၀။ နဠကပါနဇာတ်ဝတ္ထုကို ကလ၊အီထား၊သေတရာ၊ -

(က) အမိုင် (၁)

(ခ) အမိုင် (၂)

(ဂ) ကဗျာ အမိုင် (၂)ဖုံးနပ်၊ တဲမ်းနယ်သွော့လှဲင်း။

( ၈၂ ) ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်, ရှာ, ငတ်, ဆီ ) အမဲ့င် ( ၂ )

## ငေါင်းရီလွှာခပ်, အပြေမဲဉ်း

- ၁။ (၁) အံ့ဟးကျောင်, တခြာကို အံ့ကျောင်, ဒုံထျးလးတမ်း၊  
(၂) တံ့ဟးသွမ်း၊ ဝင်, ကပင်, လူးနပ်, ထူးသွံ့, လးတမ်း၊  
(၃) တွမ်ဟးပံသကူး၊ ထူးဝင်, ကလူးသင်္ကန်း, နပ်, လးတမ်း၊  
(၄) အံ့ဟးသောင်းဆလ, အံ့ကျောင်, ကိုလးတမ်း၊  
(၅) သံ့, စဉ်းထလးတမ်း။
- ၂။ (က) ဗွေဥပါလိ ၊  
(ခ) ဗွေကုမာရကဿပ ။
- ၃။ (က) ဇေးတဝွန်းကျောင်, ၊  
(ခ) ရဟန်းဖြား ၊  
(ဂ) အမာလီ, ချောက်ချာ ။
- ၄။ (က) သာဝတ္ထိခမ်း ၊  
(ခ) ခွန်တိဿ ၊  
(ဂ) ရားဇဂျီဟ်းခမ်း ၊  
(ဃ) ပျံဆန္ဒ အံ့မအာဟားရန္တုတ်, နီ, ၊  
(င) ပါးမူးခတ်, ချောက်လ, ။
- ၅။ (က) ရဟန်းနုတ်, ၊  
(ခ) ချို, ပေးနုတ်, ၊  
(ဂ) မော့ဒါးထာ, ဒုက္ခ ။

ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရျာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမိုင် ( ၂ ) ( ၈၃ )

၆။ (က) ကောသဗ္ဗိဒ်ခမ်း ၊

(ခ) ကျောင်းတဆီခြာ ၊

(ဂ) ရာဟုလား ၊

(ဃ) ပေါးလိုလိန်းမား၊ ပေါးလိုနားငင်း၊ ပေါးလိုလွှဲတင်း  
စီကန်ညှပ်ဒေး၊ ပေါးလိုထိန်သေးသေး သီးလ  
သိက္ခာနပ်၊ ဝင်းကီးညှိုးငါး၊ ဝင်းအံးဖြားမွေးစွဉ်း ။

၇။ (က) ကွပ်တလီတင် အလျားအခွေထွာ ၊

(ခ) တလီမဉ်းလွဉ် လာဆန်တဲ့ လာဆန်ခိန်းနပ်ခွေ ၊  
တလီမဉ်းလွဉ် လာလောင်းတဲ့ လာလောင်းခိန်းနပ်  
ခွေ ။

၈။ (က) ဗဲကဗားထာအကျောင်း -

ဟန်းနီယိုနပ်၊ ခွေဖြော်ဝဉ်ဇာတ်ရီး၊ ခွေဖေးနီးမော့  
လဲင်း လုမ်းသွ။ ခွေအီးလွစ်ထိုသွ။ ဆင်ရယ်ဒုက္ခ  
တင် ခွေဗားထာ ၊

(ခ) ကဗ္ဗိဗားထာအကျောင်း -

ယိုခါနောင်၊ နာသံးအီးမာသီခွေတင် နာအီးခံးဗား  
သီလွဉ်၊ နာဌဉ်အီးတပစ်ဗားထာနဲဉ်းခွေ ပဉ်ဘဝ  
ငတ်၊ ရျာ၊ ခွေယူးယူးနောင်၊ သညင်ငါးနာတော့  
ခွေဌ်းဗားထာ ။

(ဂ) အကျိုစီပွာအိုင်ထင်း ။

( ၈၄ ) ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမုဲင် ( ၂ )

၉။ (က) မာ၊ သီသတ္တဝါးတဲင် ကတင်းဒါးလူ၊ ကပူးဇေးဒါး  
လူ၊ နဝ်၊ အကျီ၊ အဲဉ်ထဝ်း ၊

(ခ) မာ၊ သီဝင်၊ သက် ကဆောင်းရွက် တင်းလူ၊ ခဲင်းနဝ်၊ နဝ်၊  
လို၊ မွိုက်သီး ထာ၊ မာ၊ တန်ဒျား ။

၁၀။ (က) ကိစ္စအမျို၊ မုဲင်၊ တဲယဝ်း နေးတွမ်းဉာဏ်၊ မဉ်းမာ၊ ဆင်း  
ဆင်းချင်းချင်းနဝ်၊ မော့တဝ်းအန္တရာယ်၊ ၊

(ခ) ဆရာ၊ မွိုးဖါ လို၊ ဖြားလို၊ တန် ကသွဉ်သင် ကဆွံ၊ မ၊  
အတိုင်း၊ ဟပ်နားငါး ၊

(ဂ) လောင်၊ တော၊ စခါ - ယို့ထွာဖိုဗား  
ထွာယို့တန်ကယ်၊ - နားလယ်၊ လွိုပါ၊  
ဖြိုမ်းထောင်၊ အူဖြောင် - အုံကောင်စုတ်၊ ဒျား  
ဘီလူ၊ ဖြား - သုလျား ထွိုင်းသဲင်၊ ချာ ။

x x x x x x x x



## ငေါင်းရဲပ်နီကုံး ကဗျာ

- ၁။ သွဉ်ဒါးထွဉ်ခါ - သင်္ဃာရပ်ရား  
သွဉ်ဖေးဝင်၊နော - ကူ၊ကောအမျာ၊  
နီဒါးဝင်၊သေ - မဲ့လေချမ်းသာ၊  
ယိုဆိုင်၊တား - ယံငါး တွိုးပန်ငါ ။
- ၂။ သွဉ်ဒါးထွဉ်ခါ - သင်္ဃာရပ်ရား  
သွဉ်ဖေးဝင်၊သြ - ကူ၊ကောအမျာ၊  
နီဒါးဝင်၊သေ - မဲ့လေချမ်းသာ၊  
ယိုဆိုင်၊တား - ယံငါး တွိုးပန်ငါ ။
- ၃။ ဇာတ်တွယ်၊ဝတ္ထု - လွဉ်စုသွဉ်ထင်း  
ကထင်းသွဉ်ဒါး - သံဃားခွန်နင်း  
နမ်းယိုတွမ်းသာ၊ - ငိမ်းခွေးသွဉ်၊သွင်း  
သွံချမ်းသာ၊ - လ၊ဗား ဗွန်ပီဝင်၊ ။
- ၄။ ဇာတ်တွယ်၊ဝတ္ထု - တဲမ်းစုထေထင်း  
ကောသွဉ်ဖေးဒါး - ဆရားသွဉ်ရင်း  
နမ်းယိုတွမ်းသာ၊ - ငိမ်းခွေးသွဉ်၊သွင်း  
သွံချမ်းသာ၊ - လ၊ဗား ဗွန်ပီဝင်၊ ။

x x x x x x x x x

( ၈၆ ) ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမိုင် ( ၂ )

### ငေါင်းရဲပ်နီဂုံးတွမ်း ငေါင်းဆု၊ တောင်၊

ကတဲမ်းဖေးဒါး “ ဇာတ်ဝတ္ထု - အမိုင် ( ၂ ) ” ယိုတဲ့ ထွဲဖျင်  
လဲဉ်းသွ။ ။

ကွပ်နောင်၊ မ၊ ကထင်းလွဉ် ကသွဉ်ဗား ကလ၊ ဒါး ထာ၊ သေ  
တရားယိုအတိုင်း၊ နီတွက်ဝင်၊ တား၊ ချမ်းသားကထွာအီ အချက်ဖုံး  
နပ်၊ လွှောက်၊ နားကျင်၊ သွံ၊ လွေ၊ သွေ့၊ ပငါပရား။

မဉ်းလွှောက်၊ နား၊ ကျင်၊ သွံ၊ လွေ၊ နဲဉ်းနပ်၊ မ၊ လို၊ ချမ်းသား၊  
လူ၊ ချမ်းသား၊ နီဗွာန်းချမ်းသား၊ ချမ်းသားယိုသွံပါ၊ ကျို၊ စားအလို့က်  
ထွိုက်ရားလ၊ ဗားနပ်၊ သွ။ ။

ဇာတ်ဝတ္ထုသွဉ်ထူး ခိုမူးခွန်နင်၊ ပွေးစင်၊ ပွေးသျှင်း ထွဲအောင်း  
မျှင်းလဲဉ်းသွ။ တင်၊ ခြိုင်းခြိုင်းသန်၊ သန်၊ ချမ်းချမ်းသားသား၊ ကသေ  
ကဒါးအတိုင်း၊ လွှောက်၊ နား၊ ထူးသွံ၊ နွေ၊ ထွေ၊ တွေ့၊ ချမ်းသား  
သွံပါ၊ ကမဉ်လ၊ ရားအတိုင်း၊ မွိုင်မွိုင်ခွ၊ သ၊ ယံကလ၊ လွေသွေ့  
စွမ်းပီးစွမ်းပါ၊ စွမ်းပြီးစွမ်းဖြာ၊ ပငါပရားကွိုနဲ သွဉ်တန်၊ ကထင်း  
ပွေးသျှင်းပွေးစင်၊ ခွန်နင်၊ သီးယာဟွေး။

ပွေးမွန် - ကောဝိဒ

ဝေဇာရာမ - သီးသဲင်း

၁၃၆၆ - ဗား၊ ဒဲဉ်သီးလာပွေနီ၊

ဇာတ်ဝတ္ထု ( ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ ) အမိုင် (၂) ( ၈၇ )

**ကတမ်းဇာတ်ဝတ္ထု - အမိုင် (၂)ယိုနပ်၊  
ထွားအားကျိုး၊ ပိဋကတ်ကျပ်၊ ဂန်း လယိုဖုံးသွေ။**

- ၁။ ဇာတကဋ္ဌကထာ ( ကေနိပါတ် )  
၂။ ငါးရာငါးဆယ်ဇာတ်ဝတ္ထု ( ပထမအုပ် )  
( ညောင်ကန်ဆရာတော်ဘုရားကြီး - ရေး )  
၃။ စရိယာပိဋက ဋ္ဌကထာ  
၄။ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ ပါဠိတေား  
၅။ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ မြန်မာပြန်  
၆။ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသဋ္ဌကထာ

x x x x x x x x x

စီးထွေ ၁၃၇၈-ဟား၊ ဒိုင်ကံလောင်း (၈)နီ၊  
သောကျားနီ၊  
( ၂၀ - ၁ - ၂၀၁၇ ) မူးခွယ်တန် ငှးဝဇ်  
ခြပ်တပ် နေင်း ၁၃၇၉-ဟား၊ ဝါးခေါင်းလောင်း (၁)နီ၊  
အဂါးနီ၊ (၈-၈-၂၀၁၇)